

bONUM PUBLICUM

06

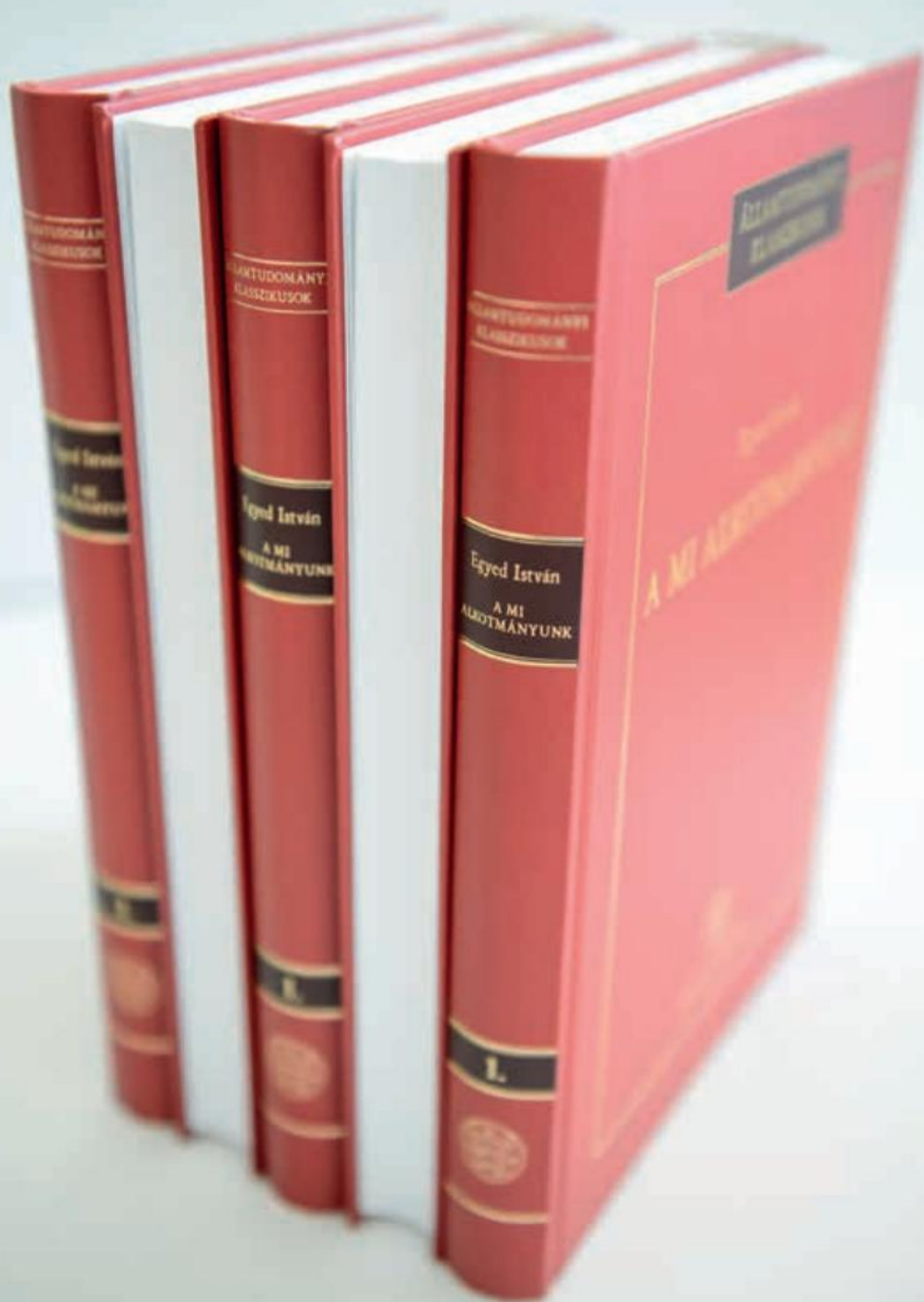
„AZ NKE AZ
EGYÜTTMŰKÖDÉS
EGYETEMÉVÉ VÁLT”
Interjú Dr. Janza Frigyessel

47

KARÁCSONYI
JÓTÉKONYKODÁS
AZ NKE-N

34

A KIJÓZANÍTÓ
JOBBEYENES
Amerika választott

”

„Egyed István meg nem alkuvó, mélyeszántó gondolkodó jogtudós volt, aki egyaránt művelte az alkotmányjog – korabeli szóhasználat: a magyar közjog – tudományát és a közigazgatási jog stúdiumát is. Egyszerre értője, tanítója és kutatója a történeti alkotmányosság, a helyi önkormányzatok és az elkülönült közigazgatási bírások tanának, mint ahogy a közigazgatás különös részterületein belül jeles ismerője az iparjognak és az iparigazgatásnak. Azonban nem csak az elmélet, a gyakorlat embere is volt: ítélőtáblai bírő, kodifikátorként pedig jeles közjogi törvények alkotója a felsőházi reform és a választási bírások terén.”

Prof. Dr. Patyi András

”

Megjelent az Államtudományi Klasszikusok sorozat első kötete!

EGYED ISTVÁN: A MI ALKOTMÁNYUNK 1943-BAN ÍRT MŰVÉNEK REPRINT VÁLTOZATA

Kapható a jegyzetboltokban és a Dialóg Campus Kiadó könyvesboltjaiban.

25

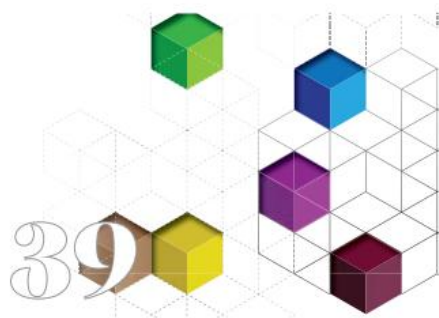
Az országban tizenegy helyszínen kezdődött meg a határvadászok képzése, amelynek első két hónapjában elméleti és gyakorlati órák keretében a legalapvetőbb rendszertani ismereteket sajátítják el a leendő határvadászok, akik munkaviszonyban állnak, és a második hónap végén 12 hónap próbaidő kikötésével a Készenléti Rendőrség hivatásos állományába, őrmesteri rendfokozatba kerülnek.

06

„Az NKE az együttműködés egyetemévé vált”

Interjú Dr. Janza Frigyes ny. rendőr vezérőrnaggyal

A jó államhoz vezető út

20

„A politika titka? Egy jó szerződés Oroszországgal!”

12

Újra Karrier Napok az ÁKK-n

TARTALOM 2016. DECEMBER

02	MOZAIK	20	„A POLITIKA TITKA? EGY JÓ SZERZŐDÉS OROSZORSZÁGGAL!”	39	A JÓ ÁLLAMHOZ VEZETŐ ÚT
06	„AZ NKE AZ EGYÜTTMŰKÖDÉS EGYETEMÉVÉ VÁLT” - INTERJÚ DR. JANZA FRIGYESSSEL	22	KÖZZSZOLGÁLATI KIVÁLÓSÁGI KÖZPONT ALAKUL AZ NKE-N	42	KÖZÖS HULLÁMHOSSZON A V4-EK
11	VEZETŐI KINEVEZÉSEKET ADOTT ÁT A REKTOR	25	HÁROMEZER HATÁRVADÁSSZAL BŐVÜL A RENDŐRSÉG ÁLLOMÁNYA	44	„KEGYELMI IDŐSZAKOT ÉLÜNK” - INTERJÚ KOVÁCS ÁRPÁDDAL, A KÖLTSÉGVETÉSI TANÁCS ELNÖKÉVEL
12	ÚJRA KARRIER NAPOK AZ ÁKK-N	28	KÖZZSZOLGÁLAT-FEJLESZTÉS A HHK-N	47	KARÁCSONYI JÓTÉKONYKODÁS AZ NKE-N
13	A RÓZ SZOLGÁLATA HAZAFIAS KÖTELESSÉG	31	EGY SVÁJCI MAGYAR AZ NKE-N	50	A CÉL: TOKIÓ 2020
16	A KANCELLÁRI GÉPEZET	34	A KIJÓZANÍTÓ JOBBEGYENES - AMERIKA VÁLASZTOTT	53	„AZ EMBER SOSEM TUDHATJA, A GONDVISELÉS KIVEL MIT AKAR”
18	FÓKUSZBAN A VERSENYJOG	36	PILLANATKÉPEK A MAGYAR KÖZIGAZGATÁS TÖRTÉNETÉBŐL	56	AJÁNLÓ

Az NKE is segíti Nigériát vízügyi törekvéseiben

Az NKE szakemberei tanácsadással és képzésekkel segíthetik a nigériai nemzetközi vízügyi igazgatási rendszer átvilágítását – többek között erről szól a Nigériai Szövetségi Vízgazdálkodási Minisztérium és a Nemzeti Közszolgálati Egyetem közötti együttműködési megállapodás. A dokumentumot az NKE részéről Prof. Dr. Patyi András rektor, míg a nigériai fél részéről H. E. Suleiman H. Adamu vízügyi miniszter látta el kézjeggyel. Nigéria a rendszerváltásig hazánk kiemelt politikai, gazdasági partnere volt, aminek részeként Magyarország vízügyi szakmai téren komoly segítséget nyújtott az afrikai országnak. A kétoldalú kapcsolatok két évvel ezelőtt kezdtek újra erősödni, elsősorban az oktatási együttműködések területén látta erre lehetőséget mindkét országban. A Nigériai Szövetségi Vízgazdálkodási Minisztérium és az NKE között létrejött együttműködés keretében várhatóan számítani lehet a nigériai

részvételre a magyar egyetem előkészítés alatt lévő nemzetközi vízpolitikai mesterképzésében. Ez utóbbit az NKE Fenntartható Fejlődés Tanulmányok Kabinetje dolgozza ki, amelyet dr. Baranyai Gábor vezet, s amelyhez idén csatlakozott Prof. Dr. Szöllösi-Nagy András, az UNESCO Nemzetközi Hidrológiai Programjának elnöke. A tervek szerint a jövő ősszel induló program globális szinten is hiánypótló lenne, amely jövőbeni és gyakorló közigazgatási szakembe-

rek és döntéshozók számára nyújtana aktuális ismereteket a nemzetközi vízgazdálkodás hidrológiai, nemzetközi jogi és intézményi, valamint közgazdasági alapjairól. A három évre kötött együttműködési megállapodás várhatóan segíti az NKE-t a nemzetközi oktatási piacon való hatékonyabb megjelenésben, valamint erősítheti a magyarországi vízügyszakember-utánpótlást is.

Regionális versenyképességi tanulmányok

REGIONÁLIS VERSENYKÉPESSÉGI TANULMÁNYOK

SZERKESZTETTE
CSATH MAGDOLNA

A különböző nemzetközi rangsorok szerint Magyarországnak jelentősebb lemaradása van a versenyképesség területén az EU legtöbb tagállamával szemben. Az NKE Jó Államhoz kapcsolódó kutatásainak egyik fontos területe a versenyképességgel kapcsolatos vizsgálatok, elemzések. Ezek egyfajta összegzésének is tekinthető a *Regionális versenyképességi tanulmányok* című kötet, amelyet Prof. Dr. Csath Magdolna közgazdász szerkesztett. Csath Magdolna elmondta: Magyarország fejlődéséhez, versenyképességének növeléséhez egy kiegyensúlyozottabb, területileg is kiegyenlített gazdasági szerkezetre van szükség. *„Jelenleg nincs átfogó regionális fejlesztési stratégiánk”* – fogalmazott az NKE egyetemi magántanára. A tanulmánykötet kapcsán megjegyezte: ez nem stratégia, csak egy elemzés, hogy milyen irányban lenne érdemes elindulnunk, ennek megfelelően komoly problémákra és összefüggésekre is rámutatnak az egyes fejezetek szerzői. Csath Magdolna saját tanulmánya kapcsán elmondta, hogy érdemes lenne Pest megyét leválasztani a közép-magyarországi régióról, hiszen külön regionális fejlesztési egységként valószínűleg hatékonyabban tudna fejlődni.

Zrínyi Miklós-díj Padányi József dandártábornoknak

Zrínyi Miklós-díjjal tüntette ki Simicskó István Prof. Dr. Padányi József dandártábornokot a haderő érdekében kifejtett kiemelkedő tudományos kutatói, tudományszervezői, műszaki fejlesztési tevékenysége és jelentős alkotói munkája elismeréseként a magyar tudomány napja alkalmából. Padányi József két és fél évtizede teljesít szolgálatot a katonai felsőoktatás területén belül. 1991-től TMB ösztöndíjas, a Zrínyi Miklós Katonai Akadémia Műszaki Tanszékének oktatója, majd különböző vezető pozíciókat töltött be az egyetemen. A Nemzeti Közszolgálati Egyetem 2012-es megalakulásától kezdődően rektori felkérést kapott az NKE stratégiai és intézményfejlesztési rektorhelyettesi, 2015. január 1-től az NKE tudományos rektorhelyettesi magasabb vezetői tisztség ellátására. 2008-ban megkapta a Magyar Tudományos Akadémia doktora tudományos címet, továbbá az egyetemi tanári kinevezését. Habilitációs oklevelét 2000-ben vette át hadtudomány tudományágban. Az MTMT-ben jegyzett tudományos publikációi száma eléri a 233-at, ezek közül 40 idegen nyelven jelent meg. Itthon és külföldön egyaránt több tudományos folyóirat szerkesztőbizottságában tevékenykedik. Évek óta részt vesz a tudományos minősítő eljárásokban. 1991-ben a Tudományos Diákköri Konferencián Pro Scientia Aranyérmet kapott. Ezt követően több tudományos ösztöndíj (Magyary, Bolyai, Széchenyi) segítette kutatá-

sait. Megkapta az MTA Bolyai-plakett elismerést, az MHTT Tanárky-díját és a Szigetvár által adományozott Zrínyi Miklós-díjat. Számos tudományos társaság tagja. Tagja az MTA IX. osztálynak mint a Hadtudományi Bizottság elnöke.

Bővült a Mentorok Kollégiuma

Hét mentor-oktatóval bővült az NKE Mentorok Kollégiuma. Az új tagoknak Prof. Dr. Patyi András adta át az adományozó okleveleket. A rektor elmondta, hogy olyan, szakmájukban tudással és tekintéllyel rendelkező személyeket hívnak az intézmény mentorai közé, akiktől arra számítanak, hogy tapasztalataikkal segítik az egyetem munkáját. Patyi András segítő, kritikai észrevételeket is vár a régi és az új mentoroktól, hiszen az intézménynek rendkívül gyorsan változó kihívásokra kell reagálnia, ehhez pedig szükség van a mentorok testületének munkájára is. „A mentorok a mi önkéntes segítők” – fogalmazott a rektor, aki szerint mindez a tagok személyes lehetőségeinek függvényében történik. „A Mentorok Kollégiuma pedig a mentorok szakmai tudásának szervezett formában való megnyilvánulása az egyetem felé” – tette hozzá Patyi András.

A testületnek eddig 46 tagja volt, ez a szám az új tagokkal 53-ra nőtt.

A Mentorok Kollégiumának új tagjai: Bellavics István, az Országgyűlés Hivatala Közgyűteményi és Közművelődési Igazgatóság közgyűteményi és közművelődési igazgatója; Dr. Besenyő János ezredes, az MH Hadkiegészítő, Felkészítő és Kiképző Parancsnokság Tudományszervező Osztály osztályvezetője; Dr. Bitskey Botond, az Alkotmánybíróság főtitkára; Halászné Dr. Tóth Alexandra ezredes, a Honvédelmi Minisztérium Állami Légügyi Főosztály főosztályvezetője; Dr. Horváth József ny. r. vezérőrnagy, az ORFK titkárságvezetője; Dr. Tóth Ferenc t. dandártábornok, a Belügyminisztérium Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóság mb. főigazgató-helyettese; Dr. Zongor Gábor, a TÖOSZ korábbi főtitkára.

Mobilapplikációval is elérhető az online gépjárműadat-lekérdezés

Mobilapplikáción keresztül is elérhető a tavaly októberben indított online gépjárműadat-lekérdező szolgáltatás, amelynek segítségével információt kaphatnak a vevők a megvásárolni kívánt használt gépjármű kilométeróra-állásáról, eredetiségéről, tényleges állapotáról. Az ügyfélkapu-regisztrációt vagy a telefonos azonosítási szolgáltatásra vonatkozó regisztrációt követően a webes ügysegéd felületen elérhető lekérdező a rendszám megadása után összesítve ad meg minden lényeges tudnivalót a vásárló számára, így például a nyilvántartásban szereplő kilométeróra-állást és annak rögzítési időpont-

ját is. A rendszerből az is megtudható, hogy körözés alatt áll-e az autó, illetve a gépjármű pontos megnevezését, típusát, eredeti színét, színkódját is lehet ellenőrizni. A legfontosabb információk lekérdezése mellett több, a műszaki adatlapon megadott adat is összeegyeztethető a rendszerben tároltakkal. A használt gépkocsik vásárlásával kapcsolatos kockázatokat mérsékelni képes szolgáltatás összes funkciójával már elérhető az okmányügyintézés ingyenesen letölthető mobilapplikációjában, az okmányappban is.

Lengyel–magyar adójogi konferencia az NKE-n

Egyensúlyt kell találni az adózók és az adóhatóság érdekei között. Ez volt az egyik fontos üzenete annak a konferenciának, amelyet lengyel és magyar adójogi szakemberek részvételével tartottak az NKE-n.

„Mindenkitől lehet tanulni, de senkit nem kell utánoznunk” – hangsúlyozta a konferenciát megnyitó beszédében Dr. Bóka János. A Nemzetközi és Európai Tanulmányok Kar dékánhelyettese szerint az adóügyi igazgatás és az adózási eljárás rendjének hatékonysága a jó kormányzás egyik legfontosabb mutatója, ezért is lehet hasznos a rendezvény, amelyen lengyel és magyar szakemberek cserélnek tapasztalatot. Lengyelországban nemrégiben hozták létre az Általános Adójogi Kodifikációs Bizottságot, amelynek feladata egy egységes adójogi kódex megalkotása. A kodifikációs munkában részt vevő szakemberek szerint a kelet-közép-európai országok hasonló problémákkal küzdenek az adójogi szabályozásokat illetően, hiszen azok egy jelentős része még az előző rendszerhez köthető és emiatt elavult. A konferencián szó volt az adózási jogkövető magatartás fontosságáról, annak hatósági oldalról történő támogatásáról. Ennek érdekében a NAV szervezete

jelentősen átalakult az elmúlt években, aminek köszönhetően ma már jóval hatékonyabban működnek, mint korábban. Ez a számokban is megmutatkozik, hiszen tavaly már 12 ezer milliárd forint folyt be ilyen módon a költségvetésbe.

Új törvény a polgári perrendtartásról

Az Országgyűlés november végén elfogadta az új polgári perrendtartásról szóló törvényt. Trócsányi László szerint versenyképességi kérdés is, hogy milyen egy ország perrendtartása, hiszen a megfelelő eljárási szabályokkal lehetővé válik, hogy a vállalatok, intézmények, magánszemélyek bizalommal fordulhassanak az igazságszolgáltatáshoz, és rövid időn belül, tisztességes eljárásban, gyors döntés szülessen az ügyekben. Az új polgári perrendtartás koncentráltabbá teszi az eljárást, így akár már az első tárgyaláson is eldőlhet a jogvita.

A tervezhetőbb, kiszámíthatóbb pervitel növeli a hatékonyságot, ami megjelenik a perek időtartamában, a költségekben és az erőforrásokkal való gazdálkodásban is. Az új jogszabály nagy hangsúlyt fektetett a jogban járatlan emberek jogérvényesítésének segítésére, a jogi képviselő nélkül eljárók irataikat – például a keresetlevelet, ellenkérelmet – formanyomtatványon nyújthatják be, és a kitöltésükben is segítséget kaphatnak a bírósági panasznapokon. A törvény kodifikációs munkálatai három éve kezdődtek. 2013-ban született

kormányhatározat az új kódex megalkotásáról, széles körű egyeztetések zajlottak a hivatásrendekkel, és ennek nyomán készült el 2014 nyarára a 360 oldalas koncepció, 2016 elejére pedig a törvénytervezet, amelyet széles körű társadalmi egyeztetésre bocsátottak.

Trócsányi László kihangsúlyozta, hogy már a Kormány előtt van a büntetőeljárás kódex, és várhatóan decemberben a közigazgatási perrendet is elfogadják, így az év végére valamennyi új eljárási kódexet megalkotják.

Új irányok az adó- és vámügyi együttműködésben

Európa egyre több országában működik közös adó- és vámhatóság, amely így hatékonyabban tudja ellátni mindkét terület feladatait – derült ki az NKE-n rendezett nemzetközi tudományos konferencián. A NAV és a Rendészettudományi Kar Vám- és Pénzügyőr Tanszékének közös szervezésében megvalósuló kétnapos rendezvényen Prof. Dr. Patyi András mondott köszöntőt. Az NKE rektora szerint a modern állam nem képzelhető el sikeres gazdaságpolitika, valamint átgondolt vám- és adópolitika nélkül. Elmondta, hogy az adórendszer szorosan őrzi emberközeli jellegét, hiszen a fogyasztást és a forgalmat terhelő adók révén azok is részt vesznek a közterhek viselésében, akik nem fizetnek jövedelemadót. *„Ezért is fontos, hogy az adó- és vámrendszer mögött minőségi felsőoktatási-kutatási háttér álljon”* – fogalmazott Patyi András. Az NKE ezen a területen is

egyre modernebbé válik, ezt jelzi, hogy önálló Vám- és Pénzügyőr Tanszék működik az intézményben, ahol pénzügyi nyomozókat is képeznek. A tervek között a rektor megemlítette, hogy hamarosan adóigazgatási szakirányt indít az egyetem, és jövő szeptembertől – hetven év szünet után – államtudományi doktori képzésben is részt vehetnek a hallgatók, akik egy teljes államháztartási és állambevételi modult sajátíthatnak majd el tanulmányaik során. Az eseményen részt vett Varga Mihály nemzetgazdasági miniszter is, aki többek között a magyar adórendszer átalakításáról beszélt. Kiemelte a munkaerőpiacon történt fordulat fontosságát: az új szemléletű gazdaságpolitika hatását. Varga Mihály előadásában kiemelten foglalkozott a következő évekre szóló, a különböző érdekképviselőkkel kötött bértmegállapodásról is.

Továbbra is sportos az NKE

A Magyar Egyetemi-Főiskolai Sportszövetség díjazta a 2015/16-os tanév magyar egyetemi-főiskolai országos bajnokságai intézményi pontversenyének legjobbait. Ebben az NKE a harmadik helyen végzett a Wekerle Sándor Üzleti Főiskola és a Testnevelési Egyetem mögött. A helyezéért járó kupát dr. Kiss Ádám, a MEFS elnöke adta át Dr. Kovács Gábor oktatási rektorhelyettesnek.

Az NKE-n rendkívül aktív sportélet zajlik, köszönhetően az egyetem sportegyesületének, amelynek célja az intézmény sportéletének segítése, az oktatáshoz kapcsolódó sporttevékenység szakmai támogatása. Az egyesület jelenleg 24 szakosztállyal működik, taglétszáma kilencszáznegyven fő. Versenyzőink kiváló eredményeket érnek el a különböző hazai és nemzetközi versenyeken, egyetemi bajnokságokon. Sportolóink a versenyek mellett különböző hazai és külföldi bemutatókon is részt vesznek, főleg a harcművészeti, hagyományőrző, huszár és lovas szakágakban, amelyek hozzájárulnak Egyetemünk és Sportegyesületünk népszerűsítéséhez is.

Szabó Tünde, az Emberi Erőforrások Minisztériumának sportért felelős államtitkára a MEFS rendezvényén a sport fontosságát hangsúlyozva kiemelte: a fizikai és a szellemi fejlődés nagyon fontos záloga a sikeres élet megalapozásának, valamint, hogy a mozgás megteremti az eredményes tanulás minden főbb elemét. Az eseményen díjazták az év legeredményesebb egyetemista és főiskolás sportolóit is. A nekik járó plaketteket azok vehették át, akik ebben az évben felnőtt-világbajnokságon aranyérmet szereztek, a Rio de Janeíró-i olimpiáról, illetve paralimpiáról éremmel tértek haza, illetve az egyetemi világbajnokságokon és az Európai Egyetemi Játékokon az első három hely valamelyikén végeztek.

„Az NKE az együttműködés egyetemévé vált”

SZÖVEG: DR. TÓTH NIKOLETT ÁGNES

FOTÓ: SZILÁGYI DÉNES

Jövő januárban lesz öt éve, hogy az NKE megkezdte működését. Dr. Janza Frigyes ny. rendőr vezérőrnagy a kezdetektől fogva részt vett az egyetemépítő munkában, az elmúlt fél évben a Fenntartói Testület ügyvivőjeként. Életútjáról, szakmai múltjáról, a jövőről, a terveiről beszélgettünk vele.

○ **Ügyvivőként melyek voltak a legfontosabb elvégzendő feladatok ebben a ciklusban?**

Janza Frigyes: Az első és legfontosabb a Fenntartói Testület (FT) immár ötödik éve kialakított közös munkaprogramjának töretlen továbbvitele volt. Az ügyvivői szerepkör nem jogosítja fel az embert arra, hogy a tagok nélkül döntést hozzon. Ez a funkció, a megtiszteltetés ellenére, sok munkát is jelent, ezért döntöttünk úgy már az FT megalakulásakor, hogy ne évente, hanem hathavonta cserélődjön az ügyvivő személye. A tagok fontos állami beosztásokat betöltő személyek, ezért őket ilyen többletfeladattal csak rövidebb, féléves határidőre illik terhelni. Ebben a ciklusban fontos feladatnak tekintetem, hogy az újabb hároméves rektori felhatalmazás mellé az intézményfejlesztési koncepciót is megerősítsük. Ehhez szükséges volt mihamarabb bemutatni a fenntartó tárcák szándékait, hogy az egyetem szenátusa és a rektori vezetés előkészíthesse az újabb rektori ciklus fejlesztési koncepcióját. Elengedhetetlennek tartottam a nemzetközi képzés kari szinten történő kibővítési folyamatának a menedzselését, valamint az államtudományi képzés színvonalas bevezetését. E tekintetben nem volt nehéz félévünk, hiszen a kormányzati szándékok és elvárások világosak voltak, mindenki alkotó

folyamatnak tekintette a munkát, a tagok kellő felkészültséggel, ötletekkel, javaslatokkal készültek az FT üléseire.

○ **Idén ünnepeltük a Nemzeti Közszerződési Egyetem létesítésének ötödik évfordulóját. Vezérőrnagy úr azon kevesek egyike, akik az alapítástól kezdve a mai napig részt vesznek a megkezdett munkában.**

J. F. 2010 júniusában a Kormány szándékát meghallgattuk, megértettük és a következő ülésünkön már az egyetem jellegéről beszélgettünk. Vita folyt arról, hogy mi legyen az egyetem neve, és sok rendszertani probléma is felmerült. Amikor ismertté váltak a Magyar-program célkitűzései, már az első pillanattól kezdve tudtuk, hogy nem egyszerűen csak három kar integrálásáról lesz szó. A tárgyalásainkon folyamatosan a minőséget, a minőségi felsőoktatás szükségességét képviseltük. A Zrínyi Miklós Nemzetvédelmi Egyetem esetében mindez már rendelkezésre állt, így a cél az egyetemi szintű rendszertani felsőoktatás elérése volt, és természetesen hosszú utat járt be a jogelőd Államigazgatási Főiskola is. A kérdés az volt, hogy ennek a három nagy tudományterületnek hol van az a közös halmaza, amelyet megragadva valóban egy közös közszolgálati képzés jöhet létre. Célul tűztük ki, hogy az eredeti diszciplínákat világszínvonalon oktassuk. Ennek a közös halmaznak >>

több összetevője van: a tudás, az értékek és az etika. Az egyetemi közös modul kiemelt célja, hogy a társszakmák legfontosabb rendező elvével tisztában legyen, hiszen a 21. századra minden multidiszciplinárissá vált. Nagyon hosszú átmeneti időszakokkal számoltunk, de sokkal gyorsabban haladtunk, és ez úgy történhetett, hogy minden résztvevő akarta a sikert, az eredményeket, nem kellett szemléletbeli problémákkal sem megküzdeni. Nem voltak kétségeim afelől, hogy ez a folyamat gyors lefolyású lesz.

○ Mennyire elégedettek a Fenntartói Testület tagjai az egyetem vezetésével?

J. F. Az FT tagjai elégedettek az elmúlt évek folyamataival. Az eltelt öt évben időarányosan, a lehetőségekhez képest elképesztő túlmunkával, hihetetlen tenni akarással és a közösség iránti alázattal dolgozott rektor úr, főtitkár úr és a rektorhelyettesek is. Ez a példamutatás, amivel irányítják az ügyeket, volt az egyik kulcsa annak, hogy a mögöttünk hagyott öt év érték alapú fejlődése bekövetkezhetett. Olyan munkáltatói megelégedettség soha nincs, amelyik ne tartalmazna valamilyen kritikát, de a vezetőket egyéni teljesítményük, tudós karakterük, felkészültségük és főként személyes példamutatásuk alapján teljes mértékben alkalmasnak, megfelelőnek és méltónak tartjuk az egyetem képviselőit. Minden eredmény mások magvető munkájának az aratása, a múltban gyökerező folyamatok látványos eredményei. Kudarcról nem tudok beszámolni, azonban negatívumként jelentkezett a gazdasági terület ellenőrzése, ahol olyan problémákat tártunk fel, amelyek végül a gazdasági főigazgató távozásához vezettek. Az önreflexió keretében feltárultak a pozitív irányú folyamatok is, ma már egyértelműen az együttműködés egyetemének nevezhetjük az NKE-t, amelynek olyan vezetése lett, amelyik nagy szakmai biztonsággal és biztos kézzel jó kikötő felé kormányozza az egyetemet „hajóját”. A szél mindvégig kedvező volt, nekünk csak arra kellett figyelniünk, hogy jó irányba tartsunk. Szép munka volt, amikor 2012-ben létrejött az egyetem, három, egymástól történetében, kultúrájában eltérő hivatásrend értékeit sikerült úgy összehangolni, hogy ezekből végül szinergia keletkezett. Elmélyült a bajtársi és hivatásrendi együttműködés a karok között, és kézzelfoghatók az eredmények is. A hivatásrendek tradícióit, szimbolikáit fontos továbbra is ápolni és tiszteletben tartani. Mindez finom és körültekintő összehangoló munkát igényelt.

○ Az egyetem három karral kezdte meg működését, azonban ma már az ötödik kar létrehozása is körvonalazódik.

J. F. A vízügyi képzés átvétele folyamatban van. Magyarország az elmúlt évszázadokban vízügyi szakértői nagyhatalom volt. Ennek az az oka, hogy a Kárpát-medence vizekkel elárasztott terület, és így alapos ismeretekre tettünk szert. A föld alatti vízkészletek tekintetében ritka kincsrel rendelkezünk.

A vízügyi szakma az ágazat szinte minden területére kiterjedően magas szintű tudás birtokában van. Magyarország stratégiai célkitűzési tevékenységei között szerepel a víz, az ezzel kapcsolatos fejlesztések, vízgazdálkodási kérdések. A víz stratégiai kérdéssé vált az egész világon, emiatt elvándorlás tapasztalható, háborúk törnek ki és pazarló vízfelhasználás történik a termékek előállításánál. Végül a rendelkezésünkre álló vízkészlet, a vízért és az élelemért óriási küzdelem folyik. A globális felmelegedés időszakában a sivatagosodás egyre inkább kimutatható, hiszen tavak száradnak ki, korábbi termőterületek válnak művelhetlenné. Az általunk ismert tudással és technológiával kell vízhez juttatnunk az embereket. Ez a téma stratégiai védelmi kérdéssé vált. A jövőben meg kell találnunk más egyetemekkel a katonai, biztonsági és védelmi területekhez szorosan kapcsolódó közös szakok indításának a lehetőségét is, akár a műszaki területeken.

○ A szellemi gyarapodás is nagyon fontos az infrastrukturális fejlesztések mellett. Vezérőrnagy úrnak milyen elvárásai vannak az NKE oktatóival szemben?

J. F. Jó véleményem van az oktatók tudásáról, felkészültségéről. Az intézményfejlesztési tervet folyamatosan módosítjuk, a stratégiai célkitűzésünk alapján is az együttműködés egyetemének nevezhetjük az NKE-t. A tudásunk megosztását éppúgy fontosnak tartjuk, mint más egyetemek tudásanyagának integrálását, például a társadalomtudományok, szociológia, pszichológia, műszaki

tudományok területén. Más egyetemekhez képest négy funkciója van az oktatóinknak: az oktatás, képzés, kutatás mellett a kiképzés végrehajtása is. Ez a gyakorlatban a katonák, rendőrök esetében a szolgálati szabályzat által előírt készségek és viselkedési normák elsajátításának az egységes rendszerét jelenti. A másik két karunkon természetesen nem ilyen merev a hierarchia, mégis úgy vélem, hogy aki az államot szolgálja, rendelkeznie kell olyan kompetenciákkal, amelyek megkülönböztetik más civil szakmák képviselőitől. Az etikai és magatartási szabályok betartása sokkal öntudatosabb, kiszámíthatóbb, fegyelmezettebb, karakteresebb, példamutatóbb viselkedést követel.

○ **Hallgatóinknak, oktatóinknak milyen kutatási témák feldolgozását javasolja?**

J. F. Azt ajánlom a fiatal kollégáknak, hogy határterületi témákat válasszanak, és ne kizárólag a klasszikus rendészeti tevékenységhez köthető területekkel foglalkozzanak. Új eredményeket elérni csak valaminek a viszonyrendszerében, viszonylatában lehet. Rendészeti szervezeten például nem létezik, a teljes rendőr-szociológia, a rendőrség szervezeti kultúrájának az intézményes kultúrája, illetve annak kutatása még feltáratlan, így ezekkel érdemes foglalkozni. Semmiképpen sem egy tudományágban gondolkodjanak, hanem interdiszciplinaritásban, hiszen ma már minden mindennel összefügg, hatással van egymásra.

„Hiszem, hogy amit jelenleg építünk, az Európának is mintául szolgál majd.”

○ **Mit hoz az egyetem életébe a költözés?**

J. F. A fizikai közelség mindig felgyorsítja az eseményeket. Elektronikus úton tudományos kérdéseket is meg lehet oldani, vitákat is le tudunk folytatni, de akkor válik mindez hitelessé, ha ezt személyesen tesszük, hiszen hihetetlen erő van a személyes kontaktusokban. Az oktatói pályám során a szóbeli vizsgáztatás híve voltam, ugyanis benyomást akartam szerezni a hallgató szellemi irányultságáról. Híve vagyok a felvételi elbeszélgetéseknek is. Az Orczy-parkba költözés, a személyes közelség újabb lendületet ad majd az egyetem fejlődésének.

○ **Kevesen tudják, hogy állatorvos végzettsége van. Ez miként kapcsolódott a belügyi, rendészeti pályához?**

J. F. 1971-ben kinevezett polgári alkalmazottként, állatorvosként kezdtem meg a munkámat a Belügyminisztérium Kutya vezető-képző Iskolájában. Az ötödéves hallgatók közül választottak ki erre a feladatra az egyetemen, amelyet annak ellenére örömmel vállaltam, hogy nekem akkor már szerződéselem volt a Herceghalmi Kutatóintézetrel, kutatóorvos szerettem volna lenni. 1974-re Közép-Európa legjobban felszerelt állatkórháza kezdte meg itt a működését. Első pillanattól kezdve oktattam, a feladatrendszerem szerves része ma is a tanítás, valamint a tankönyv- és jegyzetírás. A Belügyminisztérium Tudományszervezési Osztályának hetvenes évek közepén történő felállítását követően az osztály instruktora is lettem.

○ **A rendészeti oktatásban betöltött szerepe a mai napig meghatározó. Ezt hogyan hangolta össze a parancsnoki tevékenységével?**

J. F. Az 1970-es években nemcsak az állatok kiképzésével, hanem a rendőrképzés ügyeivel is elkezdtem foglalkozni. Az akkori kutyaiskola egy vezetés alatt működött az összes többi iskolával. Minden parancsnoki értekezlet az emberek képzéséről szólt. Közben szabadon jártam nyugaton, és kapcsolatot építettem ki a nyugat-európai szervek különböző oktatási szerveivel. Az ENSZ bécsi székhelyű kábítószer-ügynökségével napi kapcsolatban álltam. Folyamatosan oktattam, és

részt vettem a tudományszervezés ellenőrzésében. 1979-ben már egyes iskolák felügyelőjeként instruktori tevékenységet is végeztem. A zászlósképzés és a tartalékosztiszt-képzés felügyeletét is elláttam. Jelen voltam a korábbi belügyi végzettségek megfeleltetési folyamatában, az akkori közoktatási szakképzési rendszer alá történő integrálásában. 1998-ban létrehoztuk a BM Oktatási Főosztályt, majd Főigazgatóságot, a Nemzetközi Oktatási Központot, amely magába foglalta az ILEA-t, a KERA-t. Létrejött a BM Oktatási, Képzési és Tudományszervezési Főigazgatóság néven működő szervezet. Az összes képzőintézmény ehhez a szervezethez tartozott. Később világossá vált, hogy a rendészettudományt meg kell alapozni felsőoktatási területként, akadémiai diszciplínaként, szervezeti értelemben is. Mivel mindez civil ág nélkül nem működött, ezért 2004-ben létrehoztuk a Magyar Rendészettudományi Társaságot. Ennek megalakulása óta a főtikára vagyok.

○ **Hogyan látja a rendészeti oktatás jelenlegi helyzetét és jövőjét?**

J. F. A rendészeti oktatás kérdése szorosan összefügg a közszolgálati életpályamodell kidolgozásával kapcsolatos belügyminisztériumi feladatokkal. Egy életpályamodellnek meghatározó része a kiválasztási, a képzési és továbbképzési rendszer. Ebben az értelemben van egy közös közszolgálati része a rendészeti képzésnek, más oldalról a rendészeti életpálya felső szintjei által jelzett tapasztalatok meghatározók és visszaható erejük az alsóbb szintű képzési rendszereinkre, a szakképzésre, a hatósági képzésre és a továbbképzésre is. A közigazgatási és a rendészeti rendszerek összehangolása korábban már megtörtént, mindkettő eredményesen teljesít. 2014-ben Magyarországra került az EU-országok rendőrtovábbképzését szervező, azt részben irányító ügynökség, a CEPOL. Egyetemünk az ügynökséggel együttműködve hozzájárult egy európai rendészeti mesterképzés bevezetéséhez is. Semmilyen rendszer nem tekinthető befejezettnek, hiszen figyelembe kell venni a fennálló politikai, társadalmi, gazdasági és technikai adottságok kereteit. A korábbi fejlesztések is mindezek figyelembevételével történtek. Nem arra kell törekedni, hogy abszolút értéknek tekintsük, amit létrehoztunk, hanem arra, hogy a mindenkori körülményekhez, célokhoz, elvárásokhoz tudjuk hozzáigazítani a képzésünket. Az „utókortól” pedig azt kérem, hogy senki ne mondja majd, hogy ez a rendszer rossz volt, hanem ismerje el a közösség érdekében végzett szolgálatot, és azt, hogy munkájuk során mindig a legjobb eredményt akarták elérni mindazok, akik ezért fáradoztak. Hiszem, hogy amit jelenleg építünk, az Európának is mintául szolgál majd. Ezért is tartom fontosnak, hogy főtisztjeink és vezetőink a Nemzeti Közszolgálati Egyetemen végezzenek. Empatikus, nagy tudású tisztekre van szükségünk, és olyan

erőre, amely mindenkor megbízhatóan alkalmazható. Az eltelt 45 évet nagyon sikeres periódusnak tartom. Eljutottunk a tanfolyami rendszerű képzésen keresztül egy főiskolai, majd egyetemi képzésig, amelyet folyamatosan fejlesztünk. Ennek mindenki részese volt, ezért minden résztvevőt dicséret és megbecsülés illet.

○ **Vezérőrnagy úrról köztudomású, hogy fontosnak tartja a rendészet etikáját.**

J. F. Amikor kérdés fogalmazódik meg bennem e tárgykörben, arra Arisztotelész Nikomakhoszi etikája azonnal megadja a választ. Az élet minden területén fontos az etika, de a hatósági tevékenység különösen érzékeny terület. Számos esetben kevés a szakmai megalapozottság, mert egy döntésnek nemcsak szakszerűnek, de etikusnak is kell lennie. Meggyőződésem az is, hogy a fegyveres szervek hivatásrendi értékeit védeni kell. Fontos, hogy maga a hivatásrend is törekedjen önmaga korszerűsítésére, modernizációjára, és legyen befogadó a társadalmi kritikákkal szemben.

○ **Mi a szívügye, megvalósításra váró legfontosabb feladata a szakmai életútjában?**

J. F. El kell érnünk, hogy az ország egyik legjobb felsőoktatási intézményeként tekintsenek a Nemzeti Közszolgálati Egyetemre. Ehhez mindenekelőtt szigorú minőségi követelmény támasztására és a humán felkészültség növelésére van szükség.

○ **Mit tanácsol a jövő rendőrtisztjeinek, a közszolgálatban dolgozóknak?**

J. F. Az egykori nagy primadonna, Honthy Hanna által énekelt sorokat tudom felidézni: „Az illem és jó modor a fő, engem nem ront meg az idő.” Ezt az édesapámtól tanult életbölcsessel egészíteném ki: „Édes fiam, miről lehet megismerni a művelt embert? Nincsen mások terhére, és tud vigyázni az egészségére.” A tisztség bizalmát a társadalomtól hitelbe kapjuk. Azt meg kell szolgálnunk.

○ **Tábornok úr munkabírása példaként szolgálhat, Önben elképesztő tenni akarás munkálkodik. El tudja képzelni azt, hogy egyszer visszavonul?**

J. F. A dolgoknak megvan a természetes rendje. Tennivaló akad még bőven, az értékalapúság megszilárdulásához egy-két generáció tevékeny munkája szükséges, és ahhoz is, hogy kimondhassuk, az egyetem eredményes, azonban én ezt már nem tudom „megvárni”. A visszavonuláson nem gondolkodom, hanem majd akkor döntök el, milyen tevékenységgel foglalkozom a későbbiekben, amikor az aktuálissá válik, a folyón is akkor kell átkelni, amikor a partjához érünk. Abban azonban biztos vagyok, hogy semmiképpen sem fogok szakítani az egyetemmel és azokkal a kollégákkal, akikkel együtt alkotunk, küzdöttünk a hosszú évek során. A világ megannyi új kihívást tartogat, rengeteg a tennivaló és számos könyv is vár még otthon. ●

Vezetői kinevezéseket adott át a rektor

SZÖVEG: SZŐÖR ÁDÁM
FOTÓ: SZILÁGYI DÉNES

Prof. Dr. Padányi József tudományos rektorhelyettes, Dr. habil. Kovács Gábor oktatási rektorhelyettes és Dr. Horváth József főtitkár újabb három évig láthatja el feladatát az NKE vezetésében. Dr. Pohl Árpád ezredes, a Hadtudományi és Honvédtisztképző Kar új dékánja is átvehette megbízólevelét Prof. Dr. Patyi András rektortól.

Az NKE Szenátusa után az intézmény Fenntartói Testülete is támogatta az NKE magasabb vezetői pályázatait, így a rektori kinevezést követően, 2017. január elsejétől mindannyian három éven keresztül tölthetik be pozíciójukat.

Prof. Dr. Padányi József dandártábornok 2012-ben stratégiai és intézményfejlesztési rektorhelyettesként támogatta az NKE integrációját, majd 2015 januárjától tudományos rektorhelyettesként tevékenykedik. Korábban vezetőként dolgozott a jogelőd Zrínyi Miklós Nemzetvédelmi Egyetemen, annak megbízott rektora is volt. Műszaki főtitként aktív részese volt több misszióknak is, így 1999-ben az SFOR műszaki főnökeként szolgált Boszniában. 2007-től a Magyar Tudományos Akadémia doktora, 2012-től egyetemi tanár. Tudományos szakterülete a hadtudomány, azon belül is a béketámogató műveletek. Jelenleg is elnöke az MTA Hadtudományi Bizottságának. 2011-ben megkapta a Magyar Köztársasági Érdemrend lovagkeresztje kitüntetését.

Dr. habil. Kovács Gábor rendőr dandártábornok 2012 februárja óta látja el az oktatási rektorhelyettesi feladatokat. Emellett jelenleg is vezetője a Rendészettudományi Kar Vezetéstudományi Tanszékének. Habilitációját 2008-ban szerezte a jogelőd Zrínyi Miklós Nemzetvédelmi Egyetemen. Levelező tagja az MTA Köztudományi Tarsaságnak, amelynek az elnökségében jelenleg is dolgozik. Jelentős nemzetközi

tapasztalatokkal rendelkezik, többek között Törökországban és Németországban is vett részt tanulmányutakon.

Dr. Horváth József a Gazdálkodási Előkészítő Bizottság elnökeként vett részt az NKE létesítésében, majd az alapítástól fogva a Rektori Hivatalt vezeti. A jogász végzettségű szakember korábban a Magyar Államkincstárnál dolgozott igazgatóként és költségvetési főfelügyelőként, de tagja volt az első szabadon választott Országgyűlésnek is. Dolgozott a helyi közigazgatásban is, Tatabánya alpolgármestereként. Jogászdiplomája mellett rendelkezik közigazgatási szakvizsgával, valamint európai jogi szakvizsgát is szerzett.

Új dékán kinevezésére is sor került novemberben: a Hadtudományi és Honvédtisztképző Kar élén Dr. Boldizsár Gábort Dr. Pohl Árpád váltja, aki szintén Patyi András rektortól vehette át a megbízólevelét. Pohl Árpád ezredes 1983-ban hadtáptiszt és pénzügyi üzemgazdászként végzett a Zalka Máté Katonai Műszaki Főiskolán. Doktori címet 1994-ben kapott a Zrínyi Miklós Katonai Akadémián, majd 2008-ban PhD-fokozatot szerzett a Zrínyi Miklós Nemzetvédelmi Egyetemen (ZMNE) hadtudományok tudományágban. 2009-től egyetemi docens, majd intézetigazgató és megbízott dékán is a ZMNE-n. 2012 szeptemberétől az NKE HHK Hadtáp és Katonai Közlekedési Tanszék vezetője és a Katonai Logisztikai Intézet igazgatója. Huszonhat éve tanítja a katonai logisztika tantárgyat, több hazai és nemzetközi képzési program kidolgozásában is részt vett. ●

Újra Karrier Napok az ÁKK-n

SZÖVEG: PODOBNI ISTVÁN
FOTÓ: SZILÁGYI DÉNES

Karrier Napokat szervezett az Államtudományi és Közigazgatási Kar Hallgatói Önkormányzata, ahol az érdeklődők megismerhették a szakmai gyakorlati rendszert, és bepillanthattak a közigazgatási szervek működésébe, valamint önfejlesztő minitréningeken vehettek részt.

„A Karrier Napok célja, hogy a hallgatóknak pluszt adjon, lehetőséget a fejlődésre, a közigazgatási szervekkel történő kapcsolatépítésre, tapasztalatszerzésre” – ismertette Vinczi Alexandra, a program főszervezője, az ÁKK HÖK képviselője a rendezvény célját. „Fontos, hogy a hallgatók tudatosítsák magukban: az egyetemi éveik után a saját felelősségük lesz karriert építeni, beilleszkedni a telített munkaerőpiacra. Ehhez kívántunk az idei évben ismét segítség nyújtani, és biztosítani az ugródeszkat ahhoz, hogy sikeres szakmai karriert futhassanak be.”

A Karrier Napok keretében a hallgatók ellátogattak a közigazgatási partnerintézményekbe. A Nemzeti Fejlesztési Minisztériumban az államtitkárságok képviselői mutatták be a szervezeti működést az érdeklődőknek, valamint kitértek a minisztérium gyakornoki rendszerére. Az Országgyűlési Hivatal is nagy népszerűségnek örvend a szakmai gyakorlati helyek közt, a tanulmányi kirándulás során a hallgatók megismerkedhettek az OH működésével, ösztöndíjprogramjaival, továbbá parlamenti túra keretében az épület történetével, illetve részt vehettek egy plenáris ülésen.

A HÖK interaktív workshopokat is szervezett a hallgatóknak, ahol elsajátíthatták a helyes prezentáció alapjait és bepillanthattak az időmenedzsment rejtelmibe. Az *Add elő! Magad!* – A prezentálás fortélyai minitréningen Dr. Bokodi Márta, az egyetem oktatója tartott fejtágítást a résztvevőknek, ahol kiderült, hogy egy prezentáció során milyen gyakorlatokat kell alkalmazni, hogy „el tudja adni magát az ember”. Az *idő szorításában* – Az időmenedzsment

alapjai kurzust a Láthatatlan Egyetem tagjai tartották. A civil kezdeményezés célja, hogy az egyetemista fiatalok számára szervezzenek ingyenes képzéseket, adjanak életvezetési tanácsokat. A tréningen résztvevők többek között a halogatást elkerülő gyakorlatokat sajátíthatták el játékos formában.

A programsorozat következő állomása a Szakmai Gyakorlati Börze volt, ahol különböző közigazgatási intézmények és diák-szervezetek „szállták meg” a Ménesi úti campus auláját. „Remélem, hogy a közigazgatási szervek közvetlen elérésével a hallgatók válasszhatnak olyan kérdésekre, amelyek segítik őket a számukra érdekes, megfelelő szakmai gyakorlati hely kiválasztásában. A diákszövetkezetek részvétele pedig segít a hallgatóknak olyan tanulmányaik mellett is végezhető munkát találni, amellyel ki tudják egészíteni jövedelmüket” – nyitotta meg a börzét Böszörményi Balázs, a kar HÖK-elnöke. A programon standot állított az Igazságügyi Minisztérium, a Főpolgármesteri Hivatal, a Bevándorlási és Állampolgársági Hivatal, a Gazdasági Versenyhivatal, a KEKKH, a Penum, a Schönherz, valamint a Jobb Kezek Diákszövetkezetek, amelyek munkatársai igyekeztek megválaszolni a hallgatókban felmerülő kérdéseket.

A rendezvény záróeseménye egy kerekasztal-beszélgetés volt, ahol az egyetem, a hallgatók és a közigazgatási intézmények képviselői vették górcső alá a szakmai gyakorlati rendszer aktuális kérdéseit. A kerekasztalnál helyet foglalt Dr. Cabrera Alvaro, az Országgyűlési Hivatal Törvényhozási Főigazgatóságának fősztályvezetője, Birkás Ágnes, a Főpolgármesteri Hivatal szakmai gyakornoki programért felelős munkatársa, Dr. Budai Balázs, az ÁKK oktatási dékánhelyettese, valamint Dávid Gergely, az ÁKK szakmai gyakorlati referense. A beszélgetés során terítékre került a szakmai gyakorlati rendszer reformja, amelynek során a két meghívott intézmény képviselője ismertette a gyakorlati és ösztöndíjprogramjait, továbbá bemutatták az évek során kialakult jó gyakorlatokat, amelyekkel évről évre fogadják a közigazgatásszervező hallgatókat. ●

A köz szolgálata hazafias kötelesség

SZÖVEG: PODOBNI ISTVÁN
FOTÓ: SZILÁGYI DÉNES

„Ha közszerológálati egyetem, akkor számomra teljesen egyértelmű, hogy Széchenyi Istvánról mint az első magyar közszerológárol kell megemlékeznünk. Nem véletlenül kapta a legnagyobb magyar jelzöt Kossuth Lajostól, hiszen egész életét Magyarországnak, a magyar közigazgatásnak, a magyar nemzet boldogulásának szentelte” – vezette be a Széchenyi, a közszerológálati ethosz című előadását Dr. Horváth Attila.

A gróf kötelességtudata

Dr. Horváth Attila szerint a gróf attitűdje a Széchenyi család gyökereiből ered. Gyakran megfeledekzünk a legnagyobb magyar édesapjának munkásságáról, aki államférfi, múzeum- és könyvtáralapító volt, életpályával példát mutatott a kor nemeségének. Így nem meglepő, hogy Széchenyi Istvánnak volt kitől tanulnia kötelességtudat tekintetében. Gróf Széchenyi Ferenc a következő intelmet hagyta örökül fia számára: *„Minél magasabb a rang, minél magasabb a vagyon, annál nagyobb a kötelezettség.”* Az NKE intézetvezetője szerint ezt a felfogást sajnos nem sok magyar arisztokrata vallotta, pedig a magyar közjogi hagyományok szerint azért kapta az arisztokrata vagy a nemes a földbirtokát, hogy azért cserébe a hazát szolgálja. A közszerológálatban dolgozók tehát munkájukért nem fizetést kaptak, hanem földbirtokot, hogy a vagyoni biztonság tudatában nyugodtan tevékenykedhessenek a haza szerológálatában. Ez a szerológálat a korban nemcsak a katonáskodást jelentette, hanem a központi vagy a megyei közigazgatásban való részvételt is. Így alakulhatott ki az erős és önálló nemesi vármegye intézménye, amely tudott dacolni a Habsburg központositással. *„Az a fajta mentalitás őrizte*

meg a magyar alkotmányosságot, hogy egy nemesembernek a közért kell tevékenykednie. Ez az elv leginkább Széchenyi Istvánnál működött ebben az időszakban, ő volt az, aki ezt az elvet legjobban magáévá tette a kortársai közül” – emelte ki Horváth Attila, majd kitért arra is, hogy az ifjú gróf sem tétlenkedett sokáig, hamar apja nyomdokaiba lépett. Már igen fiatalon bizonyoságot tett hazaszeretetről. Amikor a napóleoni hadak Magyarország felé tartottak, a gróf is bevonult, részt vett a nemesi felkelésben, és katonai szerológálatot vállalt. Amikor visszaállt a béke Európában, rövid hezitálás után kilépett a seregből, és elhatározta, hogy a magyar nemzetnek áldozza civil életét.

Horváth Attila előadásából kiderült, hogy Széchenyi István a köz szerológálatát hazafias kötelességnek érezte. Tudatosan művelte és fejlesztette önmagát, lovaskocsiját beüvegeztette, hogy utazásai során minél többet lásson az őt körülvévo tájból, folyamatosan olvasott és írt, bejárta a világot, gyakorlati tapasztalatokat szerzett. A kor jogi, közgazdasági, történeti és irodalmi műveit szinte kivétel nélkül végigolvasta. Magyarország felvirágoztatásának példáját Angliában látta meg, amely a lassú, szerves, de határozott fejlődés során a világ vezető gazdasági, innovációs és katonai hatalmává vált. Széchenyi utazásai nem >>

Széchenyi István a Vaskapunál (Schöffl József, Schöffl Ágoston festményéről – 1836)
Forrás: Wikipédia

turistalátogatások voltak: mindent lejegyzett, megszemlélte, kipróbált. Érkezett kora szakembereivel és tudóstársadalmával, széles körű kapcsolatrendszerét épített ki, amely Széchenyi sikeres vállalkozási tevékenységének alapja volt. A gróf jól megválogatta a munkatársait: „A legjobb, legbecsületesebb emberek voltak Széchenyi stábjában. Nagyon jó emberismerő volt, szinte sosem tévedett. Nagy hatást gyakorolt az emberekre a személyes találkozások során, gyakran ellenfeleit is maga és az ügye mellé állította” – méltatta a grófot Horváth Attila. Példaként kiemelte Liszt Ferencet, akit Széchenyi hívott haza, majd támogatta a Zeneakadémia létrehozásában. Széchenyi stábjá felvette a gróf munkatempóját, „tűzbe mentek érte”, amit a gróf magas fizetéssel és nyugdíjjal honorált.

Széchenyi a baza szolgálatában

Széchenyi innovációs tevékenysége igen sokrétű. A Magyar Tudóstársaság megalapításával nemcsak egy nyelv művelő egyesület hozott létre, hanem megalapozta az ország tudományos fejlődését. A gróf a nyelv művelés terén is hatalmasat alkotott, több jogi műszo is ő vezetett be a magyar nyelvbe, ilyen például az alapítvány, alkotmány, részvény, részvénytársaság, és az önözés/magázás is az ő nevéhez kötődik. A kaszinó létrehozásával egész hálózat épült ki az országban az angol klubok mintájára, ahol a két országgyűlés közt az arisztokrácia, a nemesség és a polgárság megvitathatta a közéletet. Emellett a Széchenyi által alapított kaszinók kezdeti tőzsdeként is működtek, amivel a magyar kereskedelem új dimenziót nyert. Az 1830-ban megírt *Hitel* című műve „üstökösként robbant be” a

magyar köztudatba. Horváth Attila kitért a kiadás körüli problémákra is, a Habsburg Birodalmon belül uralkodó cenzori rendszerben a hasonló reformer művek szinte felségárulásnak számítottak, így a gróf a kiadónál általában megtámogatta a cenzor munkáját, valamint szavatolt azért, hogy elbocsájtás esetén biztosítja a megélhetését és nyugdíját. A *Hitel* és a *Világ* kiadását ezzel a csellel megoldotta a birodalmon belül, azonban a *Stádiumot* már szamizdatként kellett kicsempészni és kinyomtatni Lipcsében. Széchenyi hihetetlen hatást gyakorolt a társadalomra, számos követőt nyert magának könyveiben megírt programjával, amelyben többek között megfogalmazta, hogy Magyarország egy elmaradott, ipar nélküli agrárország, amelyet fel kell virágoztatni. Fejlesztési kívánta az infrastruktúrát, a közlekedést. A gróf folyamatosan járta az országot, így látta, hogy az utak az év nagyobbik részében, esőben-hóban járhatatlanok. Széchenyi első lépésként a lótenyésztést tűzte ki fejlesztendő területnek, hogy a lovak segítségével megfelelően tudja mobilizálni a közlekedést. A ló a kor magyar társadalmának egyik fő „energiaforrása” volt, igászállatként használták a mezőgazdaságban, a lovas kocsiknál a közlekedésben, valamint a lovas egységeknél a hadseregben. Így amikor Széchenyi meghonosította a lóversenyzést és ezzel párhuzamosan a minőségi lótenyésztést, a honvédség és a civil lakosság is egyre jobb minőségű lovakat tudott kitenyészteni.

Széchenyi István az akkor szabályozatlan folyókra is kitért, műveiben leírta: „Sajnos ezek a folyók legnagyobb része rossz irányba folyik.” Horváth Attila elmagyarázta Széchenyi problémáját: a folyók nem Közép-Európa, hanem a Fekete-tenger irányába folynak. A folyószabályozások ekkor kezdődtek meg az országban, a kanyarok levágásával és a mocsaras területek lecsapolásával új termőterületek jöttek létre. A Vaskapu-projekt keretében

Alkotmánybíró lett az NKE intézetvezetője

Dr. Horváth Attila habilitált egyetemi docens tudományos pályáját az ELTE Állam- és Jogtudományi Karán kezdte, ahol 1986-ban végzett, emellett párhuzamosan tanult a Bölcsészettudományi Kar történelem szakán is. Azóta több magyar felsőoktatási intézményben is folyamatosan oktat, fő területe a magyar, illetve egyetemes állam- és jogtörténetet, részletesebben a magánjog és a szovjet típusú diktatúra története. Részt vett a Pázmány Péter Katolikus Egyetem és a Győri Egyetem jogi karainak az alapításában. Jelenleg a Nemzeti Közzolgálati Egyetem Államtudományi és Közigazgatási Kar intézetvezetője. Több száz publikáció (tankönyvek, könyvek, tanulmányok) szerzője, emellett számos dokumentumfilmben és médiában közreműködött szakértőként. Több éven keresztül volt miniszterelnöki tanácsadó. A Magyar Köztársasági Arany Érdemkereszt birtokosa, valamint a XVI. kerület díszpolgára. Az Országgyűlés 2016. november 22-én alkotmánybíróvá választotta.

Széchenyi hatalmas diplomáciai eredményeként sikerült hajózhatóvá tenni a dunai közlekedést egészen a Fekete-tengerig. A gróf átvette a Dunai Gőzhajó Társaság menedzselését, részvényeit felvásároltatta az arisztokráciával, megalapozva ezzel a magyar hajózás jövőjét. Az ország vasútsziszterét is angol mintára kívánta fejleszteni, az ipar megkerülhetetlen alapjának a vasúti közlekedést látta. A mai centrális, Budapest központú vasútsziszter ötletét Széchenyi és stábja dolgozta ki. Széchenyi megreformálta a magyar gazdasági életet is. Amit meg lehetett valósítani a korban, az ósíségi szabályok mellett, a civil jog és a magánjog fejlesztésében, azt mind elérték Magyarországon. Széchenyi szövetkezett Deákkal, és az 1838–39-es országgyűlésre megalkották a magyar kereskedelmi, váltó- és csödtörvényt: gazdasági társaságot lehetett létrehozni, részvénytársaságot alapítani, váltót kibocsátani, hitelt fölvenni váltóval, csödeljárást indítani. Fejlesztette a magyar malomipart, felismerte, hogy a magyar termőföld és búza kiváló, azonban lisztként sokkal könnyebben lehetne áruba bocsátani a világkereskedelemben. Gróf Mészáros Lázár segítségével svájci mintára létrehozta a pesti hengermalmost, amellyel az országban termelt liszt a világ élvonalába került.

Széchenyi felismerte, hogy az országnak egy főváros kell: ő nevezte először Budapestnek Magyarország központját. A birodalomnak Bécs volt a fővárosa, Magyarország kvázi fővárosaként Pozsony volt említhető. Ahhoz, hogy Budapest legyen az ország központja, létre kellett hozni egy „önálló királyi udvarral” rendelkező önálló fővárost, amelyet híddal akart összekötni. „Ha már csinálunk egy hidat, akkor az ne egy híd legyen, hanem A híd, ami később mintaként szolgál. Ennek a hídnak kell a legtökéletesebbnek lennie Európában” – ismertette a gróf gondolatait Horváth Attila. A lánchídi beruházás is részvénytársaság

formájában valósult meg. Széchenyi rájött, hogy a Habsburg-kormány nem fogja teljes erővel támogatni, így megnyerte az ügynek a magyar arisztokráciát is.

Szabadságbarc és végítélet

Horváth Attila végül kiemelte, hogy a magyar köztudat gyakran megfélekedzik Széchenyiről 1848. március 15. után, pedig a gróf tevékenysége elengedhetetlen volt a magyar függetlenségi törekvések ügyében. Az első kormány megteremtésében udvarképes arisztokrataként közbenjárt az uralkodónál, minisztériumát saját költségén működtette már az első magyar kormány megszületésének másnapján, a közlekedés és közmunka mellett a hadügyi előkészületeket is ellátta Mészáros Lázár hadügyminiszter távollétében. Széchenyi volt azok egyike, aki próbált rendet tartani a tüntetéshullám során feltűzelt forrongó városban.

A gróf szervezete 1848 augusztusáig bírta, a több évtizedes megfeszített munka után Széchenyi zsenije idegösszeroppanást kapott, és Döblingbe vonult szanatóriumba. „Széchenyi hatalmas akaraterővel legyőzi saját démonjait, lábadozása után már a ki-egyeztést készíti elő Deákkal” – foglalta össze Horváth Attila a gróf utolsó éveit. Az *Ein Blick* című, samizdatként kiadott művében élesen bírálta a Habsburg-udvart és ezzel a Bach-rendszer. Azonban a birodalom titkosrendőrségét nem tudta megtéveszteni Széchenyi tevékenysége, a döblingi szanatóriumi „kezelés” ellenére felségárulási per következményei lebegtek a gróf szemé előtt. 1860 húsvétján megtörtént a tragédia. Ez zárja gróf Széchenyi István, a legnagyobb magyar életművét. ●

A kancellári gépezet

SZÖVEG: SZŐÖR ÁDÁM
FOTÓ: SZILÁGYI DÉNES

A Kereszténydemokrata Unió (CDU) Németország egyik legmeghatározóbb pártja, amelyre mindig is a pragmatizmus volt a jellemző – hangzott el a Nemzeti Közszolgálati Egyetem rendezvényén, amelyen Volker Resing A kancellári gépezet című könyvét mutatták be az érdeklődőknek.

A Kereszténydemokrata Unió, a CDU 1949 óta Németország vezető néppártja. Nem volt mindig kormányon, átélte bukásokat, sőt botrányokat is, de hívei a legnehezebb éveiben is kitartottak mellette. A párt bázisa a vidék, nem a nagyvárosok, ahol többször a szociáldemokraták a nyertesek, bár vannak, voltak évek, amikor a CDU uralta Berlint, Hamburgot vagy éppen Köln. A párt élén legendás egyéniségek álltak: az alapító atyák, a kancellár Konrad Adenauer, Ludwig Erhard, a német gazdasági csoda nagymestere vagy Helmut Kohl, aki tizenhat évig kormányozta az országot. A jelenlegi kancellár, Angela Merkel is a CDU tagja. A párt szerkezete, felépítése, működése és „elkülete” a Dialóg Campus Kiadó gondozásában megjelent *A kancellári gépezet* című kötet témája, az az „élő szövet”, amely sokszor a politikát kívülről szemlélőknek szinte láthatatlan, ugyanakkor meghatározó hatása van a vezetőkre. Volker Resing író, újságíró, szerkesztő évekig

gyűjtötte hozzá az anyagot. Feldolgozta a párt dokumentumok jelentős részét, interjúkat, mélyinterjúkat készített vezető CDU-politikusokkal, és utazott, hogy megismerje a vidék CDU tagjait és törzsválasztóit is. A CDU az Európai Néppárt egyik oszlopa, vezető ereje is. Annak a tömörülésnek, amelyiknek a Fidesz – Magyar Polgári Párt is a tagja. A néppártiság, a néppártként megmaradás a CDU-n és a Fideszen belül is központi kérdés. Ezért is hasznos kézikönyv ez a mű mindenki számára, aki pártpolitikával, pártszervezéssel, kampánnyal és tartalmi-alapelvek kérdésekkel vagy politológiai foglalkozik, vagy éppen megérteni szeretné, hogy egy pártban mi és milyen logika szerint történik.

A német író könyve még 2013-ban jelent meg hazájában, most pedig a magyar nyelvű és némileg kibővített változatot ismerhették meg az olvasók. A Konrad Adenauer Alapítvány által támogatott rendezvényen Koller Boglárka egy nagyon fontos könyvnek nevezte a

KERESZTÉNYDEMOKRATA UNIÓ TÖRTÉNETE

A CDU-t 1945 júniusában alapították, irányvonala az első években az úgynevezett „keresztény szocializmus” volt, tagjai a legkülönbözőbb pártokból érkeztek: a Centrupártból, a liberális DDP-ből, a Német Néppártból, a Német Nemzeti Néppártból, valamint a NSDAP-ból. A párt 1949-től kezdve, Konrad Adenauer kancellár hatalomra kerülésével a szociális piacgazdaságot kívánta megvalósítani, ellenezte a tőkés gazdasági rendet. Az 1963-ig tartó Adenauer-éra a párt presztízs-növekedéséhez vezetett, ekkor lendült fel a gazdasági élet, ettől kezdve lett fogalom a „német gazdasági csoda”. A CDU-kormány sikert sikerre halmozott, az 1955-ös NATO-belépés után 1957-ben sikerült az abszolút többség elérése is. A gazdasági csoda egyik legfőbb mozgatója Ludwig Erhard gazdasági miniszter volt, aki 1963-tól szövetségi kancellár lehetett. Ezután 1965-ben gazdasági válság sújtotta az országot, ami pedig a koalíciós partnerrel való nézeteltérésekhez, majd végleges szakításhoz vezetett. Ekkor alakult meg az

első német nagykoalíció, amelynek kancellárja továbbra is CDU-politikus maradt: Kurt Georg Kiesinger. Az 1969-ig tartó kancellárság után a CDU-nak ellenzékbe kellett vonulnia egészen 1982-ig. 2005-ben ismét a párt adta a kancellárt, Angela Merkel személyében.

A Kereszténydemokrata Unió elnökei

Konrad Adenauer	(1950. október 21. – 1966. március 23.)
Ludwig Erhard	(1966. március 23. – 1967. május 23.)
Kurt Georg Kiesinger	(1967. május 23. – 1971. október 5.)
Rainer Barzel	(1971. október 5. – 1973. június 12.)
Helmut Kohl	(1973. június 12. – 1998. november 7.)
Wolfgang Schäuble	(1998. november 7. – 2000. február 16.)
Angela Merkel	(2000. április 10. –)

Forrás: internet

kiadványt, amelynek révén megismerhetjük a német néppárt történetét és működését. A NETK dékánja szerint egy olvasmányos műről van szó, így a témában kevésbé jártasak is könnyen emészthető formában ismerkedhetnek meg a CDU-val. Koller Boglárka megjegyezte, hogy a 2013-ban íródott kiadványnak akár folytatása is lehet, hiszen az elmúlt években sok új dolog történt az európai politikában, aminek hatása volt a német belpolitikára is.

„A CDU soha nem volt programpárt, számára az alapelvek fontosabbak voltak, mint az aktuálpolitika” – hangsúlyozta beszédében Frank Spengler. A Konrad Adenauer Alapítvány képviselővezetője szerint a könyv nagyon jól rámutat arra például, hogyan születnek meg a pártban a legfontosabb döntések, de a szerző a CDU fejlődésével és modernizációjával is foglalkozik. Elhangzott, hogy Volker Resing munkája során a pártdokumentumok jelentős részét is feldolgozta, és interjúkat készített a Kereszténydemokrata Unió vezető politikusaival, valamint beszélgetett a párt alapszervezeteivel is. Frank Spengler szerint egy izgalmas és intelligens elemzés született az CDU-ról, amely segíthet a pártok útkeresésében Magyarországon is. Gulyás Gergely, a Fidesz alelnöke szerint a CDU a második világháború utáni német történelem legsikeresebb pártja, amely csak rövidebb időközökre volt ellenzéki szerepben. Három jelentősebb elnöke is volt – Adenauer, Kohl és Merkel –, akik nemcsak a német, hanem az európai politikára is nagy hatással voltak. Gulyás Gergely kitért arra is, hogy a jelenlegi német kancellár megítélése a könyv megjelenése óta némileg változott, amiben a tömeges migráció kezelésével kapcsolatos megnyilvánulásai játszanak szerepet. Ez a fajta érzelmi döntés szerinte nem volt korábban jellemző a pártra, amely szinte mindig a racionális megfontolások útját járta. Gulyás Gergely úgy látja, hogy a CDU Angela Merkel elnöksége idején kezdett jelentősebben nyitni a politikai közép felé, de megőrizte például azt a szemléletét, hogy a választókerületekben kell megszervezni a

párt életét. Ez azt is jelenti, hogy a CDU a centralizáció helyett azt az utat választotta, amelyben a párt vezetőinek kiválasztásában a helyi politikának nagy szerepe van. A bemutatott könyv kapcsán Gulyás Gergely megjegyezte, hogy Volker Resing műve inkább leíró, mintsem igazságkereső.

A rendezvényen a könyv szerzőjével Hettyey András, a NETK adjunktusa beszélgetett. Ebből kiderült, hogy Volker Resing korábban már Merkelről is írt egy könyvet, így különösen jól ismeri a német belpolitikát és a CDU-t is. A szerző elmondta, hogy közismerten erős a német kancellár keresztényi elköteleződése és vallásossága, és valószínűleg ez mutatkozott meg akkor is, amikor a migrációval kapcsolatban fejtette ki véleményét. Németországban egyébként a közvéleményben az a nézet alakult ki, hogy Merkel a párt pragmatizmusával ellentétben érzelmi alapon hozott döntést migrációsügyben, és emiatt alakulhatott ki vele szemben egyfajta bizalomvesztés. „Ernek ellenére nem lehet azt mondani, hogy a kancellár elvesztette volna pragmatizmusát” – tette hozzá Resing.

A szerző a CDU-val kapcsolatban kifejtette, hogy a párt továbbra is a társadalom összetartozásáért küzd, amivel annak érdekét is szolgálja. Szerinte a Kereszténydemokrata Unió tagjai között jelentős számban vannak vallásos emberek, de soha nem volt egyházi párt, és nem is hagyta, hogy az egyház beleavatkozzon a politikába. Elmondta, hogy a CDU ereje a pragmatikusság mellett mindig abban rejlett, hogy a középutat kereste, és megpróbált néppárt lenni. Ezt az állapotot azonban manapság nem könnyű fenntartani, így egyre nehezebb megmondani, mit hoz számukra a jövő. Resing szerint mindenképpen szükség van valamilyen személyi változásra is, de úgy véli, hogy a következő ciklusban Merkel még meg tudja tartani pozícióját a párton belül is. A feszítő menekültkérdés ellenére ugyanis nincs meghatározó erő az ellenzéki oldalon, inkább egyfajta elitellenesség tapasztalható a társadalomban. ●

Fókuszban a versenyjog

SZÖVEG: SZŐÖR ÁDÁM
FOTÓ: SZILÁGYI DÉNES

Ma már szinte nincs is olyan területe az életünknek, amit ne tudnánk lefordítani valamilyen versenyjogi helyzetre – hangzott el a versenyjog aktualitásairól szóló tudományos konferencián, a Nemzeti Közszerületati Egyetemen.

„A versenyjog rendkívül izgalmas és komplex jogterület: egyszerre érvényesülnek benne például a közjog és a magánjog szabályai” – hangsúlyozta köszöntőjében Prof. Dr. Patyi András. Az NKE rektora elmondta: a rendezvényen megjelenő sok fiatal szakember azt is üzeni számára, hogy egy dinamikus, a jövő generáció számára is érdekes témáról tanácskozhatnak a konferencia résztvevői. Patyi András előadásában beszélt a Nemzeti Közszerületati Egyetem történetéről, amelynek kapcsán külön szölt a konferenciát is szervező Nemzetközi és Európai Tanulmányok Karról, az intézmény saját alapítású szervezeti egységéről. Elmondta azt is, hogy az NKE fő profilját az államtudományi képzési terület határozza meg. Patyi András a gazdasági versenyjog kapcsán hangsúlyozta, hogy az egy rendkívül termékeny és komplex jogterület, talán ezért is nem

olyan könnyű benne eligazodni. „Ebben szinte egyszerre van meg minden olyan jelenség, amely más jogterületeknél csak külön-külön létezik” – tette hozzá a rektor. Példaként említette az Európai Unió saját jogát és mellette, kiegészítő szabályként a nemzeti versenyjogokat. Szerinte egyszerre érvényesülnek ezen a jogterületen a közjogi és a magánjogi szabályozások is. Ugyanakkor a versenyjog megjelenik a közigazgatási jogalkalmazásban és a közigazgatási bíróságok gyakorlatában is. Utóbbi kapcsán Patyi András szölt a versenyhatóságokról is, amelyek a kormányzattól független, autonóm szervekként működnek, elég erős vizsgálati jogosítványokkal. Megjegyezte, hogy a versenyjogról fontos közérthetően beszélni, és lehetőséget teremteni a fiatal kutatóknak is a bemutatkozásra. Szerinte mindezt jól szolgálja az egyetemen rendezett konferencia.

A védjegyek használatáról és az azokkal kapcsolatos jogi anomáliákról beszélt közös előadásában Marosi Zoltán és László Áron. Az Oppenheim Ügyvédi Iroda munkatársai elmondták, hogy a védjegyjogi megállapodások általában komoly versenyjogi buktatókat is rejtenek magukban. Ezekben az esetekben a cégek szeretnék egymás között felosztani a piacot, amit különböző megállapodásokkal próbálnak jogilag hitelesíteni. Például megegyeznek abban, hogy az adott megjelöléssel ellátott termékeket melyik cég hol forgalmazza vagy magát a védjegy használatának jogát ruházzák át egymásra. Az előadók egy konkrét esetet is ismertettek az utóbbi kapcsán. A német Grundig cég a francia Constenttel kötött megállapodásában a Constent jelölte ki egyedüli forgalmazójának a francia piacon. Utóbbi vállalta, hogy Grundiggal versenyző termékeket nem fog forgalmazni, valamint hogy a német cég termékeit nem szállítja Franciaországon kívüli területekre. Mindezekért cserébe a Grundig kötelezettséget vállalt arra, hogy más országokban működő forgalmazóira is hasonló kötelezettségeket ró. A Grundig felhatalmazta a Constent, hogy jegyezze be a GINT védjegyet Franciaországban, és azt minden Grundig-terméken tüntesse fel. Azonban a Constent egyik francia versenytársa, az UNEF Németországban Grundig-termékeket tudott felvásárolni, és azokat a francia piacon sokkal kedvezőbb áron forgalmazta, mint a Constent. A Constent ezért Franciaországban eljárást indított az UNEF ellen, tisztességtelen verseny és a GINT védjegy megsértése miatt. Végül az eljáró bíróság megállapította, hogy a két cég közötti megállapodás torzította a közös piacon lévő versenyt, és ezzel megghiúsította az európai közösség egyik legalapvetőbb célkitűzését.

A konferencián szó volt a készülő egységes európai szabadalmi rendszerről és az ennek kapcsán létrehozandó Egységes Szabadalmi Bíróságról. Luszcz Viktor, az Európai Unió Bíróságának jogi tanácsadó elmondta, hogy jelenleg elég bonyolult és költséges egy európai szabadalom bejegyeztetése és hatályossá tétele. Ha valaki minden tagállamra hatályos szabadalmat szeretne szerezni találmányára, akkor az mintegy 40 ezer eurójába kerül, mivel a szabadalmat mindenhol külön-külön kell hatályosítani, az adott ország nyelvén beadott kérelemmel. Emiatt a szabadalmak többségét csupán négy-öt országban jegyeztetik be, ami Luszcz Viktor szerint nemcsak szétzöredezi a közös piacot, hanem az innovációt is jelentősen gátolja.

A problémára kínálna megoldást az egységes szabadalmi oltalom intézménye, amely az együttműködésben részt vevő huszonöt uniós tagállamban egyszerre biztosítaná a szabadalom hatályosságát. Ráadásul ezzel a költségek is jelentősen csökkennének, hiszen a szabadalmi kérvényeket elegendő lenne egy plusz nyelvre lefordítva beadni az illetékes hatóságoknak. A szabadalommal kapcsolatos jogviták eldöntésére pedig

Egységes Szabadalmi Bíróságot hoznának létre, amely az első föderális rendszerű igazságszolgáltatási intézmény lenne az EU történetében, hiszen az általuk hozott ítéletek egyszerre lennének érvényesek minden tagállamban. A tervek szerint az újonnan felálló bírósági rendszerben működne egy elsőfokú és egy fellebbviteli bírósági szint. Előbbinek több központi és regionális divíziója is lenne Európában, luxemburgi székhellyel. *„Mindehhez azonban szükséges, hogy az együttműködésben részt vevő tagállamok, így Magyarország is, ratifikálják a megállapodást”* – tette hozzá Luszcz Viktor.

A versenyjog magánjogi jogérvényesítésének lehetőségeiről beszélt előadásában Prof. Dr. Miskolczi Bodnár Péter. A Károli Gáspár Református Egyetem tanszékvezetője szerint az Európai Unió tagállamaiban a versenyjog közigazgatási eljárás útján alapvetően érvényre jut, és a versenyfelügyeleti eljárásoknak fontos szerepük van abban, hogy kevesebb jogsértés történjen ezen a területen. Ugyanakkor az Európai Bizottság arra ösztönzi a tagállamokat, hogy saját jogrendjükbe beépítve, az Egyesült Államokban megfigyelhető gyakorlatot figyelembe véve tegyék lehetővé a kártérítés lehetőségét is ezekben az esetekben. *„Ennek ugyanis akár visszatartó ereje is lehet”* – fogalmazott a tanszékvezető egyetemi tanár, aki szerint ennek bevezetése sok nehézségbe ütközik. Például a versenyjogi jogsértés esetén nem biztos, hogy olyan könnyen megállapítható maga a károkozás ténye és az elkövető személye, valamint a kár mértéke. Ettől függetlenül ma már létezik egy uniós irányelv, amelynek rendelkezéseit év végéig kellene a tagállamoknak a saját jogrendszerükbe átültetni. Ennek részeként például módosulnának az elévülési szabályok, új bizonyítási eszközöket vezetnének be, és többes károkozás esetén az egyetemes felelősség megállapítása is lehetővé válna. Miskolczi Bodnár Péter elmondta, hogy Magyarországon is már a parlament előtt van az ezzel kapcsolatos törvényjavaslat.

A Gazdasági Versenyhivatal (GVH) működését ismerhették meg közelebbről az érdeklődők Dr. Dán Judit előadásából. A GVH jogtanácsosa elmondta, hogy a közigazgatási szerv elsősorban közigazgatási jogi eszközökkel segíti a közérdekű versenyjogi jogérvényesítést. A GVH működését az 1997-ben hatályba lépett és jelenleg is hatályos versenytörvény szabályozza. A szervezet versenyfelügyeleti munkája során érvényesíti a magyar versenytörvény és a közösségi versenyjog szabályait, versenypártolás keretében pedig a rendelkezésére álló eszközökkel igyekszik a verseny érdekében befolyásolni az állami döntéseket. A GVH folyamatosan figyelemmel kíséri a verseny és a piacok működését, és a hivatalhoz érkezett panaszok, illetve bejelentések alapján döntést hoz arról, hogy induljon-e hivatalból versenyfelügyeleti eljárás. Amennyiben ez megtörténik, az ügyben a Versenytanács hoz döntést, amely ellen bírósági felülvizsgálat kérhető harmincnapos határidővel. ●

„A politika titka? Egy jó szerződés Oroszországgal!”

SZÖVEG: HERVAI LAURA
FOTÓ: SZILÁGYI DÉNES

A címben szereplő bismarcki gondolattal vezette fel Bóka János, a NETK dékánhelyettese a Ludovika Nagyköveti Fórum novemberi vendégét. Ezúttal Őexc. Szergejev Vlagyimir Nyikolajevics Magyarországra akkreditált orosz nagykövet látogatott el a zsúfolásig megtelt Ludovika Kápolnába.

Henry Kissinger szerint Oroszországra úgy kell gondolnunk, mint bármely új globális egyensúly alapvető elemére. Ez a gondolat hatotta át az orosz nagykövet előadását, amelyet nagy érdeklődéssel hallgattak a program látogatói, többek között a meghívott szakértők is: Anton Bendarzszevszkij, a PAGEO Geopolitikai Alapítvány igazgatója, valamint Rácz András, a Finnish Institute of International Affairs tudományos főmunkatársa. Szergejev Vlagyimir Nyikolajevics aktualitásokra épülő beszédében kitért az orosz-magyar kapcsolatokra. Alapvetően pozitívan ítéli meg a két ország viszonyát, habár említést tett arról, hogy a kereskedelem a felére csökkent az elmúlt két évben országaink között. Pozitívumként értékelte azonban a Magyar–Orosz Gazdasági Együttműködési Kormányközi Bizottság munkáját, az energia, főként a paksi atomerőmű bővítésére irányuló együttműködéseket, továbbá a bilaterális régióközi kapcsolatokat. A jó viszonyt alátámasztják a magas szintű látogatások, amelyek sűrűsödtek az elmúlt

években: Orbán Viktor miniszterelnök és Vlagyimir Putyin elnök 2016-os, illetve 2015-ös hivatalos látogatásai, továbbá magas szintű régióközi találkozók. Az igen jelentős kulturális kapcsolatok vonatkozásában a nagykövet megjegyezte, hogy egyre nő az országok közti csereprogramok aránya, de személyes véleménye szerint nem elég intenzíven.

A nagykövet kifejtette, hogy Oroszország szoros és átfogó kapcsolatokra törekszik az EU-val, főként a terrorizmus, szervezett bűnözés, illegális migráció, ember- és drogcsempészet elleni küzdelemben, ugyanakkor a nagykövet szerint az orosz–EU-kapcsolatok „nehéz időket élnek”. Az EU oroszellenes retorikája, a Federica Mogherini által kihirdetett öt alapelv szerinte nem konkrét cselekvéseket, csupán egy korlátozott kapcsolatot irányoz elő.

Szergejev Vlagyimir szerint az USA-val való kapcsolat még nehezebb helyzetben van. Mint mondta „évtizedek óta a legalacsonyabb szinten van a két ország közötti párbeszéd”, miután az amerikai adminisztráció a bilaterális együttműködések szinte minden csatornáját megszüntette. A nagykövet elmondta, hogy érzékelik a NATO növekvő katonai jelenlétét Oroszország határai közelében, illetve hogy az ukrán krízis csak egy része a „barátságatlan” politikának, de jelenleg az USA-n múlik a helyzet javulása.

Az orosz álláspont szerint az ukrán krízis egy alkotmányellenes puccs következménye, amelyet radikális nacionalisták az USA és az európai államok támogatásával hajtottak végre. A helyzet megoldását az orosz nagykövet elmondása szerint a 2015 februárjában aláírt minszki megállapodás Kijev általi be nem tartása okozza. A megoldást egyértelműen az érintett felek – Kijev, Donyeck és Luhanszk – közti közvetlen párbeszéd és az említett megállapodás végrehajtása jelentheti. E kapcsán jelentette ki, hogy Oroszország nem egy a konfliktusban álló felek közül, azonban továbbra is segítséget nyújt a különböző szervezetek és keretrendszerek alapján.

Csak politikai és diplomáciai eszközökkel lehet rendezni a konfliktust, emelte ki a szíriai helyzet kapcsán a nagykövet.

A diplomata által közvetített orosz álláspont szerint lépéseket kell tenni egy új alkotmány elfogadása érdekében, amely lehetőséget teremt az előzetes választások kiírására, ezáltal megalapozva egy előmegállapodást a szembenálló felek között – ehhez pedig minden régióbeli államot be kell vonni. Elhangzott továbbá, hogy Oroszország kész elfogadni minden javaslatot, amit az ENSZ humanitárius ügynökségei tesznek a humanitárius segítségnyújtás módjáról, de a cselekvéseket továbbra is meghatározza a terrorizmus leküzdése Aleppóban, mivel e nélkül nem várható jelentős javulás. Őexcellenciája elmondta, hogy országa meghosszabbítja a légitársaságok szüneteltetését ameddig lehet, de az Orosz Légierő a legitim szír kormány kérésére van jelen.

Az elemzőket és a nagyköveti fórum résztvevőit is főként az ukrán és szír helyzet foglalkoztatta. Elsősorban a térségben tapasztalható orosz katonai jelenlétről és az azzal ellentétes ígéretekről kérdezték a diplomatát. Felmerült továbbá, hogy milyen hatása lehet a Brexitnek, illetve Donald Trump győzelmének Oroszországra. Előbbi kapcsán a nagykövet úgy vélte, hogy az Egyesült Királyság kiválása az EU-ból nem fogja jelentősen befolyásolni az orosz–európai kapcsolatokat, főleg nem Oroszország ázsiai szomszédjaival való kapcsolatát. Az amerikai elnökválasztással összefüggésben azonban a szakértők is megszólaltak. Őexcellenciája óvatosan fogalmazott: úgy gondolja, a kampányolás és az elnökség során tanúsított viselkedés két külön dolog, ezért meg kell várni, milyen lépéseket tesz Trump leendő hivatalában. A szakértők egyetértettek abban, hogy az elnökjelöltnek nem erőssége a külpolitika, azonban minden bizonnyal hozzáértő tanácsadók segítik majd a munkáját, így nem is várható jelentős stratégiai változás, vagyis korai lenne az eufória.

A beszédet követően az elemzők is részletesen kifejtették – a nagykövetével nem feltétlenül egyező – véleményüket, aktív párbeszéd alakult ki, valamint számos kérdést fogalmaztak meg főként a rendezvény külföldi résztvevői. ●

SZERGEJEV VLAGYIMIR NYIKOLAJEVICS

Őexc. Szergejev Vlagyimir Nyikolajevics 1974-ben diplomázott a neves Moszkvai Állami Nemzetközi Kapcsolatok Intézetében (MGIMO), amely világszinten is elismert diplomataképző intézmény. A jelenlegi nagykövetnek ezt követően kezdődött diplomáciai karrierje: 1974–1977 között a Konstanzai Főkonzulátus, 1977–1981 között a Bukaresti Nagykövetség munkatársa volt. Ezt követően az 1987–1993, illetve az 1997–2001 közötti időszakban az Orosz Föderáció New York-i Állandó ENSZ-Képviselőtén dolgozott. 2011-től 2014-ig főosztályvezető volt az Oroszországi Föderáció Külügyminisztériumában a Nemzetközi Szervezetek Főosztályán. Jelenlegi rangja rendkívüli és meghatalmazott nagykövet. A diplomata angol, francia és román nyelven beszél.

Közszolgálati Kiválósági Központ alakul az NKE-n

SZÖVEG: BENEDEK MARIANN

Hónapok óta folyik a közigazgatás fejlesztésére irányuló, európai uniós forrású projektek szakmai megvalósítása az NKE-n, amelynek része egy egyetemi szervezetfejlesztés is. A KÖFOP-projektek keretében átfogó humánerőforrás-fejlesztés is történik az egyetemen.

A közigazgatás minősége a benne dolgozó szakembereken alapul, így kiemelten fontos, hogy a közszolgálati felsőoktatás alap-, mester- és PhD-képzései, a tovább- és átképzések, valamint a vezetőképzések minősége minden tekintetben megfeleljen a velük szemben támasztott elvárásoknak. A közszolgálat színvonalának emelkedése, a bürokrácia csökkentése nagyban függ attól, hogy milyen minőségű a képzés. A minőség pedig az oktatók felkészültségén túl a megfelelő környezeten, a technikai és informatikai feltételeken is alapul, illetve azon, milyen az ismeretátadás adminisztratív támogatottsága.

A 11,5 milliárd forintból megvalósuló KÖFOP-program *Közszolgálati kiválósági központ fejlesztése* című alprojektje hivatott arra, hogy a közszolgálati képzések intézményében, az NKE-n rendszerszinten és fenntartható módon javítson a működés hatékonyságán. A 2018 végéig tartó szakmai munka keretében Kiválósági Központ alakul, sor kerül az intézményi emberi erőforrás teljesítményének mérésére és kompetenciafejlesztésére, megtörténik a működés teljes körű (belső és külső) minőségbiztosítása és a szervezet teljesítményértékelése, valamint létrejön az egyetemi integrált információs rendszer.

Az átfogó fejlesztést az egyetem egyéni szerepe, sajátos irányítási-működési modellje indokolja. Ennek az összetett

feladatrendszernek az eredményes teljesítését akkor lehet elérni, ha az egyetem személyi állományára úgy tekintünk, mint a rendelkezésre álló legfontosabb erőforrásra, amely nélkül a kiválósági célok elérésére nincs esély.

A közszolgálat egyetemének átláthatónak, tervezettnek, hatékonynak, gazdaságosnak, szabályosnak, etikusnak, elszámoltathatónak kell lennie, vagyis meg kell felelnie az egyetemi „jó kormányzás” követelményének. Ennek az NKE csak úgy tehet eleget, ha rendelkezik a megfelelő intézményi önértékelés és önkorrekción rendszerével, legfőbb erőforrása – a dolgozó, oktató, vezető – pedig elkötelezett a közös célok iránt, környezetét és önmagát fejleszteni akaró és kellően motivált. Ezeket a kívánalmakat az alprojekt célokként határozza és valósítja meg. A következő időszakban az egyetemi humán erőforrások fejlesztése, a szervezet minőségbiztosítása, teljesítményértékelése, valamint a folyamatokat is támogató egyetemi integrált informatikai rendszer egy időben, egymást kiegészítve, komplex módon valósul meg.

Az NKE személyi állományának magas minőségi követelménynek kell megfelelnie. A felkészült, szükséges tudással rendelkező oktatói, kutatói és a fejlesztéseket is segítő humán erőforrás elérése érdekében olyan támogató rendszert kell kiépíteni, amely az intézmény valamennyi dolgozója számára

a betöltött munkaköréhez, kompetenciakészletéhez igazodik, megteremti a folyamatos fejlesztés lehetőségét és a célirányos felkészítést. Ezt a munkát segíti az az informatikai fejlesztés, amely lehetővé teszi, hogy az információk, adatok, döntések és folyamatok integráltan legyenek elérhetők.

Az egyetem speciális feladatellátása és mérete, az ezekből adódó adatok és információ mennyisége, a szervezeti tagoltság indokolják a minőségirányítási rendszer újraértelmezését. A projekt keretében történő képzésre/oktatásra, kutatásra és működésre egy komplex, három alrendszerből álló, folyamat alapú szabályozó rendszer (Minőségirányítási Rendszer) lép működésbe.

Arról, hogy a gyakorlatban mit is jelent ez az egyetemi fejlesztés Dr. Szakács Gábor, Dr. Szabó Szilvia, Hegyi György és Orosz Lajos, a *Közszolgálati kiválósági központ fejlesztése* alprojekt szakértői számoltak be.

Mint mondták, már elindult az emberi erőforrások munkakörelemzésen alapuló felmérése. Ennek során feltárják és meghatározzák a vizsgált munkakör tartalmát, célját, funkcióját, a munkakörbe tartozó feladatokat, a kapcsolódó

hatáskört, illetékességet, a felelősség jellemzőit, a problémamegoldás módját, a munkakör kapcsolatrendszerét, a feladatellátás során jelentkező terhelések mértékét, formáját, a munkakör betöltéséhez szükséges tudás összetevőit. A projekt megvalósítás során a munkakörelemzéseket a szakértők összekapcsolják a kompetenciaelemzéssel, valamint a munkakör betöltéséhez szükséges kompetenciaszintek meghatározásával. Ez a felmérés az év végéig több mint kétszáz egyetemi dolgozót érint, de a későbbiekben az egyetem teljes állományára kiterjed majd.

Hegyi György, az egyetem humánpolitikai szakértőjének tájékoztatása szerint a projekt keretében létrejött munkacsoport meghatározta a nagyobb munkakör családokhoz (oktatók-kutatók; tanárok, egyéb oktatók; oktatást-kutatást segítőket; funkcionális feladatot ellátókat; szakmai műszaki szolgáltatókat; vezetőket) tartozó személyes és szociális kompetenciákat.

Dr. Szabó Szilvia, az Államtudományi és Közigazgatási Kar Emberi Erőforrás Intézetének egyetemi docense elmondása szerint a kb. hatvan tételből álló kompetencialista a személyes képességeken kívül vezetői kompetenciákat is tartalmaz. »

„Az egyetemi vezetők a listán szereplő kompetenciákat rangsorolták aszerint, hogy azok a különböző munkakörcsoportokon belül milyen fontossági szinten vannak. A végső lista a vezetői besorolás függvényében leszűkül, s csupán a relevanciával rendelkező kompetenciák körét és azok elvárt szintjét tartalmazza” – magyarázta. „A vezetői visszajelzések feldolgozása és a munkakörelemzések után kapunk pontos képet arról, hogy milyen jellegű kompetenciaalapú képzésekre van szükség az egyetemen dolgozóknak” – tette hozzá.

Hegyi György rámutatott, hogy a szükséges képzések meghatározásánál hármas szempont érvényesül, hiszen amellett, hogy adott vezető meghatározza, beosztott munkatársának milyen készségre-képességre van szüksége egy feladatkörben, az adott munkakörhöz is tartoznak speciális igények, illetve az érintett is elmondhatja véleményét. Ezt követően készülhet el az egyéni fejlesztési terv, s megtörténhet a javaslatétel arra, hogy mely készségekre és képességekre irányuljon a fejlesztés. Az egyéni fejlesztési terveket a Közzolgálati Kiválósági Központ és a projekt belső szakértői egyetemi szinten össze-sítik és összehangolják. A kapott eredményeknek megfelelően készülnek el a képzési tervek, amelyekben kiemelték a jövő év elején elinduló idegen nyelvi és informatikai képzések. Hegyi György hangsúlyozta, az idegen nyelvi képzés prioritást élvez, hiszen az egyetem nemzetköziesítésének egyik meghatározó eleme a nyelvtudással rendelkező dolgozó. „Az informatikai képzés jelentősége pedig abban rejlik, hogy napjainkban szinte valamennyi munkakör betöltéséhez szükséges valamilyen szintű informatikai tudás. Szintén szerepel a képzési palettán a speciális igényeket kielégítő vezetőképzés, olyan tréningek, amelyek elvégzése szükséges adott feladatkör ellátására. A képzések valamennyi kolléga részére elérhetők lesznek” – mondta.

Szabó Szilvia hozzátette, az egyetemi képzési kínálat feltérképezése folyamatban van, készül az NKE képzési portfóliója. Az NKE-n már korábban, a Vezető- és Továbbképzési Intézetben az ÁROP-ból és egyéb forrásokból kifejlesztett képzéseket is beépítik a struktúrába. A nyelvi képzések miatt szoros együttműködésben dolgoznak a *Közzolgálat-fejlesztés nemzetközi kompetencia igényeinek támogatása* alprojekttel. Az alprojektek közötti kooperáció természetesen a többi beavatkozási területre is érvényes. Jól tükrözi ezt, hogy a későbbiekben a PhD- és habilitációs pályázatok egyéni fejlesztéseként is beemelhetők lesznek a munkatársak képzései közé. Ezen a téren folyamatos interakció áll fenn a *Jó kormányzást célzó tényalapú közzolgálat-fejlesztés hatásvizsgálatai és kutatási megalapozása* alprojekttel. Az egyes képzések, kutatások az említett alprojekt kutatási támogatásában is megvalósulhatnak.

A folyamat felmenő rendszerben történik, ami a gyakorlatban azt jelenti, hogy 2017 elején megkezdődnek a nyelvi és informatikai képzések, majd később – a munkakörelemzések és

kompetenciamérések lezárását követően – elindulhatnak az egyéb kurzusok is. Az alprojekt ugyan 2018 végén lezárul, de – tervek szerint – a fejlesztési struktúra beépül az NKE rendszerébe, így a kompetenciaalapú fejlesztési rendszer fenntarthatósága biztosított. A szakértő kiemelte, hogy a munkacsoport valamennyi egyetemi dolgozó elektronikus postafiókjára megküld egy olyan kérdőívet, amely az adott munkavállaló személyes véleményét kérdezi arról, milyen típusú képzéseken szeretne részt venni. Így tehát a későbbi képzési kínálat nem csupán a vezetők állásfoglalására alapoz.

Orosz Lajos, az NKE Vezető- és Továbbképzési Intézet Minőségbiztosítási Központjának vezetője megjegyezte, hogy az alprojekt kompetenciafejlesztéssel foglalkozó szegmense ezen a ponton is összefonódik a minőségirányítással, hiszen a személyes és az éves önértékelés az egységes minőségértékelő rendszerben (EMIÉR) történik majd, így a megszerzett tudást is folyamatosan mérik majd.

A kompetenciaalapú fejlesztési rendszer fenntarthatóságát hivatott biztosítani az ún. kompetenciaalapú Értékelő Központ (AC központ – Assessment Center) és a Fejlesztő Központ (DC központ – Development Center) felállítása.

Az értékelő központ a munkaerő-kiválasztás egyik speciális formája, ahol az egy adott munkakörre pályázó alkalmazásait eltérő helyzetekben mérik, és így állapítják meg, hogy a jelentkező személyisége alkalmas-e az adott feladat ellátására. A módszer előnye, hogy az ez alapján kiválasztottak általában magasabb arányban válnak be, mivel a kiválasztásuk gyakorlati tapasztalatokra is alapszik. A DC szintén készségeket vizsgál, elsősorban fejlesztő céllal. Az itt kapott eredmények alapján könnyen és megbízhatóan tervezhető a foglalkoztatott számára a továbbképzés, a karrier.

Hegyi György kitért arra, hogy a szervezetfejlesztés harmadik pillére egy olyan integrált információs rendszer létrehozására irányul, amely minél több szervezeti adatot képes befogadni és feldolgozni, s azokat továbbítani más informatikai (NEPTUN, SL) felületekre. A fejlesztésnek köszönhetően a megváltozott körülményekhez igazodó, a többletigényeket figyelembevevő döntéstámogató rendszer jön létre.

A beszélgetés zárásaként Szabó Szilvia hangsúlyozta: a Közzolgálati Kiválóság Központ nem önálló szigetként kíván tevékenykedni, hanem a szolgáltató szemlélet alapján a többi KÖFOP-alprojekttel szorosan együttműködve.

A feladatok tervezett módon történő megvalósítása biztosítékot nyújt arra, hogy a Közigazgatási és Közzolgáltatás-fejlesztési Stratégiában meghatározott kormányzati céloknak megfelelően az egyetemen belül is megteremtődhessenek a feltételei a stratégiai alapú, integrált emberierőforrás-gazdálkodás kiteljesítésének. ●

Háromezer határvadással bővül a rendőrség állománya

SZÖVEG: DR. TÓTH NIKOLETT ÁGNES
FOTÓ: MTI/BALÁZS ATTILA

Az országban tizenegy helyszínen kezdődött meg a határvadászképzés, amelynek első két hónapjában elméleti és gyakorlati órák keretében a legalapvetőbb rendészeti ismereteket sajátítják el a munkaviszonyban álló leendő határvadászok, és a második hónap végén, tizenkét hónap próbaidő kikötésével a Készenléti Rendőrség hivatásos állományába, őrmesteri rendfokozatba kerülnek.

Dr. Dsupin Ottó r. dandártábornok, a Rendőrségi Oktatási és Képzési Központ igazgatója, a Rendőrtisztviselői Főiskola Határrendészeti Tanszékének egykori oktatója, szakcsoportvezetője felidézte azt az időszakot, amikor 1995-ben a Határőrség Országos Parancsnokság ideiglenes szervezetében határvadász viszonylati parancsnoki feladatokat látott el. A dandártábornok elmondta, hogy éppen a napokban került a kezébe egy határőrségi kiadvány abból az időszakból, amikor a '90-es évek elején, a barcsi bombázás miatt a déli határszakasz megerősítése megtörtént. 1992-ben alakították meg a határvadász századokat, amelynek oktatása során jelentős szerepet kapott tanárként, majd a BM Határőrség

Hadműveleti Osztály vezetőjeként. 1995-ben a Drávaszabolcs és Mohács közötti hetvenöt kilométeres szakaszon volt igazán szükség a határvadászokra.

Két évtized elteltével a Kormány 2016. augusztus 10-én döntött a Készenléti Rendőrség határvadász bevetési osztályainak háromezer fővel történő bővítéséről, amelynek megvalósításaként a korábbi határrendészeti igazgatóság mellé egy újabb igazgatóságot állítottak fel, így a határvadász bevetési osztályok száma hétről tizenötre bővül. Az országos toborzás szeptember 1-jén kezdődött meg. A felvételi eljárás első szakaszában a fizikai, pszichikai és egészségügyi vizsgálatok zajlanak. Ezt pályaalakalmassági beszélgetés követi. Az eljárás >>

A MIGRÁCIÓ BŰNÜGYI HATÁSAI

„Az elmúlt évben kétmillió ember érkezett illegálisan Európába, ahol a biztonság felértékelődött, hiszen a modern kori népvándorlás súlyos kihívásokat jelent” – hangsúlyozta Dr. Végh Zsuzsanna, a Bevándorlási és Állampolgársági Hivatal főigazgatója A migráció bűnügyi hatásai című konferencián. A Rendészettudományi Karon, a Bevándorlási és Állampolgársági Tanszék által szervezett eseményen hozzátette, hogy mindez olyan problémahalmazt érint, amely minden embert foglalkoztat, hiszen soha ennyi vélemény, ellenvélemény, javaslat nem fogalmazódott még meg egyetlen témával kapcsolatban sem.

A főigazgató felidézte, hogy Németországban 69 ezer bűncselekményt követtek el migránsok az első negyedévben. Szeptember végéig több mint négyezer ember vesztette életét a Földközi-tengeri átkelések során az Európa felé vezető tengeri úton. „Toleráns társadalmakban is egyre gyakoribbá válik a tiltakozás a migránsokkal szemben, egyre inkább növekszik a velük szemben elkövetett bűncselekmények száma is” – fogalmazott Végh Zsuzsanna, aki szerint az iszlamista szélsőséges szervezetekkel szemben nehéz felvenni a harcot. „Az illegálisan érkezők közül nehéz kiszűrni azokat, akik terrorcselekmény elkövetését tervezik.” Összegzésként megállapította: nem számolhatunk azzal, hogy a migráció belátható időn belül csökkenni fog, annak ellenére, hogy számos intézkedés történt a tagállamok közös szerepvállalásának a növelésével. „Az útnak induló embereket nem lehet megállítani, csak akkor, ha sikerül megszüntetni a migrációt kiváltó okokat. Nemzetközi összefogásra és konszenzusteremtésre van szükség, mert Európa jövője forog kockán” – fejezte be gondolatait a BÁH főigazgatója.

a Nemzeti Védelmi Szolgálat életviteli ellenőrzésével zárul. A hat hónap időtartamú határvaszképzésre folyamatosan lehet jelentkezni, a pályázatokat mindaddig várja a rendőrség, amíg a háromezer fős létszámkeret erre lehetőséget biztosít. November közepéig 2298 fő jelentkezett. Az érvényes pályázatot benyújtó jelentkezők közül 574 fő kezdte meg a felvételi eljárást, akiknek az átlagéletkora 28 év. A képzést megkezdők közül 498 férfi, 76 nő. A legfiatalabb pályázó 18, a legidősebb 31 éves.

„A felvételi követelményeknek megfelelt jelentkezők a felnőttképzési rendszerben regisztrált képesítést (ór-járőrtárs részsakképesítés) szereznek, amelynek keretében a határvaszképzés ellátásához szükséges gyakorlati felkészítésben is részesülnek” – fogalmazott Pinczésné Kiss Klára r. ezredes, a Rendőrségi Oktatási és Kiképző Központ igazgatóhelyettese, a Képzés-Igazgatási Központ vezetője. Elmondta azt is, hogy a szolgálati jogviszonyukkal járó kötelezettségeiket és tanulmányi feladataikat a munkáltatóval kötött szerződések rögzítik. A szakképzésben történő részvételüket a rendészeti tanintézetekkel kötött felnőttképzési szerződésben határozzák meg.

A Készenléti Rendőrség a budapesti és vidéki alegységekkel együtt hatezer főt foglalkoztat, amely a rendőrség állandó csapaterejének bázisa. Dr. Balogh János r. vezérőrnagy, műveleti országos rendőrfőkapitány-helyettes a *Bonum Publicum*-nak elmondta, hogy ez a létszám újabb háromezer fővel bővül, az új kollégák határvaszképzési feladatokat látnak majd el. A szervezet életében nagy lehetőségnek tartja, hogy bebizonyítsák, alkalmasak a beosztásukra. „A most hasonló feladatot ellátó, közel kétezeröttszáz fős állománynál jóval nagyobb létszám, ötezeröttszáz határvaszképzési és bevetési rendőr gondoskodik majd a jövőben arról, hogy a magyar emberek biztonságban érezzék magukat” – hangsúlyozta a vezérőrnagy. Majd hozzátette: „A migrációs helyzet óriási terhet jelentett az állománynak, a határőrizeti tevékenység sok áldozattal, lemondással jár. A folyamatos illegális migrációs nyomás a korábbinál nagyobb rendőri erő alkalmazását teszi szükségessé, csak ilyen emelt számú élő erővel tudjuk a jövőben is biztosítani azt az eredményességet, amit eddigi tevékenységünkkel sikerült elérnünk. A technikai védelem megerősítése is előkészítés alatt van: olyan kerítésvédelmi rendszer és manőverút épül ki a következő hónapokban, amelyek az élő erő fokozatos csökkentését teszik majd lehetővé. Jelenleg 99,6 százalékos eredményességgel tartjuk határon kívül az illegális migránsokat egy teljesen kiépített 17 kilométeres határszakaszon. Azonban készen kell állnunk arra, hogy az illegális határátlépések új módszereire azonnal

A képzések a rendészeti tanintézetek felügyelete mellett, kihelyezett helyszíneken, a rendészeti szakgimnáziumokban folynak. Ezeket a leendő szolgálati hely, illetve a pályázó lakhelyének körzetében jelölték ki. A résztvevők legfeljebb 34 fős tanulmányi csoportokban folytatják tanulmányaikat. A tancsoportvezetők, illetve oktatói feladatokat nagy gyakorlati tapasztalattal rendelkező hivatásos állományú tisztek, tiszt-helyettesek látják el.

A képzések Budapesten 77, Debrecenben 52, Barcson 34, Kiskunhalason 58, Körmenden 23, Miskolcon 60, Nyírbátorban 71, Orosházán 63, Pécsen 50, Szegeden 56, Szolnokon 30 fővel indultak, jelenleg 556-an vesznek részt a munkában. A képzés folytatódik, november 28-án újabb 300 fő kezdheti meg tanulmányait.

A résztvevők által végrehajtandó felnőttképzési program főbb ismerettartalmát a jogi, jogalkalmazási, rendőrszakmai elméleti és gyakorlati ismeretek, az intézkedéstaktikai gyakorlatok, a rendőri kommunikáció gyakorlása, az idegen nyelvű szaknyelv elsajátítása, a csapatmunka és a testnevelés képezi. A gyakorlatorientált képzés keretében a

közrendvédelemmel, a határellenőrzéssel, a menekültügyi helyzet kezelésével, az erőszakos cselekmények elhárításával összefüggő szituációkban oldanak meg egyéni és csoportos rendőri fellépést igénylő feladatokat. A fő célkitűzés a rendőri szolgálat ellátásához szükséges kompetenciák kialakítása és fejlesztése. Az egyes modulok végén szervezett vizsgák lehetővé teszik a „rendőr tiszthelyettes” szakképzettség megszerzése érdekében szükséges tanulmányok folytatását is.

Dr. Dsupin Ottó r. dandártábornok az eddigi tapasztalatai alapján elmondta, hogy a megyei humánszolgálatok munkatársai a képzésszervezők segítségével biztosítják a گردülékeny oktatást, amelyhez a szükséges eszközöket, tananyagokat a hallgatók számára a szervezet adja. A felkészült szakoktatók jó színvonalú előadásokat tartanak, a Készenléti Rendőrség állományából kijelölt szakaszcsoportok segítik a munkájukat. *„Az első ütem tapasztalatai alapján elmondható, hogy a rendőrség végrehajtó állománya mindent megtesz annak érdekében, hogy a feladatot eredményesen és sikeresen teljesítse. Legkésőbb 2018 májusára háromezer határavadással bővül a rendőrség állománya”* – hangsúlyozta az igazgató. ●

reagálni tudjunk. Ez egy folyamatos elemző-értékelő munkát követelő tevékenység. A ránk nehezedő nyomás állandó, ha csak pici rész lenne a pajzsunkon, órákon belül óriási tömegek gyülnének össze és áramlanának az ország területére.”

Balogh János a határavadásképzés budapesti megnyitóján hangsúlyozta: *„Hazánk nemzetközi kötelezettségei szükségessé teszik, hogy eleget tegyünk az illegális migráció által kiváltott rendészeti kihívásoknak, és a kollégák tanúbizonyosságát adják felkészültségüknek és humanitárius elkötelezettségüknek.*

A határavadász szolgálat különösen jó fizikai kondíciót, a fáradalmak elviselésének képességét, a szellemi terhelés tűrését igényli, ugyanakkor jogszerű és emberséges fellépést követel meg, amelyre a megkezdődő képzés felkészíti a hallgatókat.”

Dr. habil. Varga János ny. hőr. ezredes, a Rendészettudományi Kar tanszékvezető főiskolai tanára elmondta, hogy a Határrendészeti Tanszék közvetlenül nem vesz részt annak a három ezer rendőrnek a képzésében, akik határavadásként teljesítenek majd végrehajtó szolgálatot hazánk és az EU külső határainak őrzése során. A közvetett szerepük viszont sokirányú, hiszen azok a rendőrtisztek lesznek a kiképzőik, akik a tanszék volt hallgatóiként szerezték meg azt a tudást, amelyet átadnak az új kollégáknak. Kiemelte, hogy emellett tudásbázissal is rendelkezésre állnak. *„Éppen két hete keresett meg egy volt hallgatóm, aki új beosztásba került, az lett a fő feladata, hogy a határavadászok*

kiképzésében a határőrizeti, határrendészeti, igazgatási, idegenrendészeti részképzések felelős tisztjeként vegyen részt a megkezdett munkában. Segítséget kért ahhoz, hogy ismereteit tanszékünkön felfrissítse” – jelentette ki a tanszékvezető, aki a szükséges tananyagokat, jegyzeteket, foglalkozási terveket és személyes tapasztalatait átadta számára. Varga János a nevelés fontosságát elengedhetetlennek tartja a határavadászok képzése során is. A rendészeti mestervezetők szakon 2010 óta évente szerveznek olyan törzsvezetési gyakorlatokat, amelynek tárgya a tömeges méretű migráció rendészeti kezelése. Ennek során a határrendészeti szakképzést nem kapott rendőri vezetők is jobban megismerhetik azokat a problémahelyzeteket, amelyeket a határrendészeti feladatok végrehajtása során kénytelenek átélni, illetve a kihívásoknak parancsnokként megfelelni. Az RTK-n a rendészeti mestervezetők számára oktatják az integrált határigazgatás tantárgyat is, amelynek lényege a határigazgatás végrehajtása, fejlesztése érdekében rendelkezésre álló lehetőségek rendszerbe foglalása, ahol a rendszer működésének kulcsfogalmait az együttműködés, a koordináció és a kommunikáció. A tanszék oktatói fontosnak tartják a határrendészeti tudományos közélet támogatását ezen a területen is, az MRTT Határrendészeti Tagozata már tárgyalta azt, hogy a rendőrségnek milyen képzési feladatai adódhatnak a tömeges méretű migráció kezelése során.

Közszolgálat-fejlesztés a HHK-n

SZÖVEG: PODOBNI ISTVÁN
FOTÓ: SZILÁGYI DÉNES

A jó kormányzást megalapozó közszolgálat-fejlesztés projekt Hadtudományi és Honvédtisztképző Kart érintő kutatásait mutatták be a HHK-n rendezett konferencián november végén, amely kiváló lehetőséget adott arra, hogy a kiemelt kutatási területekben részt vevő kutatóműhelyek és -csoportok, egyetemi oktatók, doktoranduszok és honvédtisztjelöltek megvitassák a következő évek kart érintő kutatásait és fejlesztéseit.

A HHK is részt vesz a KÖFOP projektjeiben, amelyek során számos, a magyar honvédelmet és a honvédtisztképzést érintő konferenciát, workshopot rendeznek, tankönyvet, oktatóanyagot és értekezést adnak ki. A kutatásokat különböző méretű egyetemi tudományos közösségek végzik majd, ahol a kutatóműhelyekben és -csoportokban folyó szakmai munkát a Nemzeti Közszolgálati Egyetem oktatói gárdája mellett számos belföldi társegyletem és külföldi neves oktató és kutató segíti.

Dr. habil. Horváth Tibor ezredes, a Katonai Vezetőképző Intézet igazgatója szerint mindez komoly lehetőséget jelent a kar számára: „Sok olyan téma és program van megfogalmazva benne, amely csak így, a KÖFOP által valósulhat meg a karon” – tette hozzá. Horváth Tibor elmondta, hogy a megvalósuló kutatásokkal kapcsolatban a legfontosabb elvárás az, hogy eredményt produkáljanak, és ez által jelentős szerepet játszhatnak a közszolgálat-fejlesztésben. Hozzátette: azzal, hogy bemutatták a fejlesztési és kutatási projekteket, már megtették az első lépést a megvalósítás felé.

„A konferencia legfontosabb célja az volt, hogy a tervezett kutatásaink megjelenjenek és közismertek legyenek az egyetem polgárai és az érintettek számára. Ilyen például a honvédelmi tárca vagy a teljes védelmi szféra. Cél, hogy 2018-ban a projektek lezártakor látszódjon, hogy mennyivel lesz fejlettebb a kar, mennyivel lesznek

jobb képességeink a közszolgálatban” – mondta Dr. habil. Krajnc Zoltán alezredes, a Katonai Vezetőképző Intézet oktatási igazgatóhelyettese. Kifejtette, hogy a legtöbb projekt széles együttműködésen alapul. „Mint ahogy Prof. Dr. Patyi András, az NKE rektora az egyetemi tanévnyitón elmondta, az NKE az együttműködés egyeteme, így egyre szélesebb kör felé próbáljuk nyitni a kapcsolatainkat. Külföldi partnerekre, belföldi partneregyetemekre és kutatóintézetekre, valamint az NKE-n belüli kapcsolatokra is építünk, továbbá a kar vezető oktatói és kutató szinte mind érintettek ezekben a projekteken” – mondta. Krajnc Zoltán szerint az egyetem, a kar mérhető tudományos teljesítménye, a képzési kapacitásai, portfóliói bővülni fognak, ami által magasabb minőséget ér el az egyetemen folytatott tudományos és szakmai képzés.

A konferencia a Ludovika Kiemelt Kutatási Területek bemutatásával kezdődött, ahol Prof. Dr. Csikány Tamás ezredes a magyar hadügy hivatásrendi és történelmi kutatását ismertette, amelynek célja egy objektív kép felvázolása az 1715 és 1918 közötti hadügyi változásokról, fejlődésről a magyar hadügy egyes területeinek vizsgálatával. Vizsgálandó területek: a társadalom és hadsereg viszonya az állandó hadsereg megteremtésével; a katonai közigazgatás kialakulása és fejlődése; a hadsereg, valamint ezen belül a tisztikar viszonya a korszak háborúhoz; a hadművészet egyes szintjeinek állapota és fejlődése; a

fegyverzeti, felszerelésbeli változások bemutatása. A kutatásokat a budapesti és a bécsi Hadtörténeli Levéltár (Kriegsarchiv) vonatkozó anyagainak feltárásával, a csatateretek, hadszínterek bejárásával és elemzésével kívánják elvégezni.

Krajnc Zoltán az új Hadtudományi Lexikon Ludovika Kiemelt Kutatóműhely tevékenységét, valamint a Hadtudományi Doktori Iskola Kiemelt Kutatóműhelyét mutatta be. Az 1995-ben megjelent *Hadtudományi Lexikon* a maga korában, már túl a Varsói Szerződésen, de még a NATO-csatlakozás előtt, meghatározó szakirodalmi tudásbázisa volt a hadtudomány művelőinek, az érdeklődő közönségnek egyaránt. Azonban az azóta eltelt 21 év során megváltozott biztonságpolitikai környezet, a NATO-hoz és az Európai Unióhoz tartozás megköveteli egy új tudásbázis megalkotását. A pályázat célja: együttműködésben a Honvéd Vezérkarral, a Magyar Hadtudományi Társasággal, a NKE kutatóinak, oktatóinak tudására és tapasztalatára alapozva új, nagyjából négyezer szócikkos hadtudományi lexikon megírása. A Hadtudományi Doktori Iskola Kiemelt Kutatóműhelyének célkitűzése, hogy a projekt keretében dinamizálja a doktori iskola komplex tevékenységrendszerét, újradefiniálja a hadtudomány és az integratív államtudomány kapcsolatrendszerét és erősítse a nemzetközi kapcsolatrendszert. A projekt tehát nem más, mint egy komplex kutatás- és képzésfejlesztési,

kutatásszervezési, tudományos rendezvényszervezési és a nemzetközi kapcsolatok fejlesztésével kapcsolatos tevékenységek halmaza. Ennek fontos részét képezik a kutatócsoportok kialakítása és működtetése, a doktori iskola minőségbiztosítási rendszerének, nemzetközi kapcsolatrendszerének és képzési programjainak fejlesztése, valamint a doktoranduszhallgatók támogatása.

A Katonai Műszaki Doktori Iskola Kutatóműhely munkásságát Dr. habil. Ványa László ezredes prezentálta a hallgatóságnak. A pályázat során az a cél, hogy a doktori iskola tevékenységének minden szegmensét dinamizálják. A 21 hónapos projekt keretében számos közszolgálati műszaki terület érintve lesz. A kutatóműhelyben foglalkoznak majd a víz- és a környezetbiztonság kérdésével, a modern szabályozástechnikával, a tűzoltói beavatkozás lehetőségével, közlekedésfejlesztéssel, robbantás/robbanás elleni védelemmel, valamint a légierő műszaki kutatásával. Dr. habil. Földi László alezredes beszámolt az éghajlatváltozás következményeiből a közszolgálat területén adódó adaptációs lehetőségekről. A projekt keretében az éghajlatváltozás legfrissebb hazai adatainak összegzése után, azokra támaszkodva megvizsgálják a közszolgálat számára jelentős részterületeket. Földi László prezentációjából kiderült, hogy célkitűzésük Magyarország jelenlegi éghajlati viszonyainak elemzésével,

a globális éghajlatváltozás jelentette kihívások azonosításával hatékony választ adni az adaptációs problémák közszolgálatot érintő kihívásaira, továbbá új lehetőségeket szeretnének nyitni az erősödő éghajlati szélsőségekhez történő sikeres alkalmazkodás terén.

Dr. Fűr Gáspár alezredes az alapkiképzést megreformáló, a honvédtisztképzést és a továbbképzési rendszert megújító tervezett beruházásról tartott előadást. A projekt során a képzési rendszer átvilágítása után széles körű kerekasztal-beszélgetést tartanak a honvédelmi képzéseket lebonyolító és fenntartó szervezetek képviselőivel. Célkitűzés egy, az alapkiképzést támogató, hatékonyabb tanulást elősegítő környezet megteremtése, oktatástechnológia és képzésmenedzsment fejlesztése, valamint a megszerzett tudás objektív mérési lehetőségeinek kialakítása. A tananyagfejlesztésen belül a hatálytalan szakirodalom, a régi terminológia felülvizsgálatán van, amit új, 21. századi szakanyag váltana fel, amelyben megtestesül a kitűzött célok és a tartalom összhangja. A hagyományos oktatástechnika mellett tervben van az e-learning rendszer kiépítése is, hogy minél hatékonyabban és gyorsabban össze tudják kötni a tudásanyagot a hallgatókkal.

Jó Állam - Hatékony Haderő címmel ismertette gondolatait Dr. Jobbágy Zoltán. A kutatás alaptézise, hogy a globalizált

világ társadalmi és gazdasági megrázkódtatásai, a növekvő biztonsági kockázatok új kihívások és feladatok elé állítják az államot és benne a haderőt. A Magyar Honvédség számára a kutatás célul tűzte ki, hogy a vonatkozó interoperabilitás tényezőit elemezze, a multinacionalitás elemeit meghatározza, valamint az összhaderőnem jelleget erősítse.

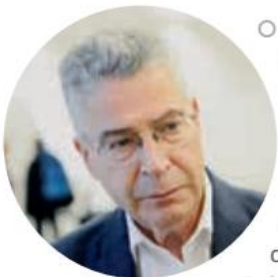
A hadműveletek tekintetében cél a tervezésre, szervezésre, végrehajtásra vonatkozó nemzetközi elméletek ismeretése, valamint az így kinyert tudás adaptálása a hazai rendszerbe.

Prof. Dr. Kovács László ezredes a kiberbiztonság kutatóműhelyét mutatta be. Elmondta: legfőbb céljuk az, hogy az ott folyó kutatásokkal és azok eredményeivel koordinációs segítséget nyújtsanak az egyetem karain és intézeteiben meglévő széttagolt kiberkutatásokhoz. Ezzel lehetővé válna a kutatási tevékenység és potenciál minél hatékonyabb kihasználása és fejlesztése. Két fő területre összpontosítanak: az egyik szegmens a kiberbiztonsági kutatásokkal foglalkozik, amely kiterjed többek között a kibertér szereplőinek biztonságtudatosságára, a korszerű technológia hatásaira, a közösségi médiára, kiberbűnözésre. A másik terület a kutatások eredményeire építő nemzetközi/hazai kiberbiztonsági képzési programok alapjainak támogatására fókuszál. ●

Egy svájci magyar az NKE-n

SZÖVEG: SZŐÖR ÁDÁM
FOTÓ: SZILÁGYI DÉNES

Eltérő utat jártak be a második világháború után a nyugat- és a közép-európai országok a nemzeti identitás megélésben is – véli Oplatka András történész, külpolitikai újságíró, aki számos könyvet írt és fordított. A Svájcban élő szakember legutóbb a Nemzeti Közszerzői Egyetem meghívására Széchenyivel kapcsolatban fejtette ki gondolatait egy tudományos konferencián. A rendezvény után beszélgettünk vele többek között világpolitikáról, liberalizmusról és a sajtó helyzetéről is.

- Az interjú készítésének napján választott az amerikai nép: Donald Trump lesz a következő elnöke az Egyesült Államoknak. Ha még külpolitikai újságíróként dolgozna, és erről a témáról kellene írnia, milyen címet adna a cikkének?

Oplatka András: A címadás egy újságnál rendkívül komplikált dolog, ezen a szerkesztők mindig rengeteget „kutyulnak”, így nem könnyű most sem válaszolni erre a kérdésre. Bár Amerikában nem voltam olyan sokat, és elsősorban nem is ezzel a területtel foglalkoztam, de természetesen van véleményem a történésekről. Ez egy olyan bivalyerős ország a társadalmi struktúráját és gazdaságát illetően, valamint olyan meghatározók a parlamentáris fékek és korlátok, hogy adott esetben még egy ilyen elnököt is túl tud élni. Még akkor is így van ez, ha Trump elnökként nem biztos, hogy ugyanazt fogja tenni, mint amiről a választási kampányban beszélt. Reményeim szerint egy kicsit konszolidáltabb arcát mutatja majd, más temperamentummal és több józansággal.

- A győzelme nagy meglepetés volt, de az eredmény azt is jelzi, mintha az elit politikai réteg és a társadalom globális értelemben is távolodna egymástól.
- A. Általánosítani nem szeretnék, hiszen ez azért eltérő lehet az egyes országok esetében. Az Egyesült Államok példáján az látszik, hogy a választók – bármilyen jelöltek is vesznek részt a kampányban – bizonyos időközönként a változásra

voksolnak. Tehát sok amerikai nem akart még egy demokrata párti vezetést látni a Fehér Házban.

- Amerikában most nagy a bizonytalanság, hiszen nem lehet tudni, hogy a megválasztott elnök végül milyen politikát folytat majd. De Európa jövőjével kapcsolatban is sok manapság a kérdőjel, gondoljunk csak az unió válságára. Ön szerint merre tart Európa?

O. A. Korábbi munkahelyem, a *Neue Zürcher Zeitung* svájci napilap szerkesztőségében volt egy nagy tudású kollégám, akitől sokat tanulhattam én is. Egyszer egy műhelybeszélgetésen azt mondta: politikai prognózisokat vagy három napra, vagy csak húsz éven túlra lehet felállítani, de a kettő közötti időszakra biztosan nem. A politika ugyanis annyi tényezőből áll, hogy a fejlődési pályát megjósolni nem lehet, még matematikai értelemben sem.

- De tendenciák nyilván vannak, amelyekből lehet egyfajta következtetésre jutni.

O. A. Ha az EU-nál maradunk, akkor egyértelműen megfigyelhetünk egyfajta törésvonalat a brüsszeli bürokrácia és egyes nagy nyugat-európai államok, valamint a közép-európai országok véleménye között a közösség jövőjével kapcsolatban. Előbbiek nagyobb része az unió további erősödését szeretné, míg utóbbiak – köztük Magyarország – a szuverenitást tartja az egyik legfontosabb kérdésnek. Ez a vita alapvetően Nyugat- és Közép-Európa között van, és eltérő történelmi fejlődésük állhat ennek hátterében. A II. világháború tulajdonképpen kompromittálta a nemzet fogalmát Nyugat-Európában, Közép-Európában viszont a nemzeti érzést szinte sárba tiporták 1947 után. Utóbbi országokban 1989 a nemzet újrafelfedezését és

Oplatka András

Kedvenc filmek • Jiří Menzel és Jim Jarmusch filmjei

Kedvenc könyv • Thomas Mann: József és testvérei:

Mikszáth Kálmán: A Noszty fiú esete Tóth Marival:

Karel Capek: Történetek a jobb zsebből, történetek a bal zsebből:

Radnóti Miklós versei.

Kedvenc zenék • Nagyon sok minden Haydnnel kezdve

és Bartókkal befejezve.

Hobbi • Szőlészet és borászat

reneszánszát is jelentette. Két fejlődési periódusról van szó, amit se Nyugat-, se Közép-Európában nem értenek igazán, és ezért sokszor elbeszélnek egymás mellett.

○ Széchenyi kapcsán a liberális szó gyakran felmerül, sokan őt egy középutas liberális gondolkodónak tartják. Arra az időszakra ezt a szót pozitív értelemben használjuk, ma meg mintha szitokszó lenne a politikai közéletben, leginkább a közép-európai régióban. Mi lehet ennek a tudományos magyarázata?

O. A. Először is fontos azt látni, hogy sokféle liberalizmus létezik többféle iskolával és hagyománnyal. Én azt tapasztalom, hogy a liberalizmus egyfajta szitokszóként leginkább Magyarországon használatos. Ahol én élek, Svájcban például egyáltalán nem, olyannyira, hogy az ottani liberális párt támogatottsága most is 15-20 százalékos. Magyarországon a rendszerváltást követően olyan liberálisnak mondott pártok jelentek meg, amelyek gondolkodásmódját az általam Svájcban megismert liberális eszméssel nem igazán tudom összeegyeztetni. A hagyományos liberalizmus egyik alapelve a tolerancia, és nem az az ideológiai meggyőződés, hogy egyedül csak nekem lehet igazam és mindenki más elítélendő és üldözendő, aki velem nem ért egyet. Alapgondolata az is, hogy a közéletben legyen többféle eszmevilág, azokat adott esetben ütköztessük egymással, és győzzön a jobbik, legyen verseny minden területen. Sokak meggyőződése ellenére Magyarországon szerintem a liberalizmus nem a politikai paletta baloldalához tartozik. A balliberalizmus csak egy válfaja, de a hagyományos liberalizmus alapvetően polgári gondolkodású.

○ A sajtót sokan a negyedik hatalmi ágának tartják, ebből adódik az egyik fontos funkciója, a mindenkor hatalom kontrollálása. Európai viszonylatban mennyire tölti be ezt a szerepét?

O. A. A sajtó is rendkívül sokrétű és sokszínű, nehéz összehasonlítani tehát a *Guardiant* vagy a *Frankfurter Allgemeine Zeitungot* mondjuk a *Blikkel*. A közös felület legfeljebb az, hogy az írott sajtó szinte az egész világon komoly gazdasági válságban van már legalább tizenöt éve. Ekkor kezdett az internet szerepe felértékelődni ezen a területen is, elsősorban a hirdetések piacán. Ez elszívta a nyomtatott újságok bevételeinek egy jó részét. Így volt ez például a *Neue Zürcher Zeitung* esetében is, amelynél abban az időben, amikor ott dolgoztam, a bevételek kétharmadát a hirdetések jelentették. Ez mára körülbelül a felére olvadt.

○ Ez a fajta gazdasági probléma mennyire veszélyezteti a sajtó függetlenségét?

O. A. Ha nem is a függetlenség rovására megy mindez, de mindenképpen minőségi visszaesést jelent. Ha ugyanis egy szerkesztőség kevesebb pénzzel rendelkezik, akkor értelemszerűen nem tud jobb újságot készíteni. Ráadásul a gazdasági

problémák leginkább a minőségi terméket előállító szerkesztőségeket sújtják, és jóval kevésbé az úgynevezett bulvárújságokat, amelyeknek mondjuk nincs például tokiói tudósítójuk, mert nincs szükség rá. Az én lapomnak abban az időben még 30-35 saját tudósítva volt a világban, akiket Zürichben képeztek ki. De a pénzhiány miatt meg kellett ritkítani a tudósítói hálózatot, amelynek eredményeképpen csökkent a külpolitikai oldalak száma, ami egyértelműen minőségi veszteséget jelent.

○ Nálunk is nehéz gazdasági helyzetben van a nyomtatott sajtó, legutóbb például megszűnt a *Népszabadság* is. A kiadója mindezt gazdasági okokkal magyarázta, de nagy kérdés azért az, hogy például Svájcban megszűnhet-e így egy újság?

O. A. Gazdasági okok miatt megszűnhet egy újság nálunk is, de ilyen módon, mint ahogy Magyarországon a *Népszabadság*, semmiképpen sem.

○ Írt több könyvet is, ezek közül az egyik legnépszerűbb a Németh Miklós volt miniszterelnökről készült műve. Ennek mi volt az előzménye?

O. A. Politikai újságíróként és elemzőként mindig érdekelt az a kérdés, hogy 1989-ben a magyar kormány hogyan merete kinyitni az ország nyugati határát, elengedve ezzel a keletnémet menekülteket. Ez a sztori számos érdekes kérdést vet fel, mint például hogy milyen volt akkoriban a magyar-szovjet vagy a magyar-német kapcsolat, kik voltak a határnyitás mellett és kik ellene. Erről annak idején írtam is egy könyvet német nyelven, ami 2008-ban jelent meg magyarul. Ebben a kiadványban mintegy hatvan politikussal, közéleti személlyel készítettem interjúkat, köztük Németh Miklóssal is. 2014-ben aztán felkérésre írtam meg a volt miniszterelnökről szóló könyvet.

○ Most kiről írna, ha tehetné?

O. A. Politikusról most nem szeretnék könyvet írni. Legutóbb Kosáry Domokos akadémikus, történész egyik művét fordítottam német nyelvre, amely az 1848-as forradalom és szabadságharc időszakának nemzetközi politikai kérdéseivel foglalkozik. A könyv jövőre jelenik meg az Osztrák Tudományos Akadémia kiadásában. Ezt a munkát Kosáry Domokos iránti tiszteletből vállaltam el, nagyon szerettem őt emberileg is. Hálával is tartozom neki, mert amikor a 2000-es évek elején a Széchenyi-életrajzot készítettem, sokat segített nekem. 1956 óta Svájcban élek, de amikor a *Neue Zürcher Zeitung* magyarországi tudósítója voltam, részben Budapesten is laktam. 2004-ben hagytam abba az újságírást, akkor habilitáltam a már említett Széchenyi-életrajzzal a Bécsi Egyetemen. Tanítottam ott is, de főleg Budapesten, a német nyelvű Andrássy Egyetemen. Az oktatói tevékenységemet 2011-ben hagytam abba, azóta Svájcban élek újra. ●

A kijózanító jobbegyenes

Amerika választott

SZÖVEG: CSIZMAZIA GÁBOR

Vajon tettekké válnak-e a kemény szavak vagy csak szájhősködésnek voltunk tanúi? Erre Donald J. Trump 2017. január 20-i elnöki beiktatását követően kapunk egyértelmű választ, amely akár egyes republikánus várakozások, akár egyes demokrata félelmek vonatkozásában kijózanító hatású lesz.

George Washington, az Amerikai Egyesült Államok első elnöke 1796-ban közölt búcsúbeszédében messzemenő intelmekkel fordult az akkor még újszülött amerikai nemzethez. A saját elhatározásából leköszönő államférfi a Brit Birodalomtól nemrég függetlenedett tizenhárom állam unióját törekeny, de mindenképp megőrizendő értéknek tekintette, ezért utolsó üzenetében óva intette honfitársait a területi vagy bármilyen más alapon megvalósuló belső megosztottságtól, pártokra szakadástól. Néhány évtizeddel később Washington előrelátását támasztotta alá az amerikai polgárháború, amely az ország életének egyik legnagyobb megrázkódtatásaként került be a történelemkönyvekbe. Ugyanakkor az első amerikai elnök intelme 2016-ban is aktuálisnak mondható. Bár az élénk versengés az amerikai politikai élet elengedhetetlen része, az idej elnökválasztási kampány intenzitásában és durvaságában szinte páratlannak minősül. Mind Amerikában, mind külföldön rengetegen úgy vélték, hogy miközben Hillary R. Clinton és Donald J. Trump szakmai és személyes profiljai ég és föld távolságban állnak egymástól, a szavazásra jogosult amerikai állampolgárok tulajdonképpen egytől egyig tragikus hősök, akiknek nincs kifejezetten jó választási lehetőségük. Egyik oldalon egy óriási politikai tapasztalattal rendelkező, ám a társadalmi-politikai elittől elválaszthatatlan kivételezett, míg a másik oldalon egy kívülről a politikába csöppenő és ennek megfelelően a politikacsinálás berkeiben járatlan jelölt szállt harcba a Fehér Ház ovális irodájáért. A „harc” kifejezés pedig messze nem írja le elég jól azt a brutális, személyeskedésbe forduló kampányt, amelyet a média még zajosabbá és megdöbbentővé tett.

TÁRSADALMILAG ÉRZÉKENY KÉRDÉSEK

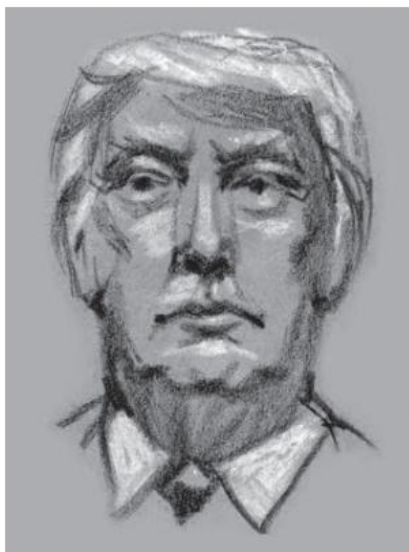
A fentiekhez képest egy sokkal optimistább olvasat szerint az idej amerikai elnökválasztás tulajdonképpen nem volt más, mint a liberális demokrácia gyakorlatban való működése. Míg az egyik oldal a legelső női elnök lehetőségét kínálta, a másik oldal akaratlanul is bebizonyította, hogy a washingtoni politikai gépezeten kívülről is el lehet jutni az elnöki székbe. Vagyis

voltaképp bármelyik amerikai állampolgár lehet az Egyesült Államok elnöke. Ez persze erős túlzás, továbbá mit sem változtat azon a tényen, hogy a 2016-os amerikai elnökválasztás az utóbbi évek egyik legdrámaibb nemzetközi politikai eseménye volt, amely kivetítette az amerikai társadalomban meghúzódó belső feszültségeket. Ez utóbbit jól szemlélteti magának a választási eredménynek a fogadtatása. Ironikus módon, miközben Donald J. Trump napokkal a voksolás előtt a választási rendszer hiteltelenségéről beszélt, győzelmét követően számos demokrata párti szavazó kezdett látványos tiltakozásba a választási eredmény ellen, illetve megtagadták a vagyonos üzletember saját elnökükként való elismerését. Még ha félre is tesszük az érzelmi túlfűtöttség – mindkét oldalon látható – megnyilvánulásait, és megpróbálunk a választások releváns tartalmára összpontosítani, akkor is látni kell, hogy az amerikai közélet egy társadalmilag érzékeny kérdésekkel tűzdelt kampányon esett túl.

Bár az amerikai elnökválasztások azon politikai események közé tartoznak, amelyeket az egész világ nyomon követ, a kampányokban alapvetően a kimondottan amerikai állampolgárokat érintő témák dominálnak. Ez idén sem volt másképp. Terjedelmi okokból a teljesség igénye nélkül csak két ilyen kérdést emeljünk ki. A jelöltek közötti versenyben visszatérő téma volt az Obama-adminisztráció által az amerikai társadalom egészére kiterjesztendő egészségbiztosítás (ismertebb nevén Obamacare) jövőjének kérdése, illetve a Legfelsőbb Bíróság tagjainak összetétele. Előbbi több millió amerikai állampolgár életét (és pénztárcáját) érinti. Lényegében arról van szó, hogy az alapvetően egyéni felelősségvállalásra épülő egészségbiztosítási rendszer reformjaként Obama elnök – bizonyos kivételek mellett – a legtöbb amerikai állampolgár számára kötelezővé tette, hogy valamilyen egészségbiztosítással rendelkezzen.

Noha ez első olvasatra előnyösnek tűnik, a rendszer ennél jóval összetettebb, és a gyakorlatban számos problémát generált, beleértve a prémiumok (fizetendő biztosítási díjak) drágulását. Az úgy jelentőségét mutatja, hogy már a 2012-es elnökválasztáson

is ellentmondásos kérdés volt, illetve hogy Barack Obama nyolcéves elnökségének legemblemikusabb eredményeként tartják számon. Hasonló súlya volt a Legfelsőbb Bíróság összetételének. A kilenctagú testület döntései évtizedekre meghatározhatják az amerikai politikát annak fényében, hogy konzervatívabb vagy liberálisabb szemléletű bírák kerülnek többségbe. E kérdés a konzervatívnak tartott Antonin Scalia bíró idén februárban bekövetkezett váratlan halála révén jutott előtérbe, a 2016-os elnökválasztási kampány során pedig leginkább az abortusz vonatkozásában került megvitatásra. Donald J. Trump mindvégig következetesen pro-life, vagyis abortuszellenes bíró jelölését tervezte, ami kilátásba helyezi a jelenleg érvényben lévő szövetségi szabályozás ez irányú módosulását.

A POLITIKA ÉS A TÁRSADALOM: TABUK ÉS (IN)KORREKTSÉG

Az elnökválasztás nemcsak a megosztó, hanem a többé-kevésbé kimondatlan társadalmi témákat is a felszínre hozta. Ezek közül kiemelendő a bevándorlás, valamint a vallási és etnikai sokszínűség kérdése. Utóbbiak kifejezetten tabuknak minősültek, amelyeket Donald J. Trump döntött meg szókimondó megnyilvánulásaiival. Ez önmagában is említésre méltó jelenség, különösen az adott témákban tanúsított állásfoglalások lehetséges politikai következményeinek fényében. Az Egyesült Államok déli határán keresztül érkező illegális bevándorlókat összekötötte a bűnözés problémájával, amely helytállóságát tekintve ugyan vitatható, azonban retorikai szempontból mindenképp nagy hatású lépés volt, hiszen még inkább előtérbe hozta az egyébként évek óta létező migrációs kérdést. Hasonló a helyzet a nemzetközi terrorizmust illetően: a terrorcselekmények muszlim vallással való társítása rendkívül merész vállalkozás, ugyanakkor kifejezésre juttatott egy olyan gondolatot, amely rengeteg amerikai nyelvén évek óta ott volt kimondatlan. Sőt, a Trump-kampány túllépett a tabuk közbeszédbe történő beemelésén, és az egyes kérdésekben foglalt álláspontokat is durvára formálta. Az amerikai-mexikói határ egyes szakaszaiban már ma is találunk falat, azonban annak drasztikus (Mexikó számlájára történő) kiterjesztése, illetve az országhatárok befelé irányuló, muszlimok előtt való átmeneti lezárása a 2016-os amerikai elnökválasztás legmesszebb menő kijelentései közé tartoznak.

Ugyanez elmondható egyes, kifejezetten nemzetközi vonatkozású témákról. A fennálló vagy épp egyeztetés alatt lévő szabadkereskedelmi megállapodások, valamint az Egyesült

Államok nemzetközi katonai szerepvállalásainak kedvezőtlen aránytalanságával szembeni kritika korántsem új jelenség az amerikai társadalomban. Mindazonáltal a NAFTA egyoldalú felmondása – de minimum újratárgyalása –, továbbá a védelmi költségvetésükben alulteljesítő szövetségeseknek való háttér fordítás lehetősége minden eddigi nehezményezésnél komolyabb hatást keltett egy pártkörökön kívülről érkezett milliárdos szájából hallva. A felvett témák, az azokban tett állásfoglalások lényege és stílusa nem maradt nyom nélkül az Egyesült Államokban, megosztva annak lakosságát. Pontosan ennek fényében adódik a kérdés: hogyan győzhetett a még saját pártja támogatását is csak részben – a médiát pedig szinte egyáltalán nem – élvező jelölt ilyen ellentmondásos, potenciális szavazók millióit sértő üzenetek hangoztatása mellett? A végeredmény alapján úgy tűnik, hogy a politikai korrektség határfoka elenyészett. Az amerikai társadalomban (is) akkorára nőtt az egyes hűsbavágó kérdések kapcsán tapasztalt belső feszültség, hogy a liberális és konzervatív politikai elit által egyaránt elvárt kifinomult nyelvezet sokak számára már önmagában is ellen-szenvenessé vált, nem beszélve eddigi eredményességéről.

AZ ÍGÉRET SZÉP SZÓ, HA MEGTARTJÁK, ÚGY JÓ?

Rendkívül érdekes, hogy míg pár héttel a választások előtt nemcsak Donald J. Trump győzelmének esélye, hanem a Republikánus Párt kohéziója is egyértelműen gyengének tűnt, addig november 8-án mind a jelölt, mind a párt látványos győzelmeiket könyvelhetett el magának a kormányra jutás, illetve számos szenátusi hely elnyerése formájában. A választók meghatározó része (még ha ez szám szerint kevesebb állampolgárt is jelent) a jobboldali jelölt gyakran sarkító, sőt túlzó, ámde egyenes beszéde mellett tette le voksát, annak minden kockázata ellenére is. A mexikói pénzből épített fal vagy éppen az érvényben lévő kereskedelmi megállapodások újratárgyalásának megvalósíthatósága még a republikánus szavazók körében is a mai napig megkérdőjelezhető. Ugyanakkor a közbiztonság, a foglalkoztatás, az egészségbiztosítás vonatkozásában elégedetlen vagy épp Hillary R. Clinton személye tekintetében engesztelhetetlen amerikaiak milliói, ha rejtőzködő szavazókként is, de inkább a szókimondó jelölt mellett döntöttek, rábólintva utóbbi költői kérdésére: „Mi veszténivalótok van?” Gyakorlatilag ma mindenki – de különösen a győztesre szavazók – árgus szemekkel azt figyel, hogy Donald J. Trump mely ígéreteit tartja be, s melyekből vesz vissza. ●

Pillanatképek a magyar közigazgatás történetéből

SZÖVEG: PODOBNI ISTVÁN
FOTÓ: SZILÁGYI DÉNES

„A közigazgatás-történeti, szaktudományi történeti kutatások alapvető feltételei annak, hogy kortárs tudományt művelhessünk” – fejtette ki Prof. Dr. Patyi András rektor azon a konferencián, amelyen a magyar jog-, állam- és társadalomtudományi kutatók, egyetemi oktatók és doktoranduszjelöltek különböző közigazgatás-történeti aspektusokon keresztül vizsgálták meg Magyarország közigazgatásának fejlődését.

A Magyar Nemzeti Levéltár és a Nemzeti Közszolgálati Egyetem összefogásában szervezett *Pillanatképek a XX. század magyar közigazgatásának történetéből, 1918–1946* című konferenciának a levéltár és az NKE Ménesi úti campusa adott otthont. Prof. Dr. Patyi András nyitóbeszédében elmondta, hogy a jelen közigazgatásának átfogó megértéséhez elengedhetetlen a magyar közigazgatási rendszerek összehasonlítása, elemzése, hogy a tudóstársadalom felfedje az elmélet és a gyakorlat közti összefüggéseket, az adott történeti korok jó és rossz gyakorlatait, ezáltal teljes körű képet alkothasson a jelen döntéshozói számára. *„Egyetemünk Államtudományi és Közigazgatási Kar nem az egyetlen szervezeti egység, amelynek foglalkoznia kell a történeti témakörrel, alrendszerrel”* – mondta az NKE rektora, majd hozzátette: *„A tételes jogi és szervezeti állapotot oktatni és tanítani kell.”* Patyi András szerint a had- és a rendészettörténet elengedhetetlen háttere annak, hogy a magyar honvédelmi és rendvédelmi rendszerek oktathatók, kutathatók legyenek. A közigazgatás-történeti kutatásokkal kapcsolatban kiemelte, hogy ez nemcsak egyszerű hóbort vagy időtöltés, hanem megkerülhetetlen feltétele a kortárs tudomány megértésének és művelésének. A rektor Lőrincz Lajos akadémikus szavait idézve a közigazgatási rendszerek elemzése kapcsán kiemelte,

hogy az összehasonlító jogi módszerrel elsősorban az adott közigazgatási rendszereket saját magukkal kell összevetni, ahol a korábbi korszakok közigazgatási jellemzői összehasonlíthatók a jelenkorral. *„Ez elképzelhetetlen anélkül, hogy pontos, részleteibe menő és a jelenkori paradigmák szerint is értelmezhető képünk legyen nemcsak a közigazgatás történelmi korszakairól, hanem a korszakon belüli részletekről”* – ismertette Patyi András, majd hozzátette, hogy a közigazgatás minden kor adott társadalmának, gazdaságának, szociológiai alrendszerének komplex lenyomata. Az NKE rektora rávilágított: ahhoz, hogy az egyetem karai és intézetei megfelelő kutatói és oktatói munkát tudjanak végezni, elengedhetetlen az ilyen és ehhez hasonló történetiséggel is foglalkozó konferenciák szervezése, amely társszervezéséhez külön köszönetét fejezte ki a levéltárnak. Patyi András kiemelte, hogy az egyetem elkötelezettsége nemcsak szellemi jellegű, hanem készek a hasonló kutatásokban részt venni a Közigazgatás- és Közszolgáltatás-fejlesztési Operatív Program *A jó kormányzást megalapozó közszolgálat-fejlesztés* című projekt keretében. Mikó Zsuzsanna nyitóbeszédében elmondta, hogy a levéltárnak hagyományteremtő jelleggel ez már a negyedik hasonló tartalmú és volumenű konferenciája, így bízik abban, hogy az elkövetkezendő esztendőkből biztos alapokra fektetett

hagyomány tovább folytatódik. *„Meggyőződésem, azzal, hogy jogászok, történészek, levéltárosok és egyetemi oktatók tartanak ma és holnap előadásokat, nemcsak a többféle szempont és megközelítés elve érvényesül majd, hanem tanulni is tudunk egymástól.”* A levéltár főigazgatója szerint a levéltárosok jelentősen hozzájárulhatnak a vonatkozó közös tudáshalmaz bővítéséhez, hiszen a Magyar Nemzeti Levéltár Országos Levéltára őrzi a mindenkori Magyarország területén a központi közigazgatásban keletkezett iratokat, így a közigazgatás-történeti kutatások magas színvonalon történő művelésének elengedhetetlen tényezője a levéltár munkássága, ahol rendszerezett formában áttekinthetővé és szabadon kutathatóvá válik az adott kor iratanyaga. A klasszikus levéltáros feladatok mindenkori sarokköve volt a különböző közigazgatási intézmények és szervek történetének feltárása. Mikó Zsuzsanna gondolatait összegezve a kétnapos konferenciáról elmondta, hogy a feldolgozott téma igen gazdag, az előadások érintik a magyar közigazgatás minden fontos aspektusát. *„Külön örömmre szolgál, hogy a két intézmény, a Magyar Nemzeti Levéltár és a Nemzeti Közszolgálati Egyetem együttműködésének köszönhetően a magyar közigazgatás-történetének kutatása új lendületet kap”* – zárta szavait.

Az első nap megnyitóját plenáris ülés követte, amelynek Prof. Dr. Padányi József, az NKE tudományos rektorhelyettese volt a levezető elnöke. A plenáris ülést Prof. Dr. Szabó István, a PPKE JÁK dékánja és egyetemi tanára kezdte, ahol a *Koronázás és trónfosztás 1916–1921* című előadásában a Habsburg-ház trónhoz való jogának kérdését, a magyar államfői lehetőségeket, a közjogi aspektusokat fejtette ki. Az SZTE ÁJTK tanszékvezetője és egyetemi tanára, Prof. Dr. Homoki Nagy Mária a trianoni

békediktátum utáni alkotmányos jogfejlődést mutatta be a hallgatóság számára. Dr. Simon Attila, az SJE TK egyetemi docense az első bécsi döntésben visszakapott, Felvidéken kialakított önálló magyar közigazgatás bevezetésének ellentmondásaira tért ki előadásában. A plenáris ülést szekcióülések követték, amelyek az államforma és államfői hatalom főbb kérdéseit járták körbe, illetve a szakigazgatás fejlődésére tértek ki a forradalmak időszakától a második világháborúig.

A második nap előadásait az NKE ÁKK Magyar Zoltán-előadótermében tartották. A plenáris ülést Mikó Zsuzsanna nyitotta meg és vezette le, majd Dr. Hornyák Árpád, a PTE TTI egyetemi docense tartott előadást a délvidéki magyarság és a közigazgatás helyzetéről a délszláv királyság aspektusában a vizsgált időszakra reflektálva. Dr. Bodó Barna, az EMTE egyetemi docense a székely közigazgatásról és autonómiáról prezentált a hallgatóságnak. A plenáris ülést Dr. Kovács Tamás levéltáros, az MNL OL munkatársának előadása zárta, aki a rend- és honvédelmi szervek közös munkáját és az ezzel kapcsolatos, két világháború során felmerülő kérdéseket mutatta be. Az ezt követő szekcióülések és viták a vármegyék és városok közigazgatási szerepéről, valamint az állam védelemének jogi háttéréről és gyakorlatáról szóltak.

A kétnapos konferenciát Latorcai Csaba, a Miniszterelnökség kiemelt társadalmi ügyekért felelős helyettes államtitkára zárta. Beszédében Magyar Zoltán és a magyar közigazgatás meghatározó alakjainak a hazai közigazgatás fejlődésében betöltött szerepét, valamint a Miniszterelnökség helyettes államtitkárságának a támogatását hangsúlyozta. Latorcai Csaba kifejtette, hogy a jövőben *„egymással összefogva, a közös kutatások támogatásával előbbre kell lépni, úgy, hogy a magas*

tudomány és a hétköznapi tudomány területén is új eredményeket kell elérni, és azokat a köz javára hasznosítani.” Mint mondta, a szakmai közigazgatás segítsége is szükséges ahhoz, hogy megfelelő feltételeket teremtsen, így ezáltal a történész és a levéltáros társadalom színvonalasan tudja a feladatát és hivatását folytatni. A helyettes államtitkár beszédében hangsúlyozta: a múlt ismerete nélkül nem lehetséges – a jelenben eligazodva – jövőt építeni. Ezért is fontos, hogy a konferencián elhangzottak minél szélesebb körben, így a politikai döntéshozók számára is elérhetőek legyenek, hiszen ezen tudományos teljesítmények ismerete nélkül aligha épülhet szakmailag hiteles, polgári és európai Magyarország. Kiemelten fontos, hogy a rendezvényen részt vevő közigazgatási dolgozók, illetve a tudományos kutató-intézetekben, egyetemeken oktató-kutató kollégák megszerzett ismereteiket képesek legyenek átültetni a hétköznapi nyelvére. Végezetül a közigazgatás modernizációjának, a bürokrácia

csökkentésének ügye iránt elkötelezett kormányzat álláspontját tolmácsolva rámutatott, hogy a mindennapi életünket átszövő közigazgatás folyamatos változásban van. Az állandó megújulás követelményének csak akkor lehetséges magas színvonalon megfelelni, ha működtetői folyamatos változási képességekkel és készségekkel rendelkeznek, ha nem riadnak vissza a szervezeti reformoktól, a tevékenységi területek kiterjesztésétől, az eljárásrendek korszerűsítésétől, a személyi állomány tudásszintjének emelésétől vagy az új munkamódszerek bevezetésétől. *„Engedjék meg, hogy magam és az intézményem, a Miniszterelnökség nevében kifejezzem nagyrabecsülésem és elismerésem a konferencia szervezőinek, előadóinak és ötletgazdáinak. Ezzel a kétnapos konferenciával rációfoltak azokra, akik úgy vélik, hogy a közigazgatással foglalkozni avitt és felesleges dolog. Nem avitt és nem felesleges. A jövő többek közt ezekben is rejlik, ezekből fejlik ki”* – zárta gondolatait. ●

A szervező válaszol

Dr. Peres Zsuzsanna, az ÁKK tudományos és nemzetközi dékánhelyettese

○ Mi volt a konferencia célja és fő kérdései?

Peres Zsuzsanna: A konferencia célja az volt, hogy bepillantást nyújtsunk a 20. század közigazgatás-történetének egyes aspektusaiba, összehozva egymással két napra a levéltáros szakmát és az egyetemi oktatókat, kutatókat. A konferencia a tudományos eredmények disszeminációján túl szorosabbra fűzte a levéltár és a Nemzeti Közszolgálati Egyetem államtudományi és közigazgatástörténeti kutatásokkal foglalkozó szakembereinek együttműködését, hiszen állam- és közigazgatás-történeti kutatásokat a levéltári dokumentumok ismerete és tanulmányozása nélkül nehéz folytatni.

○ Hogyan értékeli a kort közigazgatás-fejlesztési szempontból?

P. Zs. A két világháború közötti Magyarország közigazgatás-történetét olyan emblematikus alakok fémjelezték, mint amilyen Magyary Zoltán is volt. Közigazgatás-történeti szempontból ez a korszak azért jelentős, mert ez szolgál a jelen számára a legtöbb tanulsággal.

Ennek az időszaknak a közigazgatása hasonlít ugyanis leginkább a mai közigazgatási szervezethez. Ugyancsak sok tanulsággal szolgálhat a közigazgatási perrendtartás megalkotásának küszöbén az 1896-ban létrehozott önálló Közigazgatási Bíróság jogalkalmazó tevékenységének vizsgálata is.

○ Milyen történeti összefüggések, szakmai ellentétek, főbb kérdések merülnek fel a korral kapcsolatban?

P. Zs. 1918 sok szempontból korszakhatár a magyar történelemben, hiszen ekkor ért véget – Magyarország számára tragikus következményekkel – az első világháború, felbomlott az Osztrák–Magyar Monarchia, az országnak közel négyszáz év Habsburgokkal közös állami lét után önálló útra kellett lépni, újjáalakítva a magyar állam szervezetét. Ennek a korszaknak kétségtelenül az egyik legfontosabb és legérdekesebb kérdése az államforma eldöntése volt. Az államalapítás óta fennálló monarchikus államformáról ugyanis ekkor tértünk át – rövid kitérőt követően – a király nélküli királyságra, kormányzót

állítva az ország élére. A kormányzói intézmény, a kormányzó jogköreinek folyamatos újragondolása, a történeti alkotmány újraértelmezése áthatotta a két világháború közötti Magyarország alkotmányos életét, amely, megszenvedve a két világháború elvesztését, folyamatos újjáépülésre volt kénytelen.

○ A konferencia tematikája a plenáris ülésekre és a szekcióülésekre épült.

Az ülések és az ezeket követő viták milyen célt szolgáltak?

P. Zs. A konferencia előadói mindannyian az alkotmány-, illetve a közigazgatás-történet valamely aspektusát, kérdéskörét kutatják. Tekintettel arra, hogy a konferencia nyitott a nagyközönség és a szakma számára egyaránt, a plenáris ülés alkalmat ad arra, hogy az érdeklődők kérdéseket tegyenek fel, illetve a szakma képviselői hozzászólásaikkal, adott esetben a témához kapcsolódó újszerű meglátásokkal gazdagítsák az előadásokat, amelyeket az előadók a későbbiek során beépíthetnek az előadások írásbeli változatába is. ●

A jó államhoz vezető út

A közszolgálat-fejlesztés különböző aspektusai

SZÖVEG: PODOBNI ISTVÁN
FOTÓ: SZILÁGYI DÉNES

Milyen a jó államhoz vezető út? Hogyan lehet jól irányítani az államot? Milyen fejlesztések várhatók a Jó Állam Jelentésekben és kutatásokban? Ezekre a kérdésekre igyekeztek választ adni a Nemzeti Közszolgálati Egyetem Acta Humana – Emberi Jogi Közlemények Szerkesztősége, az Állami Számvevőszék és a Nemzeti Adatvédelmi és Információszabadság Hatóság együttműködésével létrejött Jó Állam Aspektusai című konferencia előadói az Államtudományi és Közigazgatási Karon.

„Az állam attól tekinthető jónak, hogy az egyének, közösségek, vállalkozások igényeit a közjó érdekében és keretei között a legmegfelelőbb módon szolgálja. A közjó fogalma: elsőként, hogy az állam jogszerű és méltányos egyensúlyt teremt a számtalan érdek és igény között, e célból igény-értvényesítést tesz lehetővé és védelmet

nyújt. Másodszor, az állam kellő felelősséggel jár el az örökölt természeti és kulturális javak védelme, továbbörökítése érdekében. Harmadszor, az állam egyetlen önérdéke, hogy az előző két közjóelem érvényesítésére minden körülmények között és hatékonyan képes legyen. Azaz megteremti a hatékony joguralmat, ennek részeként intézményi működést, az egyéni és közösségi jogok tiszteletben tartását és számon kérhetőségét” – idézte a Magyary-programot Prof. Dr. Máthé Gábor, majd a jelenlévő NKE-s hallgatósághoz fordult. „Az ifjaknak, akik itt ülnek, az lesz az életcéljuk, hogy egy ilyen államban lássanak el szakfeladatokat.” Az ÁKK professor emeritusa kifejtette, hogy a Magyary-program feladata a jó államhoz kapcsolódó feladatok végrehajtásában rejlett, amelyek pozitív értékelést kaptak az OECD által, ám ehhez elengedhetetlen a megfelelő teljesítménymérés és -értékelés. „A magyar jogállam, jó állam igen gazdag az intézményrendszerben, a célkitűzésekben és eredményekben. Ez utóbbiakról szólnak majd kiváló előadónk” – nyitotta meg a konferenciát Máthé Gábor.

AZ ALAPJOGOK VÉDELME AZ INFORMÁCIÓSZABADSÁG TÜKRÉBEN

„Az információ szabad áramlása, az információ szabadsága a demokrácia fogalmából ered. Tudáshoz való jog, az állami szervek által birtokolt adatok átláthatósága, az információhoz való hozzáférés több mint kétszáz éve elismert jogintézmény, amely Svédországból származik”

– fejtette ki Dr. Péterfalvi Attila, a Nemzeti Adatvédelmi és Információszabadság Hatóság elnöke. Kiemelte, hogy a jó kormányzáshoz társuló információs szabadság és átláthatóság a korrupció-megelőzés egyik fontos eszköze: „Széles körű transzparencia szükséges a Kormány, a helyi önkormányzatok, az államháztartás területén. A nyilvánosság sarokköve ebben az esetben a közfeladat ellátása, a közfeladatok finanszírozása, nemzeti vagyonnal (közvagyonnal) gazdálkodás” – hangsúlyozta a NAIH elnöke, aki a továbbiakban kifejtette, hogy az információs szabadság csak szűk körben korlátozható, cél a közszféra nyilvánossága. Két fő területet emelt ki, ahol érdemes kivizsgálni

az információszabadság határait. Az egyik a közpénzből gazdálkodó állami és önkormányzati cégek, amelyek piaci funkciókkal rendelkeznek, közfeladatot látnak el és profitorientált a tevékenységük. Ilyenek például az állami tulajdonú vállalatok, alapok, ügynökségek. A másik terület a politikai pártok tevékenysége, átláthatósága és közhatalmi jellege. Péterfalvi Attila fontosnak tartja azt, hogy minél szélesebb körben érvényesüljön a proaktív közzételi kötelezettség, így a NAIH ajánlása 2016-ban az, hogy a közpénzek fölhasználásakor a főszabály a nyilvánosság legyen.

A KÖZPÉNZÜGYI ELLENŐRZÉS A „JÓL IRÁNYÍTOTT” ÁLLAM ÉS A TÁRSADALOM SZOLGÁLATÁBAN

„Amióta állam létezik, azóta kutatják a kérdést, hogy miként tudna az uralkodó jobban kormányozni, hogyan tudná népe boldogulását eredményesebben szolgálni, a hadviselésben sikerebben teljesíteni” – vezette fel Dr. Domokos László a Jó Állam-kutatások, a jól irányított állam vizsgálatának történetét. De milyen a jól irányított állam? Az Állami Számvevőszék elnökének elmondásában a jól irányított állam megteremti azokat a keretfeltételeket, amelyek elengedhetetlenek a gazdasági-társadalmi evolúcióhoz, és a jó kormányzás feladatait – és így a felelősségét is – magára vállalja. Kitért arra is, hogy az állami szerepvállalás megváltozott, a neoliberais szemléletet jelenleg egy erős, stabil állami felfogás váltotta fel, amelynek feltétele a biztos pénzügyi alapok, a mikropénzügyi egyensúly, közpénzügyi felhasználás és a közvagyonkezelés ellenőrzése, valamint a közpénzügyi kontroll megerősítése.

Dr. Domokos László kiemelte, hogy a demokratikus állami működés garanciális alapértéke a rend és a jogkövető magatartás, a jó kormányzási modell alapelvei az átláthatóság és az integritás. Az ÁSZ-törvényről elmondta, hogy garancia-rendszereket teremtett, megerősítette az ÁSZ függetlenségét, kiszélesítette a hatáskörét, bővítette az eszköztárát, növelte az átláthatóságot, továbbá felszámolta a következmény nélküli ellenőrzések korszakát. Nemzetközi összehasonlításban a törvény igazodik az aktuális trendekhez, amely nemcsak megfelel az irányrendszereknek, hanem előremutatónak is tekinthető. Domokos László szerint a jól irányított állam pillérei az ÁSZ teljes tevékenységét áthatják, amelynek éves célja, hogy megvalósuljon a minőségi jogalkotás, a törvényesség, az integritásalapú működés, a hatékonyság érvényesülése, a pénzügyi fenntarthatóság biztosítása, az elszámoltathatóság és a célszerű, eredményes gazdálkodás.

AZ OMBUDSMANI JOGVÉDELEM AKTUÁLIS KÉRDÉSEI

Dr. Székely László, az alapvető jogok biztosa az ombudsmani jogvédelem rendszerét, valamint az intézmény jelenlegi eszköztárát mutatta be a hallgatóság számára. Kifejtette, hogy megvan a társadalmi bizalom a „mára nagykorú” hivatal iránt, amely

huszonegy éve része a magyar intézményrendszernek. Az állampolgári jogok országgyűlési biztosáról szóló 1993-as törvény teremtette meg az alapot ahhoz, hogy az első magyar ombudsman megkezdhesse a munkáját 1995-ben. Saját hivatali munkásságáról elmondta, hogy a két főbb területen dolgozó helyettessel működik együtt, akik a Magyarországon élő nemzetiségek jogainak védelmével és a jövő nemzedékek érdekeinek védelmével foglalkoznak. A hivatal nem csak centralizált struktúrában működik, félévente „roadshow-k” keretében szervezett megfigyelőutakakkal igyekeznek eljutni a vidéki városokba. A hivatalhoz évente közel kilencezzer panasz érkezik, amelyeket illetékmentes eljárásban folytatnak le relatív gyorsan, azonban az ombudsman kezében nincs kényszerítő eszköz, csak ajánlásokat tehet.

„Az ombudsman eszköztára a fakard, lehet vele hadakozni, azonban éle nincs” – fejtette ki az alapvető jogok biztosa. Mégis, ezeknek az ajánlásoknak nagy presztízse alakult ki a magyar intézményrendszerben, az esetek többségében sikerül elérnie a célját: 2015-ben 274 ajánlásból mindössze 36-ot utasított vissza a címzett.

NYÍLTSAĞ VAGY ELZÁRKÓZÁS; KÖZÉRDÉKŰ ADATOK IGÉNYLÉSE AZ ÁLLAMI SZERVEKTŐL A PEREK TÜKRÉBEN

„Rendkívüli fontosságú alkotmányos alapjogról van szó, a véleménynyilvánítási jog egyik alapja, az állam működésének jogszerűségét és hatékonyságát lehet ezáltal ellenőrizni, valamint az állam demokratiz-

musát serkenteni. Az átláthatatlanság viszont fokozott veszélyt jelent a szabadságjogokra” – emelte ki Dr. Pataki Árpád, kúriai bírósági elnök az állami szervektől való közérdekű adatigényléssel kapcsolatos perekről tartott előadásában a „nyíltság vagy elzárkózás” kérdésére adott válaszát. Elmondta, hogy amíg a magyar bírói gyakorlat nyilvánosságpártinak tekinthető, addig akadnak olyan vélemények a magyar jog- és intézményrendszerben, amelyek nem ezt az irányt tartják szem előtt. Véleménye szerint a szakterületen jelenleg egy „investitúra-harc” folyik a Kúria és az Alkotmánybíróság között, például a személyiségi jogok kapcsán rendőrökről készült fotókkal kapcsolatban. Azonban a közérdekű adatok kérdéskörében mindkét intézmény sorozatosan a nyilvánosság irányába

döntött. Pataki Árpád kifejtette, hogy a bírói hatalmi ág nem a saját elefántcsont-tornyában ül, tisztában vannak a valósággal. „Az elmúlt két évben a Kúria ötvenhárom ítéletet hozott közérdekű adatokkal kapcsolatos ügyben.” A kúriai bírósági elnök szerint manapság szinte gyakorlattá vált a közérdekű adatigényléssel foglalkozó perek tömeges indítása. Itt a felperest nem feltétlen a jó szándék vezérli, azonban a Kúria ebben az esetben nem mérlegelhet. A felperesek általában újságírók, országgyűlési képviselők, civil szervezetek és magánszemélyek, míg az alperesek a minisztériumok, oktatási intézmények, bíróságok, önkormányzatok. Külön példaként, aktualitásként kiemelte a Magyar Labdarúgó Szövetség vagy a Szépművészeti Múzeum perét, vagy azt a számára érdekes esetet, amikor a Kúria kerül az alperes szerepébe.

AZ ÁLLAMKUTATÁSOK MULTIDISZCIPLINÁRIS MEGKÖZELÍTÉSE

„A Jó Állam-kutatások kiindulópontja, hogy választ keresünk arra, mi az állam szerepe, milyen és mekkora az optimális állam” – fejtette ki Dr. Kaiser Tamás, az NKE Államkutatási és Fejlesztési Intézetének vezetője. Előadásában kitért arra, hogy

az állam szerepének felfogása folyamatosan változott a történelem során, a jelenlegi államközpontú felfogás célja a közjó és a közérdek szolgálata, a közösségi érdekek és értékek megteremtése, az állami felelősségvállalás erősítése, az állami háttérintézmények és ügynökségek racionalizálása, valamint a horizontális koordináció. Kifejtette, hogy a jó állam szerepe szerinte értékteremtő és értékvédő a társadalmi alrendszerben, ami a jó kormányzás egyik alapja. Kaiser Tamás szövegében a Jó Állam-kutatásokról és a Jó Állam Jelentésekről egyaránt, ahol a kormányzati teljesítményméréseknek kiemelkedő szerepet biztosítanak. „Ezeken keresztül modellezhető az, hogy mit tekintünk államkutatásnak, milyen dilemmákkal néz szembe a terület” – mondta. Az NKE intézetvezetője három alapkategóriát emelt ki. Az „állami kapacitás” a potenciális képességeket, erőforrásokat, társadalmi beágyazottságot méri, amelyek meghatározzák a hivatalos célok végrehajtását. A „kormányzati képesség” alapkategória a kormányzáshoz szükséges kapacitások cél-eszköz relációban történő mobilizálását vizsgálja. Az utolsó alapkategória a „hatásterület”, amely a kormányzati képesség érvényesülésének és mérhetőségének a terepét veszi górcső alá. „Csak akkor lesznek jók a kutatások, ha nemcsak az akadémikusok, hanem az államigazgatási és önkormányzati dolgozók, civil szervezetek, egyetemi hallgatók is egyaránt részt vesznek a mérésekben, kutatásokban és az eredmények alkalmazásában” – emelte ki Kaiser Tamás. ●

KÖZÖS HULLÁMHOSSZON A V4-EK

SZÖVEG: SZŐÖR ÁDÁM
FOTÓ: MTVA

Akár már egy-két éven belül elindulhat a visegrádi országok közmédiáinak közös televíziós hírcsatornája. Emellett a következő évtől közös gyártású rádió- és televízió-műsorokkal gazdagodik Magyarország, Lengyelország, Csehország és Szlovákia együttműködése.

VISEGRÁDI ALAP

A Nemzetközi Visegrád Alap alapító okiratát 2000. június 9-én írták alá a Visegrádi Négyek (V4) országai – Csehország, Lengyelország, Magyarország és Szlovákia – Pozsonyban, ahol a szervezet székhelye is található. Az 1991 óta működő visegrádi együttműködésnek ez az egyetlen intézményesült szervezete. Az alap fő célja, hogy elősegítse és megkönnyítse a V4-országok közötti szorosabb együttműködést a kultúra, a versenyképesség fejlesztése terén egyéni vagy közös kulturális és tudományos rendezvények támogatásával, az oktatás és a diákcserék előmozdításával, illetve a kölcsönös turizmus fejlesztésével.

A visegrádi országok még 1991-ben döntöttek arról, hogy a történelmi hagyományokat is felélesztve szorosabb kapcsolatot alakítanak ki egymással, amelynek akkor a fő célja az európai uniós csatlakozás elősegítése volt. Ma már az EU tagállamaiként próbálják még hatékonyabban fejleszteni a közép-európai térséget. „Az elmúlt években ezek az országok elsősorban Nyugat-Európa felé orientálódtak, így kevésbé figyeltek egymásra. Ezen szeretnénk változtatni, hogy jobban megismerjük egymás kultúráját, értékeit” – hangsúlyozta a magyar közmédiá első számú vezetője. Vasziy Miklós, az MTVA Zrt. vezérigazgatója is részt vett azon a szeptember elején, Lengyelországban tartott gazdasági fórumon, amelyen a lengyel köztelevízió vezetője javasolta a közös hírcsatorna indítását. Az ötletet mind a négy országban pozitívan

fogadták, ugyanakkor az látszik, hogy egyelőre a lengyelek mellett a magyarok lehetnek a projekt zászlóvivői. Varga György szerint már a visegrádi együttműködés elindulásakor szó volt egy ehhez hasonló elképzelésről, de akkor még nem voltak meg hozzá a gazdasági és technikai feltételek. A Visegrádi Alap magyar igazgatóhelyettese úgy látja, hogy ma már a technika nem jelenthet akadályt, viszont a finanszírozás feltételeit tisztázni kell. Egyelőre úgy tűnik, hogy ez nem a Visegrádi Alap feladata lesz, de ettől függetlenül támogatják az ötletet, elsősorban a kapcsolatok erősítésével. Jelenleg mind a négy országban vizsgálják az együttműködés lehetőségeit. „Amennyiben úgy gondoljuk, hogy maga az ötlet megvalósításra alkalmas, és a jogi, műszaki, gazdasági háttérfeltételek is adottak, akkor egy ilyen televíziós

Vaszily Miklós és Jacek Kurski, a lengyel közszolgálati televízió (TVP) elnöke

csatornát egy éven belül el lehet indítani” – mondta Vaszily Miklós. A vezérigazgató szerint az angol nyelven működtetett hírcsatorna hozzájárulhat ahhoz, hogy a visegrádi országok lakói jobban megismerjék egymás kultúráját és betekint-hessenek a másik ország mindennapjaiba. *„Többet fogunk tudni a másiktól, és ez vélhetően gazdagítja majd saját tartal-munkat. Ezzel pedig a nézőknek, hallgatók-nak olyan információkat nyújthatunk és olyan programlehetőségeket kínálhatunk,*

amelyekkel egymást is jobban megismerve, tartalmasabb módon tudják majd az időt eltölteni” – fogalmazott a magyar közmé-dia vezetője. A kulturális előnyök mellett azonban akár gazdasági haszonnal is járhat az új hírcsatorna beindítása, hiszen a négy országban mintegy 65 millió ember él. *„Amennyiben a magyar-országi eseményekről több információ jut el ebbe a régióba, akkor az vélhetően segíti hazánk turisztikai fejlesztését is, hiszen várhatóan többen látogatják majd a hazai*

rendezvényeket, fesztiválokat” – hívta fel a figyelmet az együttműködés egyéb előnyeire Vaszily Miklós.

Bár a világban számos nagyobb hír-csatorna is működik, mint például a BBC, a CNN vagy az Al Jazeera, a V4 hírcsatorna mint regionális jellegű együttműködés mindenképpen újdonságnak számítana. *„Ez nyilván nővum lenne a piacon. Nagyon jó lenne, ha egy hiteles, jó képet lehetne a visegrádi or-szágokról a nagyvilág felé közvetíteni”* – fogalmazott Varga György.

Amíg a közös hírcsatorna létrehozá-sának részletei még csak körvonalalódnak, a V4-országok közrádióiban és köztelevízióiban már jövő évtől elindul a folyamatos műsorcsere. Ez azt jelenti, hogy például a Magyar Rádió műsoraiban magyar nyelven kapnának a hallgatók az eddignél több információt a Csehországban, Szlovákiában vagy Lengyelországban történt eseményekről. Televíziós vonalon pedig várhatóan egyre több közös gyártású film vagy filmsorozat jelenhet meg a jövőben a közmédia csatornáin.

LENGYEL–MAGYAR PROJEKTEKRŐL TÁRGYALT AZ MTVA

Barbara Stanislawczyk, a lengyel közszolgálati rádió elnökével

A lengyel függetlenség napján, november 11-én látogatott Budapestre a Lengyel Televízió elnöke, aki Vaszily Miklóssal tárgyalt. Az esemény kapcsán az MTVA vezérigazgatója az MTI-nek elmondta: a találkozó alkalmat ad arra, hogy közös projektekről essen szó, amelyekkel a két népet, értékeit, pozitívumait jobban meg tudják ismertetni egymással, illetve Európa népeivel. Utalva a visegrádi országok közös televíziós csatornájának létrehozására, a találkozót abból a szempontból is mérőföldkőnek nevezte, hogy a projekt a megvalósítás útjára lép. Hozzátette: a magyar közmédia támogatja a lengyel felvetést a visegrádi négyek televíziójáról.

Jacek Kurski, a Lengyel Televízió elnöke a közmédiának adott interjújában arról beszélt: két éven belül létrejöhet a visegrádi négyek televíziója, amely angol nyelven sugároz majd. Szerinte a visegrádi televízióknak nem elsősorban kulturális, hanem politikai küldetése van, mivel a visegrádi országoknak közősek a politikai érdekei, rengeteg a közös pont, amelyekről beszélni kell, és amelyekről csak ezek az országok tudnak beszélni. A lengyel és a magyar köztelevízió együttműködéséről szólva reményét fejezte ki, hogy a jó kapcsolat még inkább elmélyül az új csatorna létrehozásával.

„Kegyelmi időszakot élünk”

Interjú Kovács Árpáddal, a Költségvetési Tanács elnökével

SZÖVEG: SZŐÖR ÁDÁM
FOTÓ: SZILÁGYI DÉNES

Minél hatékonyabban kell felhasználni a következő években az uniós forrásokat, hiszen 2020 után megszűnik a kegyelmi állapot, és várhatóan saját lábon állva kell majd továbbvinnünk a gazdaság fejlesztésében elért eddigi eredményeket – hangsúlyozta Kovács Árpád, a Költségvetési Tanács elnöke az NKE Államtudományi és Közigazgatási Karán szervezett, Közpénzügyi Akadémián tartott előadásában. A korábban az Állami Számvevőszék elnöki pozícióját is betöltő szakemberrel a rendezvényt követően beszélgettünk.

○ Konkrétan mire gondolt akkor, amikor a *kegyelmi időszak* kifejezést használta az előadásában? Mi az, amit semmiképpen sem szabad elrontanunk ahhoz, hogy a gazdaság növekedési pályája 2020 után is megmaradjon?

Kovács Árpád: Az államháztartási hiányra nagyon figyelünk kell, semmiképpen sem lenne jó, ha az növekedne. Ebben most van egy relatíve nagyobb mozgástér a gazdaság számára, de ezt nem kellene teljes mértékben kihasználni. Fontos az is, hogy megtartsuk az egyensúlyt a növekedés és a stabilitás között. Aztán itt van a társadalmi béke fenntartásának kérdése is, amihez szerintem mindenképpen el kell mozdulni a béremelés irányába. Ez egyre inkább elodázhatatlan feladat, hiszen az alacsony munkabér ma már nemhogy javítja, inkább rontja az ország versenyképességét. Azon persze el lehet gondolkozni, hogy a bérfelállítás milyen módon történjen meg: direkt emeléssel vagy a járulékok

csökkentésével ösztönözve. Az azonban nagyon fontos, hogy csak addig nyújtózkodjunk, ameddig a takaró ér, tehát amíg megvan rá a fedezet. A másik lényeges szempont, hogy a béremelést mindenképpen érdemes lenne a teljesítményhez kötni, anélkül ugyanis az embereknek odaadott pénz nem sokat ér, a gazdaság szempontjából szinte rögtön „elszáll”.

○ Bérek tekintetében elég nagy a lemaradásunk, még a környező országokkal összehasonlítva is. Úgy tűnik, hogy például a munkaerőhiány problémáját néhány százalékos béremelés nem oldja meg. A közelmúltban többéves béremelési programot jelentett be a nemzetgazdaságért felelős miniszter. Ön szerint milyen hatékonyan tudja az állam a minimálbér emelésével és a járulékcsoökkentéssel szabályozni ezt a folyamatot?

K. Á. A gazdaságpolitika megítélése kívül esik a Költségvetési Tanács feladatkörén. A saját véleményem mondhatom itt is.

Kovács Árpád

Kedvenc könyv • Sienkiewicz: Quo vadis?

Kedvenc zene • Dvořák: Humoresk

Hobbi • vitorlázás, tenis�

Névjegy

Azokkal értek egyet, akik szerint mindkettőre, a járulékcsökkentésre és a béremelésre is szükség van. A béremelésnek mindig megvan a fogyasztásnövelő hatása, az első magasabb fizetését vagy annak egy részét szinte mindenki elkölti, így ennek egy része a fogyasztást terhelő adó formájában visszatér az államháztartásba. Mindennek a hátterét a hatékony gazdaságpolitika és a gazdasági fejlődés teremtheti meg.

○ A költségvetési kihatást a különböző szakértők félezer milliárdra becsülik, megvan rá a fedezet vagy más érzékeny területeken, mint az oktatás, egészségügy, kell ismét meghúzni a nadrágszíjat?

K. Á. A rendszerműködtetés kérdéseitől a bérek és a járulékok ügyét elválasztanám, de hozzátenném: mostanában már nem szokás, hogy bért és nyugdíjat adósságból emeljének. Az államháztartásban – köszönhetően

például az adóhitelnek, az online pénztárgépeknek vagy az Elektronikus Közútiárforgalom-ellenőrző Rendszernek (EKÁER) – megvan, és minden bizonnyal meglesz a fedezete a járulékcsökkentésnek. A vita így nem arról szól, hogy van-e egyáltalán költségvetési mozgástér, hanem arról, hogy a GDP-arányos hiány maradjon-e a 2-2,2 százalékos sávban vagy inkább szorítsuk le 1-1,5 százalék környékére. Előbbi több lehetőséget kínál a gazdaságélénkítésre, így például a béremelésre és a járulékcsökkentésre is. A magyar társadalomban sok hamis várakozást is érzékelek a béremeléssel kapcsolatban, ezért tisztázni kellene azt, hogy a munkáltató magasabb bérért magasabb teljesítményt is elvár. Ez differenciált és teljesítményhez kötött béremelést jelentene, amelynek hozadéka a kvalifikáltabb munkaerő megtartása, visszacsábítása. A nagy ellátórendszerek működési hatékonysága közismerten gyenge. Magyarországon nem kevés >>

A Költségvetési Tanács (KT) Magyarországon az állami költségvetés készítésének folyamatát felügyelő, független testület. A háromtagú tanácsot a 2008 végén, az Országgyűlés által elfogadott LXXV. törvény alapján hozták létre, amely a Nemzetközi Valutaalappal (IMF) kötött megállapodás része volt. 2010 után – az Alaptörvényben szentesítve, a 2011. évi CXCV. (stabilitási) törvényben részletezve – új szabályozás lépett életbe, amely szerint a tanácsot ezentúl az Állami Számvevőszék elnöke, a jegybankelnök és az államfő egy delegáltja alkotja. A Költségvetési Tanácsot az Országgyűlés választja a parlamenti ciklusokon átívelően, hat évre. Jelenlegi tagjai: Kovács Árpád elnök, Matolcsy György (az MNB elnöke) és Domokos László (az ÁSZ elnöke). Az előkészítési és ügyviteli feladatokat a tanács számára a Költségvetési Tanács Titkársága látja el. A KT munkájában támaszkodik az ÁSZ és az MNB elemző kapacitására. Feladatai:

- véleményt nyilvánít a központi költségvetésről szóló törvény és azok módosítása tervezetéről,
- dönt a központi költségvetési törvény elfogadásának feltételeként az Alaptörvényben meghatározott előzetes hozzájárulásról,
- félévente véleményt nyilvánít a költségvetés végrehajtásáról és az államadósság várható alakulásáról,
- véleményt nyilváníthat a makrogazdaság, az államháztartás helyzetével összefüggő bármely kérdésről.

a kórházak vagy az iskolák száma, ezért elkerülhetetlen a racionalizálás ezen a területen. A társadalom gondolkodása azonban ezzel kapcsolatban eléggé ellentmondásos: az emberek különösen érzékenyek arra, hogy ne szűnjenek meg például olyan kórházak, amelyek egyébként szinte egymás mellett működnek. De a felsőoktatásban is hasonló a helyzet, például jelenleg 47 helyen adnak ki közgazdászdiplómát, szóval szükség van itt is a racionalizálásra. Mindezeket a problémákat, amelyekről beszélek, egyébként a Nemzeti Közszolgálati Egyetem Jó Állam Jelentése is tartalmazza.

○ Ahogy az előadásában is említette, a magyar Költségvetési Tanácsnak – szemben több nyugat-európai társszervezetével – valódi beleszólása lehet a költségvetés alakulásába. Ezt a jogosítványt használják is?

K. Á. A magyar Költségvetési Tanács közjogi pozíciója kivételesen erős. A költségvetés zárószavazásához történő hozzájárulásunk megkerülhetetlenné teszi az intézményt az államháztartás működésének stabilitása szempontjából. De nem az a cél, hogy „kövek” legyünk a folyamatokban, hanem segítsünk. Kiemelten fontos, nagy felelősséget jelentő feladatunk, hogy véleményt nyilvánítsunk a központi költségvetésről szóló törvény, illetve annak módosítása tervezetéről vagy a költségvetés végrehajtásával, az államadósság várható alakulásával, továbbá az államháztartással kapcsolatos bármely kérdésről. Munkánk során napi kapcsolatban vagyunk például a Nemzetgazdasági Minisztériummal vagy a Miniszterelnökséggel, és úgy érzem, hogy meghallgatják a javaslatunkat. Emellett én személy szerint is számos előadást tartok a szakmának és a laikusabb közönségnek is az államháztartás helyzetéről, ez is eszköz a jobbitó vélemény érvényesítésében.

○ Magyarországon van ma olyan közvélekedés, hogy az itt megvalósuló fejlesztések szinte kizárólag uniós pénzekből történnek. Ha ez így van, akkor mi történik majd 2020 után, amikor várhatóan lecsökken a strukturális alapokból érkező támogatás mértéke? Hogyan hat majd ez a költségvetés helyzetére, a magyar gazdaság fejlődésére?

K. Á. Hazánkba évente a GDP mintegy 4-5 százalékának megfelelő uniós pénz áramlik, amelynek fontos generáló szerepe van a magyar gazdaságban. Természetesen ez ahhoz is hozzájárult, hogy most különösen kedvező a költségvetési pozíciónk. Ez tehát kegyelmi állapotként fogható fel 2020-ig, utána azonban valószínűsíthetően szinte teljes mértékben a magunk lábán kell majd megállnunk annak ellenére, hogy bizonyára továbbra is lesz valamilyen mértékű uniós támogatás. Ezt az időszakot kell tehát a lehető leghatékonyabb módon kihasználni. Olyan célokra kell felhasználni ezt a lehetőséget, amelyekből a jövőben is tudunk majd profitálni. Így megvan az esélyünk arra, hogy saját lábunkon tudjunk állni 2020 után.

○ Milyen emlékei vannak az NKE Ménési úti campusával kapcsolatban? Nekem úgy tűnt, mintha egyfajta nosztalgia fogná el.

K. Á. Ez így van, hiszen számtalan előadást tartottam már ebben az épületben. Korábban az Államigazgatási Főiskolával volt szorosabb kapcsolat, ahol egy univerzális képzés folyt, értéket teremtő tanárokkal, szakemberekkel. Voltak itt már előadásaim az államháztartás helyzetéről, a pénzügyi ellenőrzésekről, de például még a balatoni vízgazdálkodás gazdasági vonatkozásairól is. Szerintem a hallgatók számára is hasznosak azok az előadások, amelyek a Közpénzügyi Akadémia keretében hangzanak el. ●

Karácsonyi jótékonykodás az NKE-n

SZÖVEG: FECSER ZSUZSANNA

FOTÓ: SZILÁGYI DÉNES

Ahogy a mondás is tartja, „jobb adni, mint kapni.” Karácsonykor az emberek szívét átjárja az ünnep hangulata: ilyenkor igyekszünk jobban odafigyelni környezetünk boldogságára és boldogulására, előtérbe helyezni másokat saját magunkkal szemben, segítséget nyújtani azoknak, akiknek szükségük van rá.

A karácsony, amely Assisi Szent Ferenc nyomán az ünnepek ünnepeként ismert, a húsvét után a kereszténység legnagyobb ünnepe: a megváltó Jézus Krisztus születésének napja. A keresztény és a nem keresztény emberek életében is fontos szerepet tölt be: a család, a barátok. A szeretteink körében lelünk ilyenkor megnyugvásra. Az ünneppel összeforrt az ajándékozás, az üdvözlőlapok, a karácsonyi zene, a karácsonyfa állítása, színes üveggömbökkel és égőkkel való feldíszítése, a szaloncukrok, a fagyöngy és a hóesés jelensége. A katolikusok hagyományosan december 24-én karácsonyi böjtöt tartanak, éjfélkor vagy 25-én karácsonyi misén vesznek részt, a reformátusok pedig 24-én tartják meg a karácsonyi istentiszteletet, majd másnap következik az úrvacsora.

A Nemzeti Községi Egyetem az előző évhez hasonlóan idén is jótékonykodik: a Dévai Szent Ferenc Alapítványhoz tartozó csíkszentsimoni Szent László Gyermekevédelmi Központ gyermekeinek kívánságát valóra váltva varázsol számukra boldog karácsonyt. A részletekről, a karácsony fontosságáról, valamint egyetemünknek a karácsonyi jótékonykodásban vállalt szerepéről Kolozsvári Tibor, a központ nevelője mesélt lapunknak: *„Karácsonyra készülünk, az emberiség legfőbb reményének a beteljesülésére, arra, hogy egy külső, érdemeinkkel fel nem érhető, jóságos erő, pótolva a mi ügyefogyottságunkat, végérvényesen, visszavonhatatlan módon eltörölje mindazt, amiből rossz származik. A karácsony tulajdonképpen Istennek azt a hitét jelenti, hogy érdemes az emberrel foglalkozni, mert az értelem és a szíve alkalmassá teszi őt arra, hogy megértse a jó és a rossz közötti különbséget, hogy perspektivikus módon, örömteli, istennek tetsző és egyben az ember számára működő, fenntartható életet élhessen. Isten hiszi, hogy az ember és az ember élete jobbá, boldoggá tehető; azért jön közénk, hogy minden erejével elmagyarázza, bebizonyítsa nekünk, hogy az emberiség létének fenntarthatósága szempontjából a legadaptívabb magatartás, a legeredményesebb életviteli attitűd nem egyéb, mint a szeretet parancsai alapján megszervezett viselkedésszereplő.”*

A Dévai Szent Ferenc Alapítványt 1993 tavaszán hozták létre azzal a céllal, hogy felkarolják azokat a fiatalokat, akik segítségre szorulnak, mert nehéz helyzetben vannak vagy senkinek sem kellene. A Szent Ferenc Alapítvány által Romániában végzett gyermekevédelmi tevékenységről elmondható, hogy nemcsak árvákkal foglalkoznak, hanem olyan gyermekeket is nevelnek, akik „szociálisan árvák”, rászoruló. Ez azt jelenti, hogy olyan családi hátterük van, ahol a szülők nem vagy éppen külföldön dolgoznak, függőséggel küzdenek, nehéz életkörülmények mellett tudnának csak gyermeket nevelni. Előfordul, hogy mindez halmozottan jelenik meg. *„Gyermekek otthonaink befogadják a családok békétlenségének, a hűtlenségnek, az alkoholizmusnak, az emberi butaságnak, a kiengesztelődés hiányának, a kapzsiságnak, a gógnek,*

az emberben tért nyerő sötétségnek az áldozatait, sokszor a létük legmélyéig kismizített gyermekeket” – mondta Kolozsvári Tibor.

A rászoruló Romániában három típusú gyermekvédelmet kérhetnek írásban: állami gondozást, napközi otthonban vagy szociális kollégiumban való elhelyezést. A napközi otthonban való elhelyezésben a hátrányos helyzetű gyermekek részesülnek; az ő napi ellátásukat szüleik nem tudják biztosítani, nem tudnak rájuk vigyázni vagy segíteni őket a tanulásban, ezért ezt a szerepet az otthon munkatársai látják el. A napköziben a gyermekek ebédet kapnak, elkészítik a házi feladatukat és megtanulják a leckét. A szabadidős tevékenységek során kertészkedni és varrni is megtanulhatnak, estére pedig hazamennek a családjukhoz. Állami gondozásba hivatalos, gyámhivatal vagy törvényszék által kibocsátott határozat útján kerülnek a fiataikorúak, de sok esetben a szülők nem akarják elengedni a gyermeküket, hogy ne szűnjön meg az utána járó anyagi támogatásuk, így ez megnehezíti a gyermekotthon munkáját és a gyermekek életét is, akik egyébként az állami gondozás során is kapcsolatban maradnak a szüleikkel, meg is látogathatják őket, illetve együtt is vakációzhatnak. A szociális kollégiumban elhelyezett gyermekek hivatalosan nem elismert eljárásban részesülnek, mégis az a lényege, hogy a szülők kérhetik, hogy gyermekük bentlakásban részesüljön, hogyha szociálisan hátrányos helyzetű családról, illetve gyermekről van szó. A gyermekek ugyanolyan feltételek mellett élhetnek, mint az állami gondozásban részesülő társaik; kapnak ételt, ruhát, tanszert, szeretetet. Az ellátásért a szülők nem fizetnek. A gyermekek minden hétvégén találkozhatnak szüleikkel, akár haza is utazhatnak. Kezdetben Böjte Csaba ferences rendi szerzetes, a Dévai Szent Ferenc Alapítvány alapítója a szegény vidékeket járva személyesen hozta el a rászoruló gyermekeket az otthonba. Manapság már a szülők maguk keresik fel az alapítványt.

„A minap a világsajtó hasábjain újra védtelen kisgyermekek kétségbeesését, édesanyák fájdalmát láttam, azt, ahogyan az életre kelt harag, a rombolás duhaj ereje tombol. Igen, azt is láttam már, hogy milyen az, amikor a tenger kilép a medréből, azt is, amikor a föld mozdul meg vagy amikor a szél az úr. Mégis azt kell látnom, hogy az emberi lélekben lakó sötétség, a párbeszéd hiánya, a kiengesztelődésre való akarat hiánya, a szeretetlenség egymaga nagyobb pusztításra képes, mint a természet erői” – fejezte ki aggodalmát Kolozsvári Tibor, majd hozzátette, hogy az emberiség sok évezredes tapasztalata, hogy amikor valaki valamit érdemtelenül és jog nélkül, valamilyen módszerrel elvesz, abból mindig baj lesz. Lehet szó ingóságáról, ingatlanról, élőről, élettelenről, asszonyról, férfiról, templomról, iskoláról és bármiről, tény az, hogy a népek és nemzetek békés életét biztosító szabályok, nevezetesen a „tízparancsolat” megszegése

nyomán harag, gyűlölet és pusztítás kel életre. Az emberben a természet erejével vetekedő pusztító erő lakik és törhet felszínre, ugyanakkor a szeretet világot formáló ereje is felfakadhat benne. Az az erő, amely megjavítja, újjáépíti, működővé, élhetővé, gyarapodóvá, fenn-

tarthatóvá teszi az emberiség létét. Élő tanúi vagyunk napjaink háborúinak és a nyomukban fakadó kétségbeesésnek, fenyegetettségnek, átoknak. Amikor karácsonyt várunk, tulajdonképpen a békét, a nyugalmat, a kiegyensúlyozott, kibontakozó élet lehetőségét várjuk. Azt, hogy Isten mint mindenható egy új világot teremtsen számunkra, ahol a szorongás helyett béke, a harag helyett barátság, az öklharc helyett kézfogas, az irigykedés helyett összefogas, a versengés helyett közös építkezés van.

Kolozsvári Tibor elmondta, hogy a Nemzeti Közszoigalati Egyetemen összefogas született, hogy társulva a karácsony küldetéséhez, jobbá, élhetőbbé tegyék azok életét és ünnepét, akik az emberi sötétség, gyarlóság, bűn áldozatai. A Dévai Szent Ferenc Alapítványhoz tartozó csíkszentsimoni Szent László Gyermekvédelmi Központ gyermekei levél formájában megüzenték karácsonyi kívánságaikat az „angyalkájuk”-nak. A negyvenkét kívánságot az egyetem dolgozói és hallgatói teljesítik. Sok gyermek ruhaneműt kért: téli kabátot, nadrágot, kardigánt, sálát, zoknit, cipőt, lovaglócsizmát, lovaglónadrágot, mások játékautót, sminkkészletet, fülbevalót, barkácsfelszerelést, fodrászkellékeket, elektromos fogkefét, néhányan pedig gitárt. Több gyermek levelében is olvasható, hogy ha az angyalkájuk nem tudja teljesíteni, amit kértek, akkor bárminek örülnek helyette, mert tudják, hogy azt szívből küldik nekik. Sokan kiemelték, hogy nem az ajándék maga, hanem a szándék a fontos, ezért az „angyalkájukra” bízzák, mivel lepi meg őket. Mindenki megköszönte a tavalyi ajándékot, amit kaptak, és többen is kifejezték azon vágyukat, hogy megismerkedhesenek a kívánságuk teljesítőjével. Sok gyermek rajzzal is kedveskedett, áldott, békés karácsonyt kívánva a jötevéknek. A Nemzeti Közszoigalati Egyetem oktatói, dolgozói mellett a hallgatók is elkötelezték magukat a karácsonyi jötevénykodás mellett. Kosztrihán Dávid, az Egyetemi Hallgatói Önkormányzat elnöke hasznosnak tartja, hogy a munkájukon túllépve, évente legalább néhány alkalommal megadatik a

lehetőség, hogy másoknak segíthessenek. *„Szükségesnek tartom, hogy főleg karácsonykor megálljunk egy kis időre, és ne csak a hallgatóinkkal, hanem a náluk jóval szegényebb sorsúakkal is foglalkozunk. Erre ad lehetőséget az NKE már korábban megkezdett gyakorlata, amelynek keretein belül árvákat ajándékozunk meg. Ezáltal lehetőségünk nyílik nemcsak arra, hogy jót tegyünk és örömet okozzunk, de arra is, hogy felhívjuk hallgatóink figyelmét az igazi értékekre, illetve a segítségnyújtás fontosságára. Az ajándékok átadásakor a gyermekek arcán lévő mosoly eláruja, mennyit is jelent nekik az, ami számunkra apróságnak tűnhet”* – hangsúlyozta Kosztrihán Dávid.

A karácsonyi kívánságteljesítés mellett az Egyetemi Hallgatói Önkormányzat kezdeményezésére az egyetem mind a négy karának hallgatói önkormányzatai december 5–16. között adománygyűjtést szerveznek a Reményt a Gyerekeknek Alapítvány számára. Az adományokat a campusokon és az Orczy úti Kollégiumban kihelyezett dobozokba lehet leadni, a gyermekek pedig karácsony előtt kapják majd meg az ajándékaikat.

„Az NKE tanúságtétele, az összefogas, az irgalmas szeretet cselekedetei, minden jóakarató ember szándékához hasonlatosan, az emberiség létének azt a milyenségét szolgálja, amely a karácsony céljának a beteljesítéséből származhat. Az egyetem gyermekotthonunk melletti elköteleződése által nem csupán jötevénykodik vagy alamizsnát oszt, hanem a gyermekeink megajándékozása révén, a világnak az általunk képviselt szelektéje számára a szeretet dicsőségét, a karácsony rendületlen igazságát és az általa hordozott reményünk beteljesülését adja, életet szül számunkra. A Szent Ferenc Alapítvány csíkszentsimoni gyermekei nevében hálásan köszönöm a segítséget!” – fejezte ki háláját Kolozsvári Tibor, majd az alábbi gondolatokkal búcsúzott: *„Mint ahogyan egy édesanya életet ad, az az ember, aki maga körül a szeretet cselekedetei és szándékai által az életet szolgálja, szintén életet ad. Amikor valakinek a javát keresve élünk, ünnepet teremtünk számára, szerintem szintén életet adunk.”* ●

A cél: Tokió 2020

SZÖVEG: PODOBNI ISTVÁN
FOTÓ: TADISSI YVES MARTIAL ARCHÍV

Tadissi Yves Martial, az NKE hallgatója ezüstérmet szerzett a linzi karate-világbajnokságon. Az ÁKK közigazgatási mesterszakosa az UTE igazolt sportolója. A WKF karate területén kumite versenyszámban versenyez, ahol a hangsúly a küzdelmen van. Sportkarrierjéről, a karatéről, a világbajnokságról, olimpiáról és a jövőbeli céljairól kérdeztük az NKE fiatal tehetségét, aki a címei ellenére hihetetlenül szerényen nyilatkozott lapunknak.

○ 1991-ben születettél kongói-magyar család sarjaként. A sportot már igen korán elkezdted, azóta az országos és nemzetközi megmérettetések állandó dobogója vagy, jelenleg a világranglistát is vezeted. Hogyan kezdődött mindez?
Tadissi Yves Martial: Édesapám vitt el az első karateedzésre ötévesen, így kezdtem a Kono Karate Klubban. Ez kezdetben játékos jellegű hobbi volt, de ahogy lépegettem fel a korosztályban és jöttek a sikerek, itt ragadtam. Más sportban is kipróbáltam magam, kézilabdáztam és úsztam is, de végül a tatamit választottam. 2014-ig voltam a klub tagja, az első nagy sikereim ide vezethetők vissza, sokat köszönhetek az egyesületnek. 2009-ben a klub versenyzőjeként lettem junior Európa-bajnok 16-17 éves korcsoportban, Párizsban, ezt követően az U21-es cím, ahol a 18-21 éves korcsoportban másodszor

szereztem Európa-bajnoki címet. 2013-ban Magyarországon Európa-bajnok, 2014-ben pedig Montenegroban egyetemi világbajnok lettem (előbbi eseménynek az NKE volt a fővédnöke). 2014-ben váltottam, ekkor alakult meg az UTE Karate Szakosztálya. Az Újpesten már sokkal professzionálisabb körülményeket tudtak biztosítani, mind egzisztenciálisan, mind a felkészülésben. Az edzők mellett olyan stáb segíti a felkészülésem, amellyel nem titkolt cél, hogy a 2020-as olimpián érmet szerezzek.

○ Mit tanított számodra a karate? Mi a sport alapja?
T. Y. M. Itt visszakanyarodnék a kisgyermekkoromra. Az általános iskolában a lekötetlen energiáim miatt fegyelmezési problémáim voltak, a karateedzéseken már nem. A sport tanított meg az önfegyelemre, az alázatra és a tiszteletre. Ezt a három

pozitív tulajdonságot tudnám kiemelni, amelyeket a karate mellett a hétköznapjaimban is igyekszem tartani.

Maga a karate japán küzdősport. Antal János honosította meg Magyarországon közel negyven éve. Meg kell különböztetni a tradicionális és a sportkarate részét. Én a karate *kūmite*, küzdelem részét űzöm a WKF – World Karate Federation nemzetközi szövetség égisze alatt. Ez annyiban különbözik a tradicionális karatétól, hogy nincsenek danok és címek, sőt már nem is köthető Japánhoz. A szövetség székhelye Madridban van, közel 180 tagországgal rendelkezik. A WKF karate mögött hatalmas törekvések voltak. Olimpiai akkreditált sporttá szerették volna tenni, ami sikerült is. 2016-ban, Rióban a Nemzetközi Olimpiai Bizottság közgyűlése jóváhagyta és elismerte a sportágat, így a 2020-as olimpián ott lehet Tokióban. Szabályrendszerét tekintve (kicsit lebutítva) csak piros és kék öv van, ez is a sportolók megkülönböztetésére szolgál. Pontrendszerben működik, a technikai KO-hoz nyolc pont különbséget kell elérni. Ütni, rúgni, dobni ér, dobást követően rá kell ütni az ellenfélre. A kéztalálatok testre és fejre egy pontot érnek, kétpontosak a testrúgások, hárompontosak a fejrúgások és a dobást vagy lábsőprést követő végrehajtott technikák. A sérülést okozó technikákért és egyéb

edző is segíti. Annyit tudni kell, hogy az átlag súlyom 72-73 kg, tehát a versenyre való felkészülés megkezdésétől a mérlegelésig 5-6 kg-ot mindig le kell adnom. A mérleg állandó barátom. Az országos, Európa- és világbajnokságok mellett a naptáram rendszeresen be van táblázva, mivel részt veszek a Karate Világkupa sorozatban is. Ezt úgy kell elképzelni, mint az atlétikai Diamond League-t, a Judo Grand Prix-t vagy a Forma 1-et. Pénzdíjas sorozat, ahol a világ minden pontján vannak versenyek, évi tíz-tizenkét. A győztes meccsekkel, eredményekkel lehet gyűjteni a pontokat, és a végén összesítésben elnyerni a Grand Winner címet. Ez 2015-ben sikerült is, amikor a 67 kg-os súlycsoportban megnyertem a világbajnokság-sorozatot.

○ A versenysport mennyire határozza meg az életed?

T. Y. M. Teljes mértékben, de magánéleti szempontból szerencsésnek tartom magam, hiszen a barátnőm is válogatott karatés, így az edzések és a mindennapjaink összefonódnak. A bulizás már kényesebb téma. Versenyidőszakban elég sok utazás, edzőtábor, edzés és tanulmányi kötelezettségem van. A nagyobb világversenyek után néha szoktam kapni egy-két hét pihenőt, ilyenkor lehet bepótolni az elmaradt szórakozást és nyaralásokat.

szabálytalanságokért büntetés jár, ami után akár le is léptethetnek. A küzdődő a férfiaknál három, a nőknél két perc.

○ Hogyan képzeljük el a napi, heti rutinod?

T. Y. M. Heti tíz-tizenkét edzésen veszek részt. Reggelente 5.45-ös kezdettel általában kondicionális-erőnléti edzéseim vannak, amelyeknek három ága van: dinamikus erőfejlesztés, sportágspecifikus erősítés és koordinációs edzés. Napközben órarend függvényében egyetemi elfoglaltságaim vannak vagy regenerációval és pihenővel, valamint sportpszichológiai foglalkozással készülök az esti edzésekre, amelyek hat-hét körül kezdődnek. Ekkor karateedzés szokott lenni. Itt változó, hogyan készülünk: technikát fejlesztünk, taktikai edzést tartunk vagy már csak ráhangolódunk egy versenyre. 67 kg-os súlycsoportban indulok, a súlyom tartását diabetikus csapat és személyi

○ Októberben ezüstérmet szerezte a linzi világbajnokságon, amellyel beállítottad a hazai karate történetének legjobb magyar helyezését. Hogy zajlott a kvalifikáció menete, milyen volt maga a verseny?

T. Y. M. Az itthoni kvalifikációhoz öt versenyt jelölt ki a Magyar Karate Szakszövetség. Az elért eredmények alapján a súlycsoportban kialakult rangsor első helyezettje mehet a soron következő világ- vagy Európa-bajnokságra. A világbajnokságot megelőző héten a csapattal elutaztunk a fővárosból, Szarvason tartottuk meg az edzőtábort, amely a felkészülés utolsó állomása volt, ahol – kiszakítva a hétköznapokból – csak a karatéval kellett foglalkozni. Munkánkat ilyenkor egy egész stáb segíti: karate-, erőnléti és személyi edzők, sportpszichológusok. A világbajnokságra minden ország súlycsoportonként egy embert indíthatott, de így is 118 ország 1200 versenyzője mérettette

»

meg magát, férfiak és nők egyaránt. Az én súlycsoportomban 90 különböző országból érkeztek az ellenfelek. Egyenes kieséses rendszerben öt mérkőzés vezetett a döntőig. Addig le kellett győznöm az idei Európa-bajnok francia ellenfelet, valamint a török srácot, aki tavalyi Európa-bajnok és az Európa Játékok győztese. A döntőben egy angol fiúval küzdöttem. Annak ellenére, hogy két napig készültem rá, sokat elemezve a technikáját, egy váratlant tudott húzni, amire nem készültem. A meccs felénél megszerezte a vezetést, ezt követően tudta gyarapítani a pontjait. Sajnos egyre jobban húzta fel magát, nekem már nem jöttek össze a támadásaim. Az ezüstéremmel kvalifikáltam magam a 2017. júliusi Világjátékokra, ami a „nem olimpiai sportágak olimpiájának” nevezhető. Ezen most utoljára szerepel a karate. Emellett kijutottam a World Combat Gamesre Peruba, amelyet 2017 októberében rendeznek meg.

○ Említetted, hogy a 2020-as olimpián már a karate is akkreditált sportágként szerepel Tokióban. Miket kell teljesítened, hogy a magyar olimpiai csapat tagjaként te is ott lehess Japánban?

T. Y. M. 180 országot tömörít a szervezet, más sportághoz képest is igen nagy támogatottsággal rendelkezik, így megnyílt a lehetőség a 2020-as olimpiára. A kvalifikációt tekintve összevonták a súlycsoportomat: a 67 kg-os versenyzők együtt indulnak a 60 kg-osakkal.

Miután súlycsoportonként csak tíz versenyző indulhat az egész világról, így nagyon nehéz lesz a kijutás. A kvalifikáció konkrét menetéről még nincs pontos információ, de lesz egy külön súlycsoportos időszaki kvalifikáció, amelyet egy tízalkalmas Premier League Karate Világkupa keretében terveznek megrendezni. Itt az első két hely automatikusan kvalifikációs jogot szerez az olimpiára. Emellett kilátásban van egy összkvalifikációs torna, ahol a két súlycsoport közül kerül ki a legjobb három versenyző. A maradék helyeket a rendező ország, valamint a nemzetközi szövetség szabad kártyával nevezi meg. Itt általában a világranglista szokott a meghatározó lenni, szerencsére a vb után most átvettem a világranglista vezetését. Ezért nagyon fontos, hogy tartsuk ezt a pozíciót.

**TADISSI YVES MARTIAL
EREDMÉNYEI:**

- Felnőtt világbajnoki ezüstérem (2016)
- 2x-es felnőtt Európa-bajnoki bronzérem (2014, 2016)
- Régió Európa-bajnoki bronzérem (csapat) (2015)
- Többszörös Karate Világkupa-érmes
- Karate Világkupa-sorozat-győztes (2015)
- Egyetemi Európa-bajnok (2013)
- Egyetemi világbajnok (2014)
- Junior Európa-bajnok (2009)
- U21 Európa-bajnok (2011)
- Többszörös magyar bajnok

Az olimpia egy új életcélt adott a világ összes karatésának, mégpedig azt, hogy olimpiai bajnok lehessen. Ezt én is nagyon szeretném, kijutni azonban szerintem nehezebb lesz, mint ott érmet nyerni. Értelemszerűen, ha sikerül a kijutás, akkor azon lennék, hogy az első olimpiai karateérmet megszerezzem Magyarországnak.

○ A profi versenysport után milyen karriert képzelsz el magadnak?

T. Y. M. Mindig fontosnak tartottam, hogy legyen civil karrierem, sosem gondoltam abban, hogy csak a sportra kellene koncentrálnom. Az alapképzést a Közigazgatás-tudományi Karon végeztem nemzetközi igazgatás szakon, amivel párhuzamosan folytattam a sportkarrierem. Szerencsére az egyetem és a tanárain többsége támogató/támogatnak, így a heti edzések és a világversenyek mellett az egyéni tanrend segítségével a tanulmányaimra is tudok koncentrálni. Emellett a hallgatótársaim is sokat segítenek, küldik a jegyzeteket, anyagokat az épp aktuális vizsgákhoz, ilyen szempontból nagyon jó közösség alakult ki a karon. Most már tisztázódott bennem, hogy szeretnék a sport mellett maradni, a diplomamunkámat is ilyen témában tervezem írni. A sportigazgatás területén akár a Sportért Felelős Államtitkárságon, akár a Magyar Olimpiai Bizottságnál szívesen dolgoznék, ha pedig nemzetközi szinten

sikerülne elhelyezkedni, akkor a sportdiplomácia területén képelem el a jövőmet, ahol tudok tenni a karatéért és a magyar sportért.

○ Ha már olimpiáról van szó, akkor mi a véleményed arról a magyar társadalmat megosztó kérdéstről, hogy Budapest rendezze-e a 2024-es olimpiát?

T. Y. M. Sportolóként abszolút támogatom, hogy 2024-ben olimpia legyen itthon, hiszen bármilyen sportolónak az a legjobb, ha hazai környezetben, a családjá, barátai előtt versenyezhet. Arról nem is beszélve, hogy egy ilyen esemény hatalmas löketet tud adni a sportnak. A negatív érvek figyelembevétele mellett úgy vagyok vele, hogy nekem sportolói szempontból kell a kérdést néznom, így maximálisan támogatom azt, hogy olimpia legyen Budapesten. ●

„Az ember sosem tudhatja, a gondviselés kivel mit akar”

Egy ludovikás tiszt vallomásai a háborúról, '56-ról és az isteni gondviselésről

SZÖVEG: BÚZÁS BEÁTA
FOTÓ: SZILÁGYI DÉNES

Petrusz Tibor 1924-ben született Budapesten. Gyermekkorában édesapja háborús történeteit hallgatva nem volt kérdés számára, hogy érettségi után a Ludovika Akadémiára jelentkezik. 1942-ben nyert felvételt, majd '44-ben magyar királyi katonatisztté avatták. Személyesen élte át a II. világháború eseményeit és szörnyűségeit, a politikai ellenállás terén kifejtett tevékenységéért életfogytiglanra ítélték. Az '56-os forradalomnak köszönhetően hét év után kiszabadult, életét vendéglátó-ipari szakmunkásként folytatta.

Ma – 92 évesen – is örömmel látogat el egykori iskolájába, a Ludovikára.

○ Kezdjük rögtön onnan, hogy érettségi után a Ludovika Akadémiára jelentkezett. Miért választotta a katonai pályát, és hogyan emlékszik vissza a ludovikás évekre?

Petrusz Tibor: Az ember legtöbbször a szüleitől kapja az indítást. Édesapám felvidéki születésű, tanítóképzőbe járt, majd testnevelő tanár lett Budapesten. Az I. világháború alatt a 16-os besztercebányai gyalogezrednél szolgált, majd a háború után hazament szülőföldjére. Ez még a trianoni békeszerződés megkötése előtt volt, de az már nem magyar terület volt, akkor kezdett Szlovákia megalakulni. Édesapám elkezdte megszervezni az ellenállást, de kiutasították Felvidékről, így került Budapestre, ahol megnősült. Édesanyámnak ez a második házassága volt, első férje a háború végére meghalt, így gyermekeik – a bátyám és a nővérem – hadiárvak lettek. Én 1924-ben születtem. Egész gyermekkorom alatt édesapám történeteit hallgattam, ugyanis

háborús naplót vezetett, amelyből rendszerint felolvasott édesanyámnak. Akkoriban Trianont siratta az egész nemzet: gyermekként állandóan azt hallgattam, vissza kell szerezni Magyarországot és a szülőföldet. Ez belém nevelődött, így el sem tudtam képzelni, hogy más legyek, mint egy magyar katonatiszt, aki a Ludovika Akadémián fog tanulni, hogy visszaszerezze a szülőföldet, s ha kell, a hazáért hősi halált haljon. Nehéz volt a felvételi, és amikor megkaptam a behívómat Kassára, és bevonultam, azt hittem, hogy egész Budapest és a Keleti pályaudvar engem néz, azt a boldog kiskatonát, aki éppen száll fel a vonatra. Ez 1942-ben volt, már javában zajlott a II. világháború.

○ **1944 novemberében magyar királyi katonatisztá avatták. Mit jelentett ez Önnek, és mi várt a katonákra az avatás után?**

P. T. A rendes évi tisztavatás augusztusban megtörtént, a fölötünk levő évfolyamot avatták. Minket már a nyári szünet vége előtt behívtak, a második évet egy hónappal korábban kezdtük. A terv az volt, hogy mielőtt bemegyünk az Akadémiára, csapathoz kerülünk szakaszparancsnoknak, és erődíteni megyünk a Kárpátokba. De oda már nem jutottunk el, csak a Tiszáig, mert a szovjet csapatok megkerülték a Kárpátokat, és délről jöttek be. Lövészárkokat kellett ásniuk a Tisza mellett. Az oda beosztott akadémiások között én voltam a rangidős, így én lettem a századparancsnok. Egy hónapnyi erődítés után megkaptuk a visszavonulási parancsot, mert a túloldalon, a Tisza mentén megjelentek a szovjet csapatok és harckocsik. Megérkeztünk Budapestre, majd Dunaújvárosba, ott kezdtünk újra erődíteni. Majd áttelepültünk Körmenre, ahol megtudtuk, hogy két hét múlva avatnak. Az avatás után Drezdába mentünk, hogy német fegyverekre kapjunk kiképzést. Egy hónapig voltunk ott, majd éleslövészet következett, onnan helyeztek át csapathoz. Rövid időn belül századparancsnok, majd kiképzőtiszt lettem, pedig alig kerültem ki a Ludovikáról. A háborúban borzasztó élményeink voltak: szembesültünk a bergeni koncentrációs táborral, kiéhezett emberekkel, akik enniavól kerestek a földön. A németek egyik napról a másikra átadták őrzésre a magyaroknak a bergeni tábor, de mi, a Ludovika Akadémia gyorsosztálya eldöntöttük, hogy másnap gyalogmenetben elindulunk Dánia felé. Eljutottunk az Elbáig, ott cigarettáért vásároltunk egy vasúti szerelvényt, azzal mentünk tovább. Átjutottunk Dániába, de addigra a németek rájöttek erre és visszafordítottak minket. Egy hétre rá megtudtuk, hogy vége van a háborúnak, mi meg hadifogolytáborba kerültünk. 1946-ban végül Kassáról jutottam haza.

○ **A szabad és független Magyarországért kifejtett politikai tevékenységéért 1949-ben letartóztatták. Mire emlékszik ezekből az eseményekből?**

P. T. Hazakerülésünk után jelentkezünk a honvédségnél, rendelkezési állományba helyeztek tartalékosnak, aztán megvonták a rendfokozatunkat. Valamihez kezdenem kellett, ezért beiratkoztam a közgazdasági egyetemre, de csak a harmadik alapvizsgáig

jutottam el. Nagymamámnak vendéglője volt Kispesten, azt mondta, ha odamegyek dolgozni, kapok ellátást, ételt és szállást, de fizetést nem tud adni. Csaposként kezdtem el dolgozni, majd beiratkoztam az ipari iskolába, így lettem felszolgáló szakmunkás. Egyszer a vendéglőnkbe bejött egy nő, aki péksüteményeket árult. Elkezdtünk beszélgetni, és kiderült, hogy a férje vezérkari tiszt. Jóba lettünk, meghívott magukhoz vendégségbe, nagyon jó társaságba kerültem. Mindenki politizált, mindenki arról beszélt, mi lesz, ha az oroszok kivonulnak, hogyan kezdődik el a demokratikus élet. Közben ajánlatokat tettek arra vonatkozóan, hogyan lehet kijutni az országból, hiszen egyre rosszabb lett itthon a helyzet, a kommunisták teljesen átvették a hatalmat. Három sikertelen disszidálási kísérletem után eldöntöttem, hogy itthon maradok. A vendéglőben megismerkedtem két alakkal, akik futárok voltak, és egy alkalommal hoztak nekem 20–30 példányt *A Mindszenty-per árnyékában* című könyvből, azzal a céllal, hogy terjesszem, amit meg is tettem. Ellenállás szervezésére buzdítottak, de nagyon féltem, és nem hiába. Egy este a vendéglőben eljárt az egyik vendég szája, aznap pedig egy párttitkár is jelen volt, így másnap le is buktunk. Elmentem Takácsy Gyula ezredes lakására, de amint odaértem, éreztem, hogy nagy baj van, a bérház folyosója tele volt ügynökökkel. A lakásban is bent voltak, nem lehetett már menekülni. Elkérték a személyimemet, azonnal bevitték a katpolosokhoz (Katonapolitikai Osztály – a szerk.). Kénytelen voltam bevallani, hogyan kerültem oda. Harmadrendű vádlott lettem, életfogytiglant kaptam. Szerencsém volt, hogy korábban elvették a rendfokozatomat, és csak segédmunkás és pincér voltam. Aki köztisztviselő volt, azt azonnal felakasztották. Hét évet ülttem börtönben, amíg jött az '56-os forradalom.

○ **A forradalom pedig kiszabadította. Hogyan történt a szabadulás?**

P. T. A börtönökben minden szörnyű helyet végigjártam, ahol az ÁVH vette át az őrizetet. Amikor Nagy Imre volt a miniszterelnök, lehetett levelet írni, így felvehettük a kapcsolatot az otthoniakkal. Hét év után voltam már annyira dörzsölt és okos, hogy jelentkeztem takarító munkásnak. Mi takarítottuk az örök szállását is, onnan mindig tudtunk újságot lopni, a tartalmát bemagoltam, és terjesztettem. A parancsnok irodáját is mi takarítottuk reggel 6-kor. Az irodában volt egy rádió, bekapcsoltuk, meghallgattuk a legfrissebb híreket a Szabad Európa rádióban, majd mindent továbbadtuk a börtönben. Jól meg tudtuk szervezni, hogy ki hol figyel. Akkoriban kezdődtek a bányákból a szabadítások, így kikerültem a gyűjtőből a csolnoki bányába. Az volt a legszebb időszakom a börtönben, bányában dolgoztam, „szabadon”, normális emberi körülmények között. Egyszer csak érezni lehetett, hogy van valami a levegőben, egyre több az elégedetlen ember a pártban is. Ennek eredményeként elkezdődtek a felülvizsgálatok és szabadulások. Az én felülvizsgálatom után nem történt semmi. Szeptember végén egy szállítmánnyal Vácra vittek, a munkaelosztásnál

jelentkeztem szakácsnak, kiküldtek kórházba orvosi vizsgálatra, végül áthelyeztek oda dolgozni. Pár hete voltunk már ott házimunkásként, folyamatosan kaptuk a híreket, így értesültünk arról, hogy tüntetésre készül a fiatalok. Október 23-a reggelén nem engedtek ki minket a zárkából, vártuk már, hogy történjen valami, de még másnap is csend volt. Egyszer arra lettünk figyelmesek, olyan hangosra állították a rádiókat a házakban, hogy behallatszott a börtönbe. Fölmásztam egy ablakba, kinéztem az utcára: a házakon magyar zászló lengett, és ki volt vágva a közepe. Elérkezett október 27., és végre megtörtént, amit vártunk: a rabok bentről, a lakosság kintől törni kezdte az ajtókat. Vácon volt az első börtön, ahonnan megtörtént a szabadulás. Egy szűk ajtón lehetett kijutni, azon tódult ki 8-9 ezer politikai fogoly. A tömeggel együtt én is kijutottam, a komphoz tartottunk, amikor utolért minket egy jármű. Elmondtuk, hogy épp akkor szabadultunk Vácra, ők meg felajánlották segítségüket. Átvittek minket Szentendrére, a rendőrkapitányságra, megettek, másnap pedig felhoztak a budapesti főkapitányságra, ahonnan november 3-án délben szabadultam. És 4-én már jöttek az oroszok. Nekünk ez volt a forradalom, de az események egy részét bent a börtönben is megéltük, hiszen voltak információink, hallottuk a híreket, végig sejtettük, mi zajlik kint.

○ **Hatvan év telt el azóta. Mi minden történt Önnel ez az idő alatt, hogyan folytatta az életét?**

P. T. Miután leverték a forradalmat, gondolkodni kezdtünk, hogy mit csináljunk, hová menjünk. Volt egy börtöntársam, aki szállodaipari főiskolát végzett Svájcban, jóban voltunk, a börtön után is tartottuk a kapcsolatot. Segített volna munkát találni, de én nem akartam felszolgáló lenni. Jött az idegenforgalom, de attól tartottam, vendéglátásban az ember még akaratlanul is mindig belekeveredik vagy belekeverik valamibe. Így előbb elmentem dolgozni egy szalaggyárba Angyalföldre, udvari segédmunkásnak. Egyik télen, 80 kg súllyal a vállamon megcsúsztam a jégen, lesérültem és tönkrement a bokám. Ezek után muszáj volt máshova mennem: próbáltam befejezni az egyetemem, de nem sikerült, megmozgattam minden barátot, ismerőst. Amikor felépültem a sérülésből, mégis elmentem szállodai felszolgálónak, kisegítő pincérnek. Nem bántam meg, mert alaposan megismertem a szakmát, és megtanultam, hogyan lehet sok pénzt keresni és jó kapcsolatokat építeni. A munkám során találkoztam a Svájcban végzett barátommal.

Abban az időben alakult a Hungarhotels, kisegítő pincért kerestek, a barátom meggyőzött, így jelentkeztem a Szabadság Szálloda éttermébe, ahová fel is vettek. Először csak felszolgáló brigádfőnök lettem, majd üzletvezető-helyettes. Időnként megjelent az elhárítás, és akkor még nem engedték, hogy éttermi igazgató legyek. Közben elvégeztem a vendéglátóipari főiskolát, majd megnősültem. Aztán étteremfőnök lettem a Kárpátiában, emellett pár évre éttermi igazgatóságot vállaltam a Balatonon, az Annabella Szállodában. Sokáig nem mehettem Nyugatra, csak amikor már rehabilitáltak. Akkor kezdtem igazán felszabadulni, amikor útlevelet kaptam, és elmehettem IBUSZ-utakra.

○ **Ma is kapcsolatban áll az egyetemmel, hiszen aktív résztvevője a Ludovika Kávészó elnevezésű rendezvénysorozat előadásainak. Milyen érzés visszajönni egykori iskolájába és találkozni bajtársaival, illetve azokkal a fiatalokkal, akik itt tanulnak?**

P. T. Mindig nagyon várom ezeket a találkozásokat, sokat mesélek a fiataloknak, akik örömmel hallgatják a történeteimet. Szeretem hangsúlyozni, hogy az ember sosem tudhatja, a gondviselés kivel, mit akar. Engem kirúgtak a honvédségtől, lefokoztak, de ennek köszönhetem, hogy nem végeztek ki. Szerencsém volt, és ezt a gondviselés alakította így, csak közben észre sem vettem. Én mindvégig azt hittem, valami rossz történik velem, de utólag visszatekintve úgy gondolom, nem is volt annyira rossz, hisz így maradtam életben. És el tudom mesélni, hogyan történtek velem az események, illetve miként kerültem rövid idő alatt nagyon jó beosztásokba. Sosem voltam kiváló, de mindig szorgalmas és lelkiismeretes ember voltam, és ez az egész életemet meghatározta. Szeretek beszélni, sok minden megtörtént velem, sok érdekes kapcsolatot sikerült kialakítanom, és szeretem összegezni ezeket a tapasztalatokat. Visszatérve a kérdéshez: jól érzem magam, amikor ott lehetek egykori iskolámban, és a régi ludovikásokkal találkozhatok, akikkel közösen elevenítjük fel a múltat. Remélem, megélem azt az időt, amikor a honvédtisztképzés visszakérül a régi helyére. ●

Téli túrák az új évben is

Az új esztendő számtalan lehetőséget is magában hordoz. Az elmúlt évhez kapcsolódó számadást követően az új év szabadságot rejt: újrakezdést és elkezdést is jelent. Ha valamihez másként állnánk hozzá, ha valami új dologban szeretnénk kipróbálni magunkat, arra ez a tökéletes időszak, eljött a tettek ideje. A mai rohanó világban szükségünk van arra, hogy néha megálljunk és elgondolkozzunk céljainkon, vágyainkon és feladatainkon; mindezekre pedig tökéletes alkalmat nyújt a túrázás, amikor is nemcsak a friss levegőn való tartózkodás gyakorol jótékony hatást a testre és a szellemre, hanem a barátok, a család jelentette jó társaság is. Hazánk csodaszép vidéke alig várja, hogy felfedezzék.

Zúzmarafelmaraton és Futófesztivál 2017

2017. január 14.

Budapest, Váci út 152-156., Angyalföld

Bár télen a levegő lehül, ez mégsem tudja eltántorítani a szellemi és fizikai felfrissülésre vágyó futókat a testmozgástól. Január kiváló kezdetet jelent a futószezonban is, erre pedig a legmegfelelőbb program az idén 2. alkalommal megrendezésre kerülő téli félmaraton. Helyszínéül a Hungexpo és a Kincsem Park lóversenypályájának területe szolgál, ahol 5 és 10 kilométer is választható lesz távként. A tavalyi évhez hasonló, szórakoztató sporteseményt ígérnek a szervezők minden lelkes, futni szerető résztvevőnek.

Túrák a Mátrában, segway-élmények és kalandok

2017. január 16-22.

Mátrafüred, Parádi út 8.

Az Északi-középhegység egyik leglátogatottabb és legszebb része a Mátra. Egyedülálló és lélegzetelállító táj fogadja az idelátogatókat; nem is beszélve arról, hogy ebben a hegységben található hazánk két legmagasabb pontja, a Kékes- és a Galya-tető. A túrázás önmagában is nagy élmény, de képzeljük csak el, milyen lenne segway eszközzel bebarangolni a környéket! Az önegyensúlyozó, egytengelyes, kétkerekű, elektromos meghajtással működő, helyváltoztatásra alkalmas eszköz manapság egyre nagyobb népszerűségnek örvend a kicsik és a nagyok körében egyaránt. Olyan érzés, mintha az ember hó nélkül síelne. Szabadság, élmény és csúcstechnológia várja az egyetlen segway off-road túra résztvevőit a Mátra szívében.

Hófesztivál 2017 Mátrászentistván

2017. január 26-28.

Mátrászentistván, Sípark, Sípálya u. 1.

A téli sportok kedvelőinek legnagyobb öröme a korábbi évekhez hasonlóan 2017-ben is megrendezik a várva várt havas eseményt, a Hófesztivált. A háromnapos program célja a téli sportok, elsősorban a síelés és a snowboardozás népszerűsítése. Ez a program kiváló lehetőség, hogy együtt szórakozzon a család: gyermekprogramokkal, együttesekkel várják az érdeklődőket a szervezők.

IMPRESSZUM • A Nemzeti Köszolgálati Egyetem megbízásából kiadja: NORDEX Nonprofit Kft. - Dialóg Campus Kiadó • **Felelős kiadó:** Vajda Krisztina ügyvezető • ISSN 2065-5015 • **A szerkesztőség címe:** 1094 Budapest, Márton utca 19. • **Tel.:** +36 1 608 1488 • **Felelős szerkesztő:** Horváth Orsolya • **Újságírók:** Benedek Mariann, Buzás Beáta, Fecser Zsuzsanna, Hervai Laura, Podobni István, Szóor Ádám, Tóth Nikolett • **Fotó:** Szilágyi Dénes • **Cimlapterv és hirdetések:** Albert Máté Tibor, Darabos Dávid • **Tördeli:** Grafcom Media Kft. • **Nyomdai munka:** Mondat Kft. **Felelős vezető:** Nagy László

BETLEHEMBEN MEGZENDÜLT AZ ÉNEK

Időpont:

2016. december 21.,
szerda 16:00 óra

Fellépnek:

Kovács Nóri és népzeneész barátai

(Hegedűs Gergely–prímás,

Soós László–brácsa, Magyar Miklós–nagybőgő)

Helyszín:

Ludovika Főépület, Kápolna

Közreműködik:

Kautzky Armand színművész

NEMZETI KÖZSZOLGÁLATI EGYETEM NYÍLT NAPOK 2017

HADTUDOMÁNYI ÉS HONVÉDTISZTKÉPZŐ KAR

2017. JANUÁR 13., 10 ÓRA

(Zrínyi Miklós Laktanya és Egyetemi Campus, 1101 Budapest, Hungária krt. 9-11.)

ÁLLAMTUDOMÁNYI ÉS KÖZIGAZGATÁSI KAR

2017. JANUÁR 14., 10 ÓRA

(Ludovika Főépület, 1083 Budapest, Ludovika tér 2.)

RENDESZETTUDOMÁNYI KAR ÉS KATASZTRÓFAVÉDELMI INTÉZET

2017. JANUÁR 27., 10 ÓRA

(1121 Budapest, Farkasvölgyi út 12.)

NEMZETKÖZI ÉS EURÓPAI TANULMÁNYOK KAR

2017. JANUÁR 28., 10 ÓRA

(Ludovika Főépület, 1083 Budapest, Ludovika tér 2.)

Web: www.uni-nke.hu

 facebook.com/uni.nke

 youtube.com/nkeuni

 instagram.com/uni.nke

 twitter.com/uni_nke